

ሀላፊነት

ሥራ

ሙሉ ምዕራፍ

ሙሉ ምዕራፍ
ሙሉ ምዕራፍ

marzig

SPORTS MAGAZINE

45-ሥራ ሥራ ሥራ 437 - Vol. XXXXV N° 437 ሥራ ሥራ ሥራ - ሥራ ሥራ ሥራ

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱԽԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի հիմնադրամ»-ը ստեղծված է Հոկտեմբեր 2023-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր Ժողովին որոշումով, Արցախէն բռնի տեղահանուած հայրենակիցներու կենցաղային, աշխատանքային, կրթական, դաստիարակչական եւ հասարակական կարիքները հոգալու նպատակով:

Հիմնադրամը կը նպաստէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի Մեկուսի շրջանի աշխատանքներու շարունակականութեան ապահովման եւ անդամներու առաջնահերթ խնդիրներու լուծման:

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արցախի Հիմնադրամ»-ի գործունէութիւնը յառաջ կը տանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ նշանակուած հիմնադրամի յանձնախումբը:

Հիմնադրամին նիւթական աղբիւրները կը գոյանան նուիրատուութիւններով, որոնք կը կատարուին այս նպատակին համար ստեղծուած դրամատնային առցանց կամ առձեռն փոխանցումներով:

Հիմնադրամին առաջին տարուան աշխատանքներուն կարելի է ծանօթանալ հետեւեալ կապով.- [https:// www.homenetmen.org/hyw/artsakh-fund](https://www.homenetmen.org/hyw/artsakh-fund)

Հիմնադրամին նուիրատուութիւններ կարելի է կատարել դրամատնային հետեւեալ հասցէներով.-

Մ. ՆԱՅԱՆԳՆԵՐ
Bank of America- Homenetmen Inc.

Account number- 3251 8056 0611

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Beneficiary account-

19300665500801

Beneficiary name- National Scout Movement of Armenia

Beneficiary Bank- Converse Bank CJSC, Yerevan, Armenia

Swift (Bic): COVBAM22

Correspondent Bank of Georgia Tbilisi, Georgia

Swift (Bic): BAGAGE22

Intermediary Bank Citibank N.A.New York, USA

Swift (Bic) : CITIUS33

ԼԻԲԱՆԱՆ

Credit Libanais S.A.L.

Bourj Hammoud Branch

Beirut, Lebanon

Swift: CLIBLBXX

Favor account No. 0012002778010

Central Committee of Homenetmen

IBAN- LB 64 0053 0012 0011 9000 0095 5006

ԳՈՅԺ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը խոր կըսկիծով կը գուժէ Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ, միութեան «Արժանեաց» շքանշանակիր, վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.ական՝

ԵՂԲ. ԱՐԹՈՒՐՕ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ 20 Յունիս 2025-ին, Պուէնոս Այրէսի մէջ, Արժանքին:

Հայ ժողովուրդի գլխուն պայծած փոթորիկները Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընթացքն ալ խանգարեցին պահ մը, բայց չկարողացան ջնջել նետուած բարերար սերմը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կանգուն է, եւ վատահոսեամբ կը դիտէ ապագան: Ան կը հաւատայ իր հիգերուն ուժին, ու իր խելալին յաւերժութեան: Ան կը հաւատայ, թէ պիտի գա՛յ իր երազած սերունդը:

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ

ՄԱՐԶԻԿ

ՀԱՍՏԱՍ

45-րդ Տարի, Թիւ 437, 72 Էջ

Հրապարակութեան յանձնուած՝ ՅՈՒՆԻՍ 2025-ին:

ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Բարոյական իրաւունք 2

ԱՆԴՐԱԳԱՐՁ

4

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը մայր հայրենիքի՝ Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ, 1918-1927» 11

ՊԱՏԳԱՄ

Քոյր Թալին Օրտողեանի պատգամը 12

ԱԿՆԱՐԿ

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կենսունակ շարժումի մէջ է՝ պահպանելով աւանդութիւնը եւ քաջալերելով բարեփոխումն ու զարգացումը 14

ԴԷՄՔԵՐ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հալէպի ֆութպոլի երբեմնի աստղերէն մէկն ալ մարեցաւ 17

ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Վահան Զերազի

գործունէութիւնը գրասրտութեան քաղաք Ալեքսանդրապոլում 18

ԽՕՍՔԵՐ

24

ՄԱՄՆԱԾԻՂԷ ՄԱՄՆԱԾԻՂ

26

ՄԵՐ ԿՈՐՈՒՍՆԵՐԸ

72

Marzig sports magazine is published by Homenetmen Central Committee
Sevan Building, Rue 77, Sector 4,
Bourj Hammoud, Beirut, Lebanon.
Tel: 961 1 248043, 961 1 260117
E-mail: marzig@Homenetmen.org
Homenetmen.org

Խմբագիր: Վիգէն Աւագեան (vicken.avakian@homenetmen.org)

Խմբագրական կազմ: Սեւան Նազարեան, Միւզի Օհանեան, Ծանթ Ժամկոչեան, Բաֆֆի Միլահեան, Հուրինա Պէրպէրեան, Վարդուկ Ֆրոնզլեան եւ Միւզան Սարգսեան:

Վարչական կազմ: Արօ Մոսիկեան, Միւզա Սաղըրեան, Հրայր Սեթոյեան, Կարօ Ապաճեան, Տիրան Ծափինեան, Հէրի Զաքարեան, Յովինէ Քէշիշեան:

Էջադրում եւ ընդհանուր ձեւաւորում: Գօգօ Հաւանձեան, Կողքի պատրաստութիւն: Flow / Hrant Unicess, Տպագրութեան պատրաստութիւն: Photogravure Paklayan, Տպագրութիւն: Համազգայինի «Վահէ Սէթեան» տպարան, Պէյրութ, Լիբանան:

Քաժանորդագրութիւն: «Մարզիկ» կը հասնի աշխարհի 25 երկիրներու քաժանորդներու: Տարեկան քաժանորդագրութեան սակ ձեռնարկէ՝ Լիբանան 400,000 լ.ո. Միջին Արեւելեան եւ Եւրոպական երկիրներ 65 \$, Մ. Նահանգներ եւ Աւստրալիա 75 \$: Լիբանանի մէջ թերթին հատաւաճառի սակն է 100,000 լ.ո.: Յիշում: «Մարզիկ»-ի ցրումը Լիբանանի մէջ կը կատարուի յատուկ ցրուիչով: Թերթը կարելի է ստանալ նաեւ «Համազգային»-ի գրախանութէն: Լիբանանէն դուրս թերթը կը ստացուի «Liban post»-ի միջոցով:

«Մարզիկ» կը հրատարակուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ - Հասցէ: «Սեւան» շէնք, քիւ 77 փողոց, քիւ 4 հատում, Պուրճ Համուտ, Պէյրութ, Լիբանան 9611248043, 9611260117 marzig@Homenetmen.org Homenetmen - Հ.Մ.Ը.Մ. www.Homenetmen.org

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԻՐԱԴՈՒՆՔ

Իրաւունքը ունի երկու երես. իրաւական եւ բարոյական:

Այն, որ օրէնքի գիրքերու եւ կանոնագիրքերու մէջ յատուկ յօդուածներով բանաձեւուած կանոն է եւ մարդոց բան մը ընելու կամ ըլլալու արտօնութիւն կու տայ, իրաւական իրաւունք է: Մինչդէռ այն, որ բարոյական արժէքներու եւ սկզբունքներու վրայ հիմնուած անգիր օրէնք է, բարոյական իրաւունք է:

Անգիր օրէնքները ժամանակի ընթացքին կրնան գրաւոր դառնալ եւ կանոնագիր մուտք գործել, բայց կրնան նաեւ դուրս մնալ եւ բարոյական ուժով, իբրեւ ոգի, կրնան նոյնքան մեծ ազդեցութիւն ունենալ՝ որքան կանոնագիրի սովորական տառն ու յօդուածը:

Ի վերջոյ, ոգին հիմն է որեւէ աշխատանքի յաջողութեան: Կանոնը պարզապէս ուղղութիւն կու տայ մարդոց, որպէսզի շեղումներէ եւ թերացումներէ հեռու մնան անոնք: Կանոնը կը միջամտէ, երբ ոգին ապարդիւն ըլլայ:

Ոգի եւ կանոն, բարոյական եւ իրաւական իրաւունքներ սերտօրէն կապուած են իրարու: Սակայն երբեմն կրնան չհամընկնիլ իրարու եւ կրնան մինչեւ իսկ... հակասել զիրար: Կրնայ պատահիլ նաեւ, որ օրէնքով արտօնուածը բարոյապէս ընդունելի չըլլայ: Հետեւաբար, երբ փորձ կատարուի հաւաքականութիւն մը միայն չոր ու ցամաք կանոններով առաջնորդելու, կրնան վտանգը իլ բարոյական արժէքներ եւ նուիրական սկզբունքներ:

Ամէն քայլի մարդոց դէմ օրէնքի սուրը ճօճելը առողջ մթնոլորտ չի ստեղծեր բնաւ: Հարցերը անպայման պատիժով, պարտադրանքով եւ կանոնագրային սաստեղծով չեն լուծուիր, որքան՝ ընկերականութեամբ եւ հասկացողութեամբ, հանդուրժողութեամբ եւ լայնախոհութեամբ, յորդորով եւ խրատով:

Յորդորն ու խրատը կանոններ չեն: Կանոններու տրամադրութիւններէն բխող ոգիի արտայայտութիւններ են, որոնք հարցերու լուծման մէջ կրնան բարերար դեր ունենալ:

Այս ընդհանուր պատկերին մէջ, կը պարզուին երե-

ւոյթներ, որոնք աւելիով կը շեշտեն բարոյական իրաւունքին ուժն ու կարեւորութիւնը:

Այսպէս, ամէն մարդ իրաւական իրաւունքը ունի ազատ խօսքի եւ արտայայտութեան, բայց արդեօք ամէն մարդ նոյնին բարոյական իրաւունքը եւս ունի՞: Չեղածալ տունը նստող, չգործող ու չժառանգող մէկը բարոյական իրաւունքը ունի՞՞ հանրային կեանքի մարդոց մեծ-մեծ դասեր տալու, կատարուած աշխատանք մը քննադատելու, առաւել եւս՝ չհաւնելու:

Բարոյական ո՞ր իրաւունքով նիւթի մը մասնագիտական պատրաստութիւնը չունեցող անձ մը կրնայ շռայլ կարծիքներ տալ նոյն նիւթի մասնագէտներուն, փորձելով պարտադրել իր տեսակէտն ու... տգիտութիւնը:

Դարձեալ իրաւական իրաւունքով, պատասխանատւութիւններ կրնան ստանձնել,- պէ՛տք է ստանձնեն,- բոլորը: Սակայն, բարոյական ո՞ր իրաւունքով դիրքերու եւ պաշտօններու կը դիմեն անոնք, որոնք չեն ամբողջացներ տուեալ պատասխանատւութեան մը տարրական պահանջները. չունին ժամանակ, չունին փորձառութիւն ու տեսլական, զուրկ են հմտութիւններէ: Չունին նոյնիսկ մակերեսային գաղափար մը իրենց ստանձնելիք պատասխանատւութեան մասին: Նմանները կը մոռնան, որ պատասխանատւութեան պատուանդանը կը բարձրանան աստիճան առ աստիճան: Հետեւաբար, անոնք բարոյական իրաւունքը չունին ուրիշներու հաշտոյն անկարգելով մէկ օրէն միւսը վերերը հասնելու եւ ապա միայն իրենց ստանձնելիք պատասխանատւութեան ծանօթանալու: Ի վերջոյ, մարդն է, որ աթոռին արժէքը կը բարձրացնէ եւ ոչ՝ հակառակը:

Կայ նաեւ բարոյական իրաւունքը գնահատուելու եւ արժեւորուելու: Ո՞վ կրնայ շքանշանի եւ մեծարանքի արժանանալ: Իրաւական իրաւունքը ունին, բոլորը, անկասկած: Սակայն, կարճ ժամանակ մը գործած ու ապա ինքզինք մեկուսացուցած եւ հրապարակէն հեռացած մէկը բարոյական ո՞ր իրաւունքով կրնայ բարձրագոյն շքանշաններ պահանջել, մեկնակէտ ունենալով միութեական կեանքի տարիներու թիւը միայն: Արդար ըլլանք. քանա՞կն է կարելորը թէ որակը: Տարիներու թի՞ւը, թէ

ծառայությունը: Վաստակաշատ դառնալու համար տարիքը երբեք արժեչափ չի կրնար ըլլալ, որքան՝ մէկու մը յարատեւ աշխատանքը եւ անսակարկ նուիրումը, որմով ան կրնայ արժանանալ նախ... պարգեւատրման բարոյական իրաւունքին ու ապա՝ պարգեւատրման:

Նման երեւոյթներ շատ կան մեր իրականութեան մէջ, որովհետեւ քիչ մը ամէն տեղ մարդիկ կը յաւակնին տէր ըլլալ իրաւունքներու, որոնք առաջին ակնարկով կրնան բնական ըլլալ կանոնադրային հիմունքներով, սակայն կրնան կանխահաս կամ անբնական ըլլալ՝ բարոյական ուժով: Արժանատրները ո՞վ եւ ի՞նչպէս պիտի ճշդէ այս պարագային, եթէ ոչ՝ այն հաւաքականութիւնը, այն մար-

միններն ու անձերը, որոնք բարոյական սկզբունքներու եւ միութեանական արժէքներու գիտակցութիւնը ունին եւ անոնց պահպանման անհրաժեշտ նախանձախնդրութիւնը կը ցուցաբերեն:

Նման հաւաքականութիւններ, մարմիններ եւ անձեր վստահ, որ կան: Իսկ եթէ չկան, պէտք է ունենալ ամէն գնով, որպէսզի չըլլայ այնպէս, որ օրին մէկը իրաւական իրաւունքը գերակշռէ բարոյական իրաւունքին եւ արժէքային-սկզբունքային մէր համակարգը իր տեղը զիջի կաղապարեալ օրէնք-կանոններու, որոնց թիւր օգտագործումը յաճախ կրնայ ըլլալ ի հաշիւ իսկական արժէքին ու արժանիքին, չափին ու չափանիշին:

Հ.Մ.Ը.Մ. 41 ՇՐՋԱՆԻ ՄԷՋ, 101 ՍԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐ ԵՒ 11 ՄԻԱՄՈՐՆԵՐ

Հայաստան: «Գ. Յակոբեան» (Երեւան-Կեղորոն), «Շ. Քրիսեան» (Երեւան-Մալաթիա), «Տ. Խոյեան» (Երեւան- Զէյթուն), «Վ. Չերազ» (Կիւմրի), Արովեան, «Ա. Մարտիրոսեան» (Հրազդան), «Վարդան Տ.» (Երեւան-Էրեբունի), «Վ. Բախշեան» (Արմաւիր), «Վ. Ռոստոմեան» (Էջմիածին), «Յ. Առուստամեան» (Զարեհնաւան), Մարտունի (Զօրաքար), «Վ. Չերազ» (Երեւան-Կոմիտաս), «Ա. Զոհրապեան» (Վետի), Մարտունի (Ծովինար), «Յ. Հինդլեան» (Երեւան-Մասիս): **Արցախ:** Ստեփանակերտ: **Վրաստան:** Ախալքալաք, Ախալցխա, Թիֆլիս: **Ռուսիա:** Մոսկուա: **Լիբանան:** Պէյրութ, Ջահլէ, Թրիփոլի, Պ. Համուտ, Այնճար, Ճիւնի, Անթիլիաս, Ժըտէյտէ, Պաուշրիէ, Ռատուա: **Սուրիա:** Հալէպ, Դամասկոս, Լաթաքիա, Գամիշլի, Քեսապ, Տէրիք (միաւոր): **Յորդանան:** Ամման: **Պաղեստին:** Երուսաղէմ, Հայֆա, Եաֆա: **Եգիպտոս:** Գահիրէ, Աղեքսանդրիա: **Իրաք:** Պաղատա: **Քուէթ:** Քուէթ: **Կիպրոս:** Նիկոսիա: **Յունաստան:** Աթէնք, Գորինիա, Սելանիկ: **Անգլիա:** Լոնտոն: **Աւստրիա:** Վիեննա: **Ֆրանսա:** Փարիզ, Վալանս, Մարսէյ: **Հոլանտա:** Ամսթըր, Ալքմար (միաւոր), Առնհեմ: **Գերմանիա:** Միւնիխ: **Շուէտ:** Վեսթերոս, Սոտերթելիա, Սթոքհոլմ, Օրէպրու: **Պուլկարիա:** Սոֆիա, Ռուսէ (միաւոր), Փրովտիվ, Վառնա, Շումէն (միաւոր): **Գանատա:** Մոնթրէալ, Համիլթըն (միաւոր), Թորոնթօ, Քէմպրիճ, Մէք Գաթրինգ, Լաւալ, Վանքուվըր (միաւոր), Օթաւա (միաւոր), **Արեւմտեան Մ. Նահանգներ:** Լոս Անճելէս, Սան Ֆրանսիսքօ, «Մաստին» (Ֆրեզնօ), Մոնթրէալլօ, «Ազատամարտ» (Փասատինա), «Արարատ» (Կլենտէյլ), Օրէնճ Քաունթի, «Մասիս» (Սան Ֆեռնանտօ), «Սեւան» (Սան Տիէկօ), «Արազ» (Ինդլընտ Էմփայր), «Անի» (Սանթա Գլարա), «Շանթ» (Քրետէնթա Հովիտ), «Սիփան» (Պըրպէնք), «Արցախ» (Լաս Վեկաս), Ֆինիքս, «Կարս» (Ուոլմաթ Քրիք) «Ջաւախք» (Նորթ Հովիվուտ), «Լոռի» (Մաքրամենթօ-միաւոր), «Կիլիկիա» (Սանթա Գլարիթա-միաւոր), **Արեւելեան Մ. Նահանգներ:** Ուաշինկթըն, Պոսթըն, Նիւ Եորք, Նիւ Ճըրզի, Շիքսկօ, Ֆիլատելֆիա, Տիքոնթ, Փրովիտընս, Ֆլորիտա, Ալպընի, Շարլոթ (միաւոր), Մերիմաք Հովիտ (միաւոր): **Հարաւային Ամերիկա:** Պուէրտօ Ալթա, Գորտոպա, Մոնթեվիտօ: **Աւստրալիա:** «Անդրանիկ» (Սիտնի), «Արաքս» (Մելպուռն), «Նաւասարդ» (Սիտնի), «Կամք» (Սիտնի), «Արարատ» (Սիտնի):

Հ. Խ. ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ

Ուրբաթ, 11 Ապրիլ 2025-ի երեկոյեան ժամը 5.30-ին, ՀամաՀայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէին ներկայացնող պատուիրակութիւն մը այցելեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան կեդրոն, Պէյրուտի: Պատուիրակութիւնը գլխաւորեց Կոմիտէի նախագահ Իշխան Զաքարեան: Պատուիրակութեան մաս կազմեցին Կոմիտէի փոխ նախագահներ Ստեփան Տէր Պետրոսեան, Վրէժ Շառոյեան, խաղերու Գործադիր Կոմիտէի անդամներ Շահան Սէմէրճեան, Միսաք Նաճարեան եւ Կոմիտէի լրատուական ծառայութեան ղեկավար Լիլիթ Կասեան: Հիւրերը ընդունեցին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան գլխաւոր անդամներ՝ ատենապետ եղբ. Յակոբ խաչերեան, ատենադպիր եղբ. Վիգէն Աւագեան եւ գանձապահ քոյր Թալին Օրտոյլեան:

Աւելի քան մէկուկէս ժամ տեւած այցելութեան ընթացքին, սիրալիր միջնորդութիւնով, ՀամաՀայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի պատուիրակութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան հետ քննեց հայ մարզական կեանքի ներկայ իրավիճակը ընդհանրապէս եւ ՀամաՀայկական խաղերու զարգացումը յատկապէս: Կատարուեցաւ միտքերու փոխանակում եւ առաջարկներու ներկայացում:

Այցելութիւնը առիթ մը եղաւ անգամ մը եւս շեշտելու ՀամաՀայկական խաղերու կարեւորութիւնը, իբրեւ համայն հայութեան երիտասարդութիւնը համախմբող նախաձեռնութիւն:

ՀամաՀայկական խաղերը սկսած են 1999-ին եւ Հ.Մ.Ը.Մ., իբրեւ խաղերու հիմնադիր միութիւններէն մէկը, առաջին օրէն մասնակից է այս նախաձեռնութեան եւ իր ներկայացուցիչները ունի ՀամաՀայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէին եւ Գործադիր Կոմիտէին կազմերուն մէջ: Անցնող 26 տարիներուն, քաղաքներու պատուիրակութիւններու ճամբով Հ.Մ.Ը.Մ. իր մնայուն մասնակցութիւնը բերած է համաՀայկական ամառնային 8 եւ ձմեռնային 2 խաղերուն:

Յառաջիկայ տարի, Յուլիս 2026-ին, Հ.Մ.Ը.Մ. կը կատարէ իր առաջին նաւապտոյտը՝ Եւրոպայի սրտին, Տանուբ գետին վրայ: Նաւապտոյտը 13 Յուլիս 2026-ին կը սկսի Վիլնոսէն, Գերմանիա, եւ կ'աւարտի 20 Յուլիս 2026-ին, Պուտափեշտ, Հունգարիա:

Եօթը օրուան ընթացքին նաւապտոյտի մասնակիցները կ'այցելեն Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Սլովաքիոյ եւ Հունգարիոյ եօթը քաղաքներ, ուր կը ծանօթանան պատմական-տեսարժան վայրերու եւ հայութեան հետ առնչութիւն ունեցող յուշարձան-կոթողներու:

Նաւապտոյտի կազմակերպման համար յառաջացած է յատուկ յանձնախումբ եւ ստեղծուած է կայքէջ՝ cruise.homenetmen.org, ուր կարելի է

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆԱԽԱՊՏՈՅՏԸ

գտնել նաև պտուղների մասին ամեն մանրամասնությունները (արձանագրություններ, վճարման ձև, յայտագիրներ, այլևայլ յարմարություններ...):

Նաև պտուղը կը յատկանշուի անով, որ նաև ունի 80 սենեակները ամբողջությամբ յատկացված են Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու, իրենց ընտանիքներուն եւ բարեկամներուն:

Եթե օրուան ընթացքին նաև պտուղը պիտի ունենայ հայերէն եւ օտար զեղարուեստական ճոխ յայտագիր, որուն իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն հանրածանօթ կատակերգակ-դաշնակահար Գեւ Օրգեան, երգիչ Յակոբ Մկրտիչեան եւ DJ Rams (Արամ Գալսէրեան):

Իւրաքանչիւր սենեակ նախատեսւած է երկու հոգիի համար: Տրամադրելի են իրենց մեծութեամբ եւ զիրքով 8 տե-

սակ սենեակներ: Իւրաքանչիւր անձի մասնակցութեան սակը 2999 ամ. տողարէն սկսեալ է (based on double occupancy):

Նաև պտուղը ընկերային նախաձեռնութիւն մը ըլլալու կողքին նախատեսուած է, որ եկամուտի աղբիւր մը ըլլայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գանազան ծրագիրներու ծախսերու հոգացման համար:

Նաև պտուղի արձանագրութեան եւ յաւելեալ մանրամասնութիւններու համար կարելի է դիմել համապատասխան կայքէջին եւ կամ կապուել հետեւեալներուն:-

Մ. Նահանգներ, Աւստրալիա- Մհեր Դաւիթեան +1 (323) 559 2222

Գանատա, Հարաւային Ամերիկա- Լիոնի Սարմազեան +1 (519) 241 1477

Մ. Նահանգներ, Աւստրալիա- Թալին Ղարիպեան (օրական ժամը 5-9 կ.ե. PST) +1 (818) 640 1240

Միջին Արեւելք- Անի Մուրաջանեան +971 (50) 205 8761

Եւրոպա- Անի Գէորգեան +46 (70) 792 6723

Եւրոպա- Լուի Զիւեան +43 (677) 616 34160

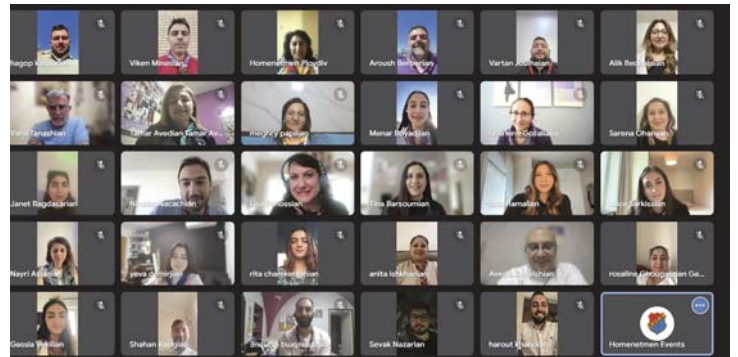
ԱՅՍ ԱՄԱՌ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԿԱՌՏԱԿԱՆ ՑԱՄԱՔԱՄԱՍԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ՄԷՁ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի շրջանին հիւրընկալութեամբ, այս ամառ, 15-19 Յուլիս 2025-ին, Պասքինթայի մէջ, Լիբանան, տեղի պիտի ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջին Արեւելքի ցամաքամասային առաջին բանակումը՝ մասնակցութեամբ շուրջ 1000 սկաուտներու: Բանակումին պիտի մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի, Սուրիոյ, Պաղտստի, Ամմանի, Գահիրէի եւ Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան սկաուտները:

Ամերիկեան եւ աւստրալական ցամաքամասերու բանակումը, դարձեալ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին հիւրընկալութեամբ, պիտի կատարուի 15-20 Յուլիս 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Թեքսաս բանակավայրին մէջ, Մ. Նահանգներ, մասնակցութեամբ միութեան Արեւմտեան եւ Արեւելեան Մ. Նահանգներու, Գանատայի, Հարաւային Ամերիկայի եւ Աւստրալիոյ 700 սկաուտներու:

Յայտենք, որ ցամաքամասային բանակումները նորոգելու են Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համար: Անցեալ ամառ, 13-20 Յուլիս 2025-ին, Շուէտի Վեստարօ կղզիին մէջ տեղի ունեցաւ Եւրոպայի ցամաքամասի սկաուտական բանակումը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին միութեան Վիեննայի, Լոնտոնի, Մարսէյի, Վալանսի, Երոսաղէմի, Յունաստանի, Առնհեմի, Սթոքհոլմի, Վեսթերոսի, Սոտերթելիոյ, Հայաստանի եւ Արցախի 185 սկաուտները:

ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՌՑԱՆՑ ԵՐԿՐՈՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Կիրակի, 27 Ապրիլ 2025-ին տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու խմբապետական առցանց երկրորդ հանդիպումը, մասնակցութեամբ 26 շրջաններէ 31 խմբապետ-խմբապետուհիներու, ինչպէս նաեւ Կեդրոնական Վարչութեան սկաուտական կորիզի երեք անդամներու:

Հանդիպումին ընթացքին Կեդրոնական Վարչութեան անդամները զեկուցեցին այս ամառ տեղի ունենալիք Ամերիկաներու եւ Միջին Արեւելքի ցամաքամասային երկու բանակումներուն մասին, որոնց գծով մանրամասնութիւններ փոխանցեցին բանակումներուն ընդհանուր խմբապետուհիները:

Զեկուցումներ փոխանցեցին խմբապետական Թ. Համագումարէն Բիսաթ աշխատանքային խմբակներու ներկայացուցիչները (երէցական նիւթեր, մոկլիի գիրք, «Վկայեալ» կարգի գիտելիքներ, սկաուտական մասնագիտական պէճեր, համացանցային անվտանգութիւն): Անոնք ժողովականները տեղեակ պահեցին իրենց յանձնախումբերուն ցարդ կատարած աշխատանքներուն մասին: Եղան լուսաբանական հարցումներ նշեալ աշխատանքներուն մասին:

Հանդիպումին զեկուցուեցաւ շուտով ընթացք առնող սկաուտական «Արարատեան» կարգին մասին. արծարծուեցաւ նաեւ շրջաններու մէջ աստիճաններու եւ պաշտօններու միօրինակութեան անհրաժեշտութիւնը:

Աւարտին, խմբապետները ներկայացուցին շինիչ առաջարկներ:

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ԱՌՑԱՆՑ ԴԱՍԵՆՈՒՑՔԻ ՄԵԿՆԱՐԿ

Կիրակի, 18 Մայիս 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 16 շրջաններէ 88 բարձրաստիճան խմբապետներ «Արարատեան» կարգի առցանց Ա. հանդիպումը ունեցան՝ ներկայութեամբ Կեդրոնական Վարչութեան սկաուտական կորիզի քոյր-եղբայրներուն եւ դասընթացքին կազմակերպման համար յառաջացած յանձնախումբի անդամներուն:

«Արարատեան» կարգը սկաուտական բարձրագոյն կարգն է. ան ունի երկու հանգրուան՝ տեսական եւ գործնական: 88 թեկնածու խմբապետներուն բացատրուեցան դասըն-

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ Հ.Մ.Ա.Կ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Սանտրա Վարդանեան այցելեց Իրան եւ ներկայ գտնուեցաւ Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան՝ Հ.Մ.Ա.Կ.Ի 80-ամեակի յորհրդանշական հանդիսութեան, որուն ընթացքին ան արտասանեց ողջոյնի խօսք:

Հանդիսութեան աւընթեր, քոյր Վարդանեան ներկայ գտնուեցաւ Հ.Մ.Ա.Կ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան նիստին:

Նիստին ընթացքին երկուստեք խօսուեցաւ երկկողմանի յարաբերութիւններու մասին ընդհանրապէս եւ սկստական աշխատանքներու մասին մասնաւորապէս: Քննարկուեցաւ նաեւ Հ.Մ.Ա.Կ.Ի մասնակցութիւնը այս ամրան տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերուն, Հայաստան:

Միտքերու փոխանակում կատարուեցաւ յիշեալ մարզերու գործակցութեան կարելիութիւններուն շուրջ:

Այս առիթով Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչը Հ.Մ.Ա.Կ.Ի նախագահ Սոֆի Զաղարբէգեանին փոխանցեց յուշանուէր մը: Իր կարգին, Հ.Մ.Ա.Կ.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը քոյր Վարդանեանին յանձնեց միութեան 80-ամեակի յուշանուէրը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻՆ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԵՐԿԼԵԶՈՒ Ե-ԼՐԱՏՈՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հանրային կապերու գրասենեակին նախաձեռնութեամբ, 15 Ապրիլի 2025-ին, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերէն 100 օր առաջ, 22 հազար հասցէատիրոջ ուղղուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ե-լրատուին առաջին թիւը, որ ընդգրկեց ընդհանուր տեղեկութիւններ՝ Հայաստանի մէջ տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերուն մասին:

Յայտնենք, որ ե-լրատուն երկլեզու է (հայերէն-անգլերէն)

եւ Ապրիլէն սկսեալ ամսական դրութեամբ կը յղուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բարեկամական լայն շրջանակին, բարերարներու, մամուլի ներկայացուցիչներու, ազգային հաստատութիւններու եւ միութեանական քոյր-եղբայրներու: Ե-լրատունին Մայիս եւ Յունիս ամիսներու թիւերը յատկացուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նաւապտոյտին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ֆոնտերուն:

Ե-լրատուն ստանալու համար կարելի է այցելել <https://homenetmen.org> կայքէջը, արձանագրել ե-նամակի ձեռնարկը եւ սեղմել subscribe կոճակը:

Բարի երթ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ե-լրատունին, որ կու գայ միանալու միութեան տեղեկատուական օրէ օր մեծցող ընտանիքին՝ պաշտօնաթերթին, կայքէջին, ընկերային ցանցերուն եւ առցանց հարթակներուն:

Թացքին հետեւելու կանոններն ու պայմանները: Խմբապետները երկաթաթիկ ղրութեամբ պիտի ունենան առցանց հանդիպումներ՝ ամբողջացնելու համար տեսական բաժինը: Ապա, վեց ամսուան ընթացքին, անոնք իրենց շրջաններուն մէջ պիտի մշակեն ու գործադրութեան դնեն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկստական եւ միութեանական աշխատանքներուն նպաստող ծրագիր մը, որուն յաջողութեան լոյսին տակ, 2026-ի ամրան տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 13-րդ բանակումի աւարտին պիտի ստանան «Արարատեան» կարգ:

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՔԱՐՈԶՉԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԻՆ՝

ՑԱՄԱՔԱՄԱՍԱՅԻՆ ԱՌՑԱՆՑ ՄԵՄԻՆԱՐՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵՑԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՔԱՐՈԶՉԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ԳԼԽԱՒՈՐ ՀԻՄՆԵՐԸ

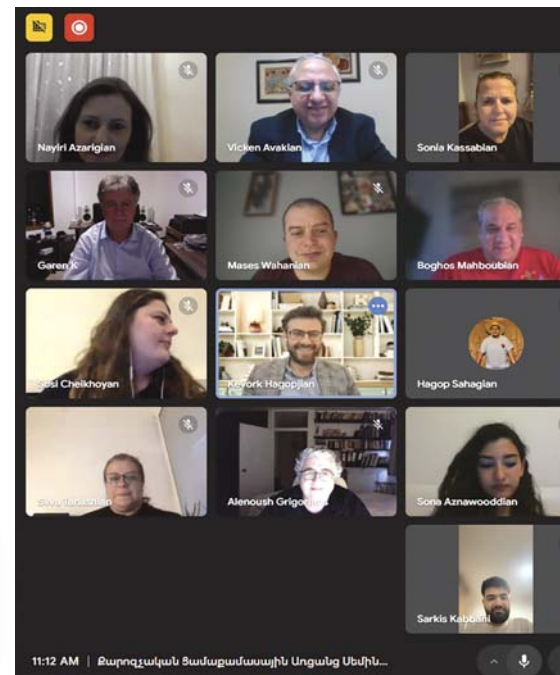
Միութեան քարոզչական պատասխանատուներու առցանց երկրորդ սեմինարէն հինգ ամիս ետք (Տեսնել՝ «Մարզիկ», թիւ 435, էջ 47-49), յաջորդական երեք Ուրբաթ օրեր, 28 Մարտ, 4 եւ 11 Ապրիլ 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին կազմակերպութեամբ տեղի ունեցան ցամաքամասային առցանց երեք սեմինարներ, որոնց մասնակցեցան Ամերիկայի եւ Աւստրալիոյ ցամաքամասերու, Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի Շրջանային, Մեկուսի եւ մասնաճիւղերու վարչութիւններու 65 ներկայացուցիչները:

Իւրաքանչիւր սեմինարի աւարտին ստեղծուեցաւ տուեալ ցամաքամասի յատուկ ցանցային հարթակ մը, որպէսզի մասնակիցներուն միջեւ գործակցութիւնը ստանայ մնայուն եւ գործնական արտայայտութիւն:

ԱՌԱՋԻՆԸ. Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ, ԳԱՆԱՏԱՅԻ ԵՒ ԱԻՍՏՐԱԼԻՈՅ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Առաջին սեմինարը կատարուեցաւ երկու օրուան վրայ՝ Ուրբաթ, 28 եւ Շաբաթ, 29 Մարտ 2025-ի երեկոյեան ժամը 7-ին (Հոս Անճելլաի ժամով): Մասնակցեցան Մ. Նահանգներու Արեւելեան եւ Արեւմտեան, Գանատայի, Հարաւային Ամերիկայի եւ Աւստրալիոյ շրջաններու քարոզչական 15 պատասխանատուները:

Կազմակերպիչ յանձնախումբի ներկայացուցիչին բարի գալուստի խօսքէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան խօսքը փոխանցեց եղբ. Վիգէն Աւագեան: Ան ողջունեց մասնակիցները եւ ներկայացուց սեմինարին նպատակը, որն է՝ ստեղծել համաչափ ձեւով, յստակ ուղղութեամբ եւ արժեքափերով համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական հանրային կապերու քա-

րոզչական համակարգ մը: Եղբայրը ընդգծեց ցամաքամասային յատուկ կազմավարութեան եւ համագործակցութեան ծրագիրը մշակման կարեւորութիւնը:

Ապա, համա-Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական քարոզչական առցանց երկրորդ սեմինարի եզրակացութիւններու լոյսին տակ, երկու օրուան նիստերու ընթացքին արծարծուեցան հետեւեալ նիւթերը:-

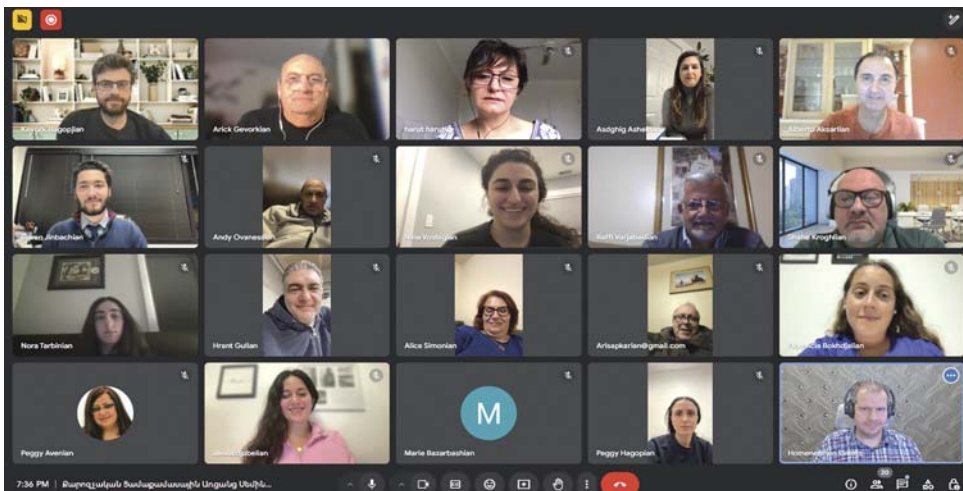
- Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համաշխարհային պրէստային ինքնութիւնը հանրութեան ներկայացնելու, շրջաններու յարմարեցումներ կատարելու անհրաժեշտութիւն եւ գործիքներ:

- Նպատակային լսարանի գրաւման եւ ընդլայնման ձեւերու որդեգրում՝ օգտագործելով նորարար գործիքներ, ազդեցութեան եւ հասանելիութեան թուային չափանիշեր:

- Գաղութային եւ տեղական պաշտօնական լրատուական միջոցներու հետ սերտ յարաբերութիւններու պահպանում եւ զօրացում:

- Ընկերային ցանցերու վրայ միութեան արժէքները արտացոլացնող, պատմութիւն ունեցող բովանդակութեան (content with narrative) պատրաստութիւն եւ տարածում:

- Ճգնաժամներու յատուկ ընկերային ցանցերու կառավարման ծրագիրը մշակում:

- Զամաքամասային միջ-մասնաձիւղային փորձառութեան եւ հանրային կապերու վերաբերեալ ներքին բովանդակութեան փոխանակման հարթակի ստեղծում:

ԵՐԿՐՈՐԴԸ. ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՇՐՋԱՆԵՐՈՒ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Երկրորդ սեմինարը կատարուեցաւ Ուրբաթ, 4 Ապրիլ 2025-ի երեկոյեան ժամը 8-ին (Փարիզի ժամով), մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Եւրոպայի ցամաքամասի Շրջանային, Մեկուսի եւ մասնաձիւղերու քարոզչական 25 պատասխանատուներու եւ Կեդրոնական Վարչու-

թեան կարգ մը անդամներու:

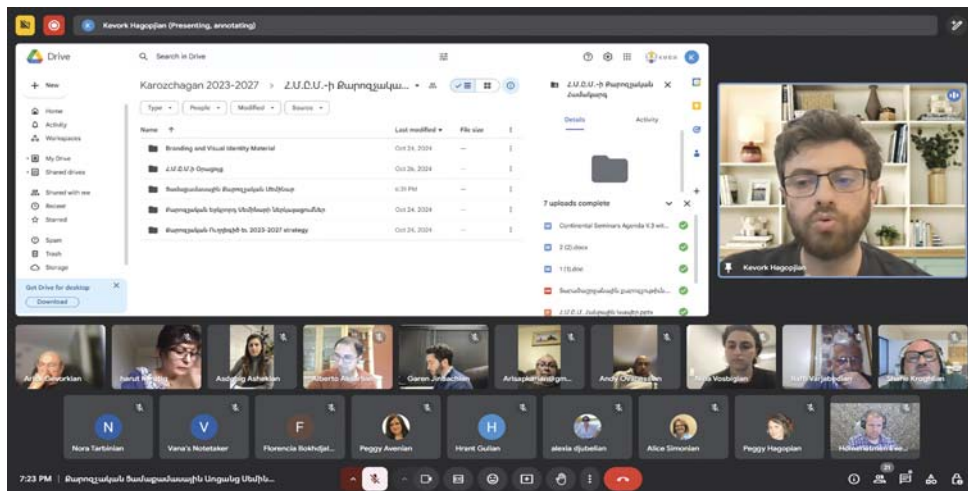
Իբրեւ նորութիւն, համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ական ձեռնարկի մը առաջին անգամ ըլլալով իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ-ի Նիսի նորակազմ մասնաձիւղի հիմնադիր կարգ մը անդամները: Զանոնք ներկայացուց եւ միութեան կառուցին ներս բարի գալուստ մաղթեց Կեդրոնական Վարչութեան Եւրոպայի ներկայացուցիչ եղբ. Ֆէտի-Սաթակ Գազանճեան:

Ապա, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Աւագեան նշեց, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պատգամաւորական վերջին Ընդհանուր Ժողովը քարոզչութիւնը նկատեց միութեան նպատակին հասնելու միջոցներէն մէկը: Հետեւաբար, անհրաժեշտ է այդ միջոցին ձեւն ու աշխատանքի եղանակը յստակացնել ընդհանուր սկզբունքներով եւ շրջանային պայմաններու յատուկ պատշաճեցումներով: Այդ պատճառով ալ կը գումարուին ցամաքամասային քարոզչական սեմինարներ, որպէսզի աշխատանքի եղանակի յստակացումով կազմուի միութեան քարոզչական համակարգը՝ մասնաձիւղեր-Մեկուսի եւ Շրջանային Վարչութիւններ-Կեդրոնական Վարչութիւն ուղղահայեաց եւ հորիզոնական կապերով:

Եղբ. Աւագեանի խօսքէն ետք, սեմինարը ընթացք առաւ չորս տարբեր նիւթով:-

- Հ.Մ.Ը.Մ-ի համաշխարհային պրէստային ինքնութիւնը հանրութեան ներ-

կայացնելու, չըջաններու յարմարեցումներ կատարելու անհրաժեշտութիւն եւ գործիքներ - զեկուցաբեր՝ եղբ. Գէորգ Յակոբճեան:

- Նպատակային լսարանի գրաւման եւ ընդլայնման ձեւերու որդեգրում, օգտագործելով նորարար գործիքներ, ազդեցութեան եւ հասանելիութեան թուային չափանիշներ- զեկուցաբեր՝ եղբ. Նրժէ՛ Մկրտիչեան:

- Գաղութային եւ տեղական պաշտօնական լրատուական միջոցներու հետ սերտ յարաբերութիւններ պահպանել ու զօրացնել - զեկուցաբեր՝ եղբ. Վիգէն Աւագեան:

Սեմինարը վարեց քոյր Աստղիկ Աշրգեան: Իր փորձառութիւններով սեմինարը հարստացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան Եւրոպայի ներկայացուցիչ եղբ. Սեւակ Թորոսեան:

Յայտնեմք, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան նաւապտոյտի յանձ-

նախումբին կողմէ սեմինարի առաջին բաժինին մասնակցեցաւ եւ նաւապտոյտի քարոզչական աշխատանքներուն մասին խօսեցաւ քոյր Լուի Փիլիպոսեան:

Երկու ժամուան սեմինարը աւարտեցաւ մասնակիցներու կողմէ օգտակար ու գործնական շարք մը առաջարկներով:

ԵՐՐՈՐԴԸ. ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԾՐՋԱՆՆԵՐՈՒ ՄԱՄՆԱԿՑՈՒԹԵԱՄԲ

Ուրբաթ, 11 Ապրիլ 2025-ի երեկոյեան իրենց աւարտին հասան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին կազմակերպած ցամաքամասային առցանց սեմինարները, որոնց վերջինը համախմբեց միութեան Միջին Արեւելքի քարոզչական 25 պատասխանատուները:

Սեմինարին անակնկալը եղաւ Համա-

հայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի նախագահին ողջոյնի խօսքը մասնակիցներուն: Արդարեւ, Համահայկական խաղերու Համաշխարհային Կոմիտէի նախագահ Իշխան Զաքարեան, որ պատուիրակութեամբ մը նոյն ժամուն պաշտօնական այցելութիւն կը կատարէր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կեդրոն, առցանց ողջունեց սեմինարին մասնակիցները, յաջողութիւն յայտնեց անոնց աշխատանքներուն եւ մղթեց, որ համահայկական խաղերու ճամբով մեծ թիւով երիտասարդ-երիտասարդուհիներ կ'այցելեն հայրենիք:

Սեմինարը, ինչպէս նախորդները, ունեցաւ զեկուցական եւ քննարկման բաժին: Սեմինարը վարեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբի անդամ քոյր Նայիրի Ազարիկեան: Զեկուցումներ ներկայացուցին յանձնախումբի անդամներ՝ եղբայրներ Գէորգ Յակոբճեան (Մ.Նահանգներ), Նժէ՛ Մկրտիչեան (Հայաստան), Աստղիկ Աշրգեան (Գանատա) եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգէն Աւագեան, որ արտասանեց նաեւ սեմինարին բացման խօսքը:

Զեկուցումներու աւարտին տեղի ունեցաւ աշխոյժ քննարկում եւ միտքերու փոխանակում՝ քարոզչական արդիական եւ ազդու ձեւերու, ներքին եւ արտաքին լսարաններու հասնելու եղանակներուն, Միջին Արեւելքի պայմաններուն պատշաճօղ աշխատելու ընդհանուր եւ միութեանական քարոզչութեան հիմնական սկզբունքներու շուրջ:

Հ.Մ.Ը.Մ. ՊԻՏԻ ՊԱՀԷ ԻՐ ԻՆՔՆՈՒՐՈՅՆ ԴԻՄԱԳԻԾԸ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՐՑԵՐՈՎ ՏՈԳՈՐՈՒԱԾ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԸԼԼԱԼՈՒ ՅԱՏԿՈՒԹԻՒՆԸ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ
ՔՈՅՐ ԹԱԼԻՆ ՕՐՏՈՂԼԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԻ ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՓԱՌԱՏՕՆԻՆ)

Մայիսեան յաղթանակներու ամիսն է դարձեալ:
Մայիսը, որ կերտեց Հայաստանի առաջին անկախութիւնը:
Մայիսը, որ ականատեսը եղաւ հերոսական Շուշիի ազա-
տագրման:

Դարձեալ ա՛յն Մայիսը, որ լիբանանահայութեան եւ Հ.Մ.-
Ը.Մ.ականներուն տարեկան ժամադրաւայրը կը դարձնէ
Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի այս դաշտը, ուր քիչ ետք
մեր բոլորին սիրտերը պիտի խալտան տեսներով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լի-
բանանի սկստական կարգապահ շարքերուն եւ մարզիկնե-
րուն տողանցքը՝ նուիրուած 1918-ի փառահեղ յաղթանակին:

Այս առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը կ'ող-
ջունէ Հ.Մ.Ը.Մ. Լիբանանը եւ անոր Շրջանային Վարչութիւ-
նը, Շրջանային Սկսուտ. Խորհուրդն ու յանձնախումբերը,
որոնք հակառակ երկրին մէջ տիրող անկայունութեան, պա-
տերազմական վիճակին, ընկերային ու յատկապէս տնտեսա-
կան դժուարութիւններուն, աշխոյժ թափով եւ Հ.Մ.-
Ը.Մ.ականի աննահանջ ոգիով ու կամքով կը շարունակեն
իրենց գործունէութիւնը՝ ԼԵՎԱՄ-ի եւ մարզական թէ՛ այլ
մրցաշարքներով, սկստական ձեռնարկներով եւ բանա-
կումներով, ինչպէս նաեւ տարեկան աւանդութիւն դարձած
Մայիսեան փառատօնով:

Անսահման ուրախութեամբ եւ հոգեկան անխառն գոհու-
նակութեամբ այս շարքերը վստահաբար կը դիտէ նաեւ երախ-

տաւորներու այն սերունդը, որ 107 տարիներ առաջ յանդուգն
զաղափարը յղացաւ հիմնելու Հայ Մարմնակրթական Ընդհա-
նուր Միութիւնը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ը, որ աւելի քան հարիւրամեայ իր
երթին ընթացքին ուռճացաւ ու բազմացաւ, դարձաւ համա-
տարած ու համահայկական միութիւն, որ այսօր իր շուրջ կը
համախմբէ աւելի քան քսանհինգ հազար անդամներ եւ նոյն-
քան ու թերեւս աւելի համակիրներ:

Ու պահ մը հարց կու տանք, թէ ինչո՞ւ այս սէրը եւ վստա-
հութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի հանդէպ: Ի՞նչն է, որ զինք կը տարբերէ
ուրիշներէ եւ եզակի ու իւրայայտուկ կը դարձնէ: Ո՞րն է այն
զաղափարը, որ 107-ամեայ այս հսկան կը պահէ միշտ երիտա-
սարդ: Հ.Մ.Ը.Մ. կը մնայ երիտասարդ, որովհետեւ իւրաքան-
չիւր նոր մանուկի կամ պատանիի մը մուտքը իր շարքերէն
ներս՝ նոր աւիւն ու կենսունակութիւն կը բերէ իր հետ, նոր
արիւն կը ներարկէ իր երակներուն:

Տասնամեակներու ընթացքին, Հ.Մ.Ը.Մ. վստահութիւն
ներնչնչելով՝ դարձած է հարազատ ու ապահով բոյնը հայ մա-
նուկին ու պատանիին: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ակումբներն ու կեդրոննե-
րը պարզապէս հաճելի ժամանցի վայրեր չեն, անոնք ծնողքին
ու հայ վարժարանին կողքին հայեցի դաստիարակութեան
դարբնոցներ են եւ հայապահպանման ամրոցներ:

Դիւրին չէ նման դերակատարութիւն ստանձնելը եւ զայն
անխախտ պահելը, յատկապէս 21-րդ դարու նոր աշխարհին

մէջ եւ անոր ամէնօրեայ մարտահրաւէրներուն դիմաց: Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ. չի կրնար տեղեկացի մէջ մնալ, երբ ամբողջ աշխարհը կը վազէ սրընթաց, երբ արհեստագիտութիւնն ու անոր ընձեռած միջոցները կը կլանեն բոլորիս առօրեան: Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի գտնէ ձեւերն ու միջոցները ըլլալու ա՛յս դարու կազմակերպութիւնը՝ քայլ պահելով փոփոխութիւններուն հետ՝ առանց սակայն զիջելու իր անխախտ սկզբունքներէն եւ նպատակէն:

Ու այս բոլորին զուգահեռ Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի պահէ իր ինքնուրոյն դիմագիծը եւ ազգային հարցերով տոգորուած միութիւն ըլլալու յատկութիւնը: Միութիւն, որ հիմնադրութեան օրէն սկսեալ գործօն դերակատարութիւն ունեցած է հայ ժողովուրդի պատմութեան բոլոր հանգրուաններուն՝ ճերմակ թէ սեւ օրերուն: Հ.Մ.Ը.Մ. չզլացաւ երբեք ազգային իր պարտականութեան մէջ, Հայաստանի Ա. Հանրապետութեան օրերուն, Հ.Մ.Ը.Մ. հո՛ն էր, գետնի վրայ՝ խնամելով որբացած եւ անհայրենիք մնացած մանուկներն ու պատանիները: Անկախութեան կորուստէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ. ճիշդ է որ հեռացաւ Հայաստանէն, սակայն Եւրագոյնը եւ Հայաստանը պահեց իր հետ՝ հո՛ն, ուր նոր արմատներ նետեց ու դարձաւ այդ դրօշին պահապանն ու պաշտպանը: Ու երբ Հայաստան վերանկախացաւ, Հ.Մ.Ը.Մ. վերադարձաւ հայրենիք...: Այսօր, Արցախի կորուստէն եւ անոր հայաթափումէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ. դարձեալ պատնէշի վրայ է: Արցախեան պատերազմներուն ինկած հերոսներուն շարքին են նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ականներ, որոնք հայրենի հողի պաշտպանութեան համար տուին իրենց գերագոյնը, նուիրեցին իրենց կեանքը: Ու Հ.Մ.Ը.Մ. անգամ մը եւս ստանձնեց դրօշակի պահապանի իր դերը: Հ.Մ.Ը.Մ. ական սկաուտն ու մարզիկը իր կուրծքին վրայ կը կրէ այդ պարտականութեան

խորհրդանշը՝ մինչեւ այն օրը, երբ հերոսական Արցախը վերադառնայ իր իրաւատէր գաւազներուն:

Իբրեւ համահայկական կառոյց, Հ.Մ.Ը.Մ. կը շարունակէ տարածուիլ գաղութներու մէջ՝ բարձրացնելով իր շրջաններուն եւ մասնաճիւղերուն թիւը: Արդարեւ, տակաւին մէկ ամիս առաջ, Ֆրանսայի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.-ի մեծ ընտանիքին միացաւ անոր կրտսերագոյն մասնաճիւղը՝ Հ.Մ.Ը.Մ. Նիսը:

Համահայկական աշխատանքի իր ծիրէն ներս, համա-Հ.Մ.Ը.Մ. ական մեծ ձեռնարկները կը շարունակուին նոյն թափով: Յուլիսին Հայաստանի մէջ կը սկսին համա-Հ.Մ.Ը.Մ. ական 12-րդ մարզախաղերը՝ աւելի քան 725 մարզիկներու մասնակցութեամբ: Մարզախաղերու զուգահեռ տեղի կ'ունենան սկաուտական ցամաքամասային բանակումներ. ամերիկեան ցամաքամասի երկիրներն ու Աւստրալիոյ սկաուտները կը հանդիպին Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Հ.Մ.Ը.Մ.-ի բանակավայրին մէջ՝ մասնակցութեամբ աւելի քան 700 սկաուտներու, իսկ Միջին Արեւելքի ցամաքամասային բանակումը նոյն թուականներուն կը հիւրընկալուի Լիբանանի կողմէ՝ մօտաւորապէս 1000 սկաուտներու մասնակցութեամբ: Վստահ ենք, որ այս ձեռնարկները յաւելեալ սերտ կապեր պիտի հաստատեն իրարմէ աշխարհագրականօրէն հեռու, բայց Հ.Մ.Ը.Մ.-ով միացած տարբեր երկիրներ հաստատուած Հ.Մ.Ը.Մ. ականներու միջեւ:

Երթը պիտի շարունակուի հակառակ բոլոր մարտահրաւէրներուն եւ դժուարութիւններուն՝ միութեան քայլերգին բառերով «Յառա՛ջ անսասան, յառա՛ջ անդեղեւ»

Կեցցէ՛ 28 Մայիսի փառապանծ յաղթանակը,

Կեցցեն՝ աշխարհասփիւռ բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ. ականները,

Կեցցէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ.:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ը ԿԵՆՍՈՒՆԱԿ ՇԱՐԺՈՒՄԻ ՄԷՋ Է՝ ՊԱՀՊԱՆԵԼՈՎ ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՔԱՉԱԼԵՐԵԼՈՎ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆ ՈՒ ՉԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Շահէ Ենիգոմշեան
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Արդէն մէկ դարէ աւելի Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը կը գործէ իբրեւ Հայ ազգային եւ հասարակական կեանքի հիմնական սիւներէն մէկը՝ սերունդներ կազմաւորելով սկսնակական, մարզական, ազգային եւ մշակութային արժէքներով: Համաշխարհային մակարդակով Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը վայելէ վստահութիւն, իբրեւ կազմակերպութիւն մը, ուր հայ պատանին ու երիտասարդը կը դաստիարակուին իբրեւ կարգապահ, ծառայասէր եւ հայրենասէր անհատներ: Շատերու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ը մարմնակրթութեան, արժանիքի եւ նուիրումի:

Միութեան հիմնական ձեռնարկները՝ սկսեալ Նաւասարդեան խաղերէն մինչեւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական խաղերն ու բանակումները, դարձած են անկիւնադարձային պահեր: Այս նախաձեռնութիւնները ոգի կը ներշնչեն, հպարտութիւն կը յառաջացնեն եւ խոր կապ կը հաստատեն ժառանգութեան հետ՝ յայտնապէս արտացոլելով համայնքի մը գոյութիւնը եւ կենսունակութիւնը:

Սակայն այսօր, երբ սերունդներ կը փոխուին, Սփիւռքի բազմազան եւ բարդ իրողութիւնները կը զարգանան, եւ համաշխարհային հակումները կը ձեւաւորեն նոր ինքնութիւն եւ ներգրաւուածութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ը կանգնած է հիմնական հարցումի մը առջեւ. ի՞նչ պէս կրնայ այս պատմական կազմակերպութիւնը յառաջդիմել ու դառնալ ո՛չ միայն այժմէական, այլեւ՝ ներգրաւիչ եւ ներշնչող այսօրուան եւ վաղուան երիտասարդներուն համար:

ԱԻԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԱՊԱԳԱՅԻ ՀԻՄՔ

Այսօր, ինչպէս անցեալին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծրագիրները գլխաւորաբար կը ծառայեն հայկական շրջանակներու մէջ արդէն իսկ ներգրաւուած ընտանիքներու զաւակներուն: Այս ընտանիքները իրենց զաւակները կը դրկեն հայկական դպրոց, կը մասնակցին եկեղեցական եւ համայնքային կեանքին:

Այս խորարմատ հիմքը դար մը շարունակ ապահոված է Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարունակականութիւնը: Բայց միաժամանակ, ան կը բացայայտէ պակաս մը՝ մոռցուած, բայց հսկայ թիւով պատանի-երիտասարդներու խումբ մը, որ դուրս մնացած է այս շրջանակէն:

Այս լայն խաւը կը բաղկանայ հայերէ, որոնք զանազան պատճառներով հեռու մնացած են Հ.Մ.Ը.Մ.էն. օրինակ՝ Հայաստանէն եւ այլ երկիրներէ նոր գաղթածներ, որոնք տակաւին չեն համակերպած Սփիւռքի հայկական կառոյցներուն հետ, կամ hybrid (խառն ժառանգութեամբ) երիտասարդներ, որոնք մեծցած են համայնքէն դուրս, բայց կը փնտռեն իրենց ինքնութեան տեղը: Նաեւ կան անոնք, որոնք հայերէնով չեն կրնար արտայայտուիլ եւ կը զգան որ տեղ չունին հայկական շրջանակներու մէջ:

Եթէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութիւնը իսկապէս «ծառայել է հայ երիտասարդին», ապա ժամանակն է որ ան համարձակօրէն ընդլայնէ իր տեսլականը՝ դուրս գալով իր ապահով շրջանակէն, դռները բանայ դիմացը անոնց, որոնք կարելի է ներգրաւել, սակայն մոռտքի ճամբայ չեն գտած տակաւին:

Այս մտածելակերպը չի նշանակեր հրաժարում աւանդութենէն, այլ ընդլայնում՝ վստահութեամբ առաջնորդելու նոր դարաշրջան: Հ.Մ.Ը.Մ. ունի ժողովուրդին վստահութիւնը, կառոյցները եւ փորձառութիւնը՝ առաջնորդելու այս բարե-

փոխումը: Պէտք է վարանիլ որդեգրելու նորարարութիւն, ներառականութիւն եւ ամէնօրեայ ներկայութիւն:

ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՄԸ՝ ԱՒԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ԱՐՄԱՏՆԵՐՈՎ, ԱՐԴԻ ՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՄՈՒԹԵԱՄԲ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի վարկանիշը միշտ կապուած է կարգապահութեան, աւանդութեան եւ արտակարգ գործունէութեան: Բայց այսօրւան արագ փոխուող աշխարհին մէջ, այս վարկանիշը պէտք է արտացոլացնէ նաեւ լայնամտութիւն, ստեղծագործութիւն եւ արդիականութիւն: Բազմաթիւ երիտասարդներ, որոնք անձանօթ են միութեան առաքելութեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ը կրնան ընկալել իբրեւ փակ, ներքին շրջանակի համար նախատեսուած կամ անցեալի մնացորդ:

Սակայն Հ.Մ.Ը.Մ-ի վերափոխումը միայն մարքեթինկի հարց է: Ան կեանքի փորձառութիւն կերտելու մասին է: Նոր ծրագիրներու եւ հարթակներու ստեղծումը կրնայ ներգրաւել աւելի լայն խաւի երիտասարդներ՝ անոնք, որոնք տակաւին իրենց տեղը կը փնտռեն հայկական ինքնութեան ծիրէն ներս:

ԵՐԿՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ. ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄ ԵՒ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ

Կազմակերպութեան առաքելութեան կեդրոնական արժէքները՝ հայկական ինքնութեան, մշակոյթի, աւանդութեան եւ կարգապահութեան խթանումը, անկասկած, կը մնան անփոփոխ: Յօդուածին մէջ ներկայացուած առաջարկները չեն մերժեր այս արժէքները, այլ կը փորձեն զանոնք ամրապնդել եւ ժամանակակից իրականութիւններու համապատասխան դարձնել:

1. Ժամանակակից, ընդգրկուն ծրագրի մշակում
Սկսած սկսած եւ մարզական բաժանմունքները կը շարունակեն ծառայել իբրեւ հիմնական սիւներ: Յաջորդ քայլը՝ աւելցնել է ծրագրային նոր շերտեր, որոնք համապատասխանեն այսօրուան եւ վաղուան երիտասարդութեան հետաքրքրութիւններուն: Այդ շերտերը կրնան ներառել․
- Թումոյի նման ստեղծագործական եւ նոր արհեստագիտական տարրալուծարաններ, ուր երիտասարդներ ժամանակակից լեզուով կրնան զբաղիլ արհեստագիտական, ներառեալ՝ հայ ինքնութեան վերաբերեալ նիւթերով:
- Ընկերային եւ մշակութային ծրագիրներ՝ երաժշտութիւն, պար, հայկական խոհանոց, ձեռագործութիւն:
- Ղեկավարութեան եւ առաջնորդութեան պատրաստութեան ծրագիրներ՝ մենթորութիւն, ելոյթի արուեստ, ասպարէզի ուղղութիւն, ձեռնարկատիրութիւն:
- Համայնքային ծառայութիւն եւ մարդասիրական նախաձեռնութիւններ՝ տեղական թէ՛ համասփիւռքեան կարիքներու արձագանգելու համար:
- Հայրենիքին հետ կապ հաստատող առաքելութիւններ՝ յաճախակի ճամբորդութիւններ եւ համագործակցութեան ծրագիրներ:

- Միեւնոյն ժամանակ, Հ.Մ.Ը.Մ-ի աւանդական բաժինները կրնան վերափոխուիլ․
- Սկսած սկսած կրնայ ներառել բնապահպանութիւն, աշխարհաքաղաքականութիւն, նոր արհեստագիտութիւն եւ ժամանակակից գոյատեւման հմտութիւններ:
- Մարզական բաժինը կրնայ ընդլայնիլ՝ առողջապահական իրազեկում, մարզական բնոյթի դիւանագիտութիւն եւ յատուկ կարողութիւն ունեցող մարզիկներու աջակցութիւն:
- Երիտասարդական բաժինը կրնայ դառնալ հարթակ՝ մշակութային ժառանգութեան պահպանման եւ համաշխարհա-

յին ծրագրերներու ուսումնասիրութեան համար:

Այս բոլորը ուղղուած են նոր սերունդներ ներգրաւելու՝ մասնաւորաբար hybrid հայերու եւ մուցուած խաւերու:

2. Երիտասարդական կեդրոնները իբրեւ ամէնօրեայ ներգրաւումի վայր

Այսօր Հ.Մ.Ը.Մ-ը ունի սահմանափակ թիւով երիտասարդական կեդրոններ եւ բազմաթիւ մասնաճիւղեր, որոնք մարզադաշտ անգամ չունին: Ամէնօրեայ ներգրաւման եւ արդիական ներկայութեան համար պէտք է ստեղծուին բազմապատակ երիտասարդական կեդրոններ՝ աշխարհի զանազան անկիւններուն մէջ:

Այս կեդրոնները պէտք է դառնան բաց, կենդանի, շնչող տարածքներ:

- Ուր կը կազմակերպուին ընդգրկուն եւ բազմազանութիւն յարգող ծրագրեր:

- Ուր տեղի կ'ունենան աշխատանոցներ, զրոյցներ, մշակութային յաւելեալ փորձառութիւններ:

- Ուր սերունդներու գործակցութիւնը կը խթանուի՝ պատանի, երիտասարդ, ուսուցիչ-մենթոր եւ Հ.Մ.Ը.Մ-աւարտ-alumni-ներու միջեւ:

- Ուր կը մարմնաւորուի Հ.Մ.Ը.Մ-ի նոր դերը՝ արդիական, ձկուն եւ ներգրաւող:

Պատկերացէ՛ք կեդրոն մը, ուր մէկ սրահին մէջ կը հնչէ հայկական պարերու երաժշտութիւնը, միւսին մէջ երիտասարդներ կը յղանան նոր ծրագրեր, մինչ պատկերասրահը կը ցուցադրէ hybrid հայերու ինքնութեան վկայութիւնները: Այդպիսի կեդրոն մը հաստատութիւն չէ միայն. ան կեանքի, ժառանգութեան եւ ինքնութեան վերարտադրութեան թատրոն մըն է:

Այսպէս, Հ.Մ.Ը.Մ-ը կը փոխէ իր մօտեցումը՝ տարին մէկ անգամ կազմակերպուող ձեռնարկներէն դէպի ամէնօրեայ ուղեկցութիւն՝ երիտասարդներու կեանքին մէջ:

ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԵՐԸ՝ ԱՒԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՊԱՀԱՊԱՆԷՆ ԴԷՊԻ ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի նախկին եւ ներկայ ղեկավարութիւնը արժանի է խորին գնահատանքի՝ տարիներ շարունակ հաւատարմութեամբ եւ հետեւողականութեամբ կառոյց ստեղծելու համար: Բայց այսօր այս նոյն ղեկավարութիւնը կոչուած է առաջնորդելու միութիւնը դէպի նոր փուլ:

Բաւարար չէ ընել այն, ինչ որ միշտ եղած է: Ժամանակն է համարձակ քայլ առնելու, նախընտրելով բաց հասարակութիւն, ներառականութիւն եւ ներկայութիւն՝ համայնքի կեանքին մէջ:

ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹԻՒՆ. ՆՈՐՈԳՈՒԱԾ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ-ը չէ կորսնցուցած իր հզօրութիւնը: Ան այժմ կենսունակ է եւ թեւակոխած է կառուցողական վերազինումի փուլ: Հիմքը ամուր է, հողին՝ կենդանի: Ապագան կախում ունի տեսլականէ եւ կամքէ՝ վերաճեւելու եւ շարունակելու առաջնորդել:

Աւանդութիւնը պահելու միակ ճամբան զայն վերապրին է: Հ.Մ.Ը.Մ-ը պէտք է շարունակէ մնալ պատանի եւ երիտասարդ հայերու տունը, բայց նաեւ դառնայ ապագան կերտող ուղի: Միութիւնը իր դռները պէտք է բանայ բոլոր երիտասարդներուն, որոնք համար մինչեւ հիմա տեղ չկայ հայկական կառոյցներու մէջ:

Առաքելութիւնը կը մնայ նոյնը՝ կազմել ինքնագիտակից, իրարու կապուած եւ արժէքներով առաջնորդուած հայ երիտասարդ: Բայց այդ առաքելութեան գործիքները պէտք է յարմարին մեր ժամանակներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ-ը միշտ եղած է պատանի-երիտասարդներու տունը: Այժմ պէտք է դառնայ նաեւ «Հայօրէն ապրելու» ժամանակակից անցք մը՝ բոլորին համար:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱԼԷՊԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԵՐԲԵՄՆԻ ԱՍՏՂԵՐԷՆ ՄԷԿՆ ԱԼ ՄԱՐԵՑԱԻ

(ԵՂԲ. ՍՈՒՐԷՆ ԵՐԷՑԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ)

Շորժիկ Ռաստկելենեան
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Վաստակաշատ, հաւատաւոր, ծառայասէր, համեստ, կարգապահ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մարդկային ու ազգային սկզբունքներուն հանդէպ կռու հաւատք, վեհ եւ ազնիւ համոզում ու գիտակցութիւն ունեցող, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի ֆութպոլի երկարամեայ աստղ, անսակարկ նուիրեալ եւ բոլորին սիրելի եղբօր՝ Սուրէն Երէցեանի մահուան գոյժը խոր ցաւ եւ անսահման վիշտ պատճառեց հոգիիս եւ էութեանս:

Անդարձ մեկնած եղբ. Սուրէն երէցեան, որ մահկանացուն կնքեց Գանատայի մէջ, միութենական եւ մարզական բոլոր տեսակի պարտականութիւններն ու պարտաւորութիւնները կատարած է բարձր եւ ազնիւ գիտակցութեամբ, խոր հաւատքով, լուռ ու մունջ, եւ ամենայն կարգապահութեամբ: Իր օգտակար ծառայութեամբ եւ շինիչ մասնակցութեամբ ան մեծապէս նպաստած է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի վերելքին եւ պանծալի նուաճումներուն:

Եղբ. Սուրէն երկար տարիներ եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի ֆութպոլի խումբին մնայուն աստղ մարզիկը եւ իր դրական եւ օգտաշատ ներդրումը ունեցած է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի շքեղ պատմութեան մէջ, որ ոսկի տառերով արձանագրած է այս

բոլոր անմոռանալի բացառիկ իրագործումներն ու յաղթանակները, ի մասնաւորի երկու շատ կարեւոր անգլագական ախոյեանութիւնները, որոնց տիրացման մէջ եղբ.

Սուրէնը ունեցած է իր կարեւոր դերակատարութիւնը. 1961-1962 տարեշրջանի Սուրիոյ նախագահական առաջին բաժակը եւ 1964-1965 տարեշրջանի Սուրիոյ մումթագ դասակարգի առաջին ախոյեանութիւնը:

Իբրեւ տիպար աստղ, բարոյականի տէր մարզիկ, ան միշտ արժանացած է իր խումբի եղբայրներուն, համակիրներուն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համայն ընտանիքին ջերմ սիրոյն, խոր յարգանքին եւ բարձր գնահատանքին ու արժեւորումին:

Վարձքը կատար, անձնուրաց, անբասիր, հաւատաւոր, անսակարկ նուիրեալ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Սուրէն Երէցեան:

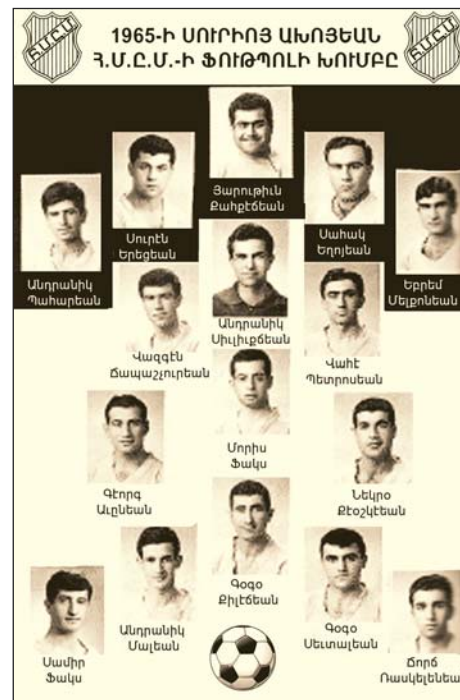
Ճիշդ է, որ դուռն ֆիզիքապէս մեզմէ հեռու պիտի մնաս, սակայն դուռն մեր հոգիներուն, միտքերուն, յիշատակներուն մէջ մնայուն եւ բացառիկ տեղ պիտի գրաւես, եւ ապրիս յաւատ:

Կը խնդրեմ մեր Տիրոջ Աստուծմէ, որ քեզի երկինքի արքայութեան արժանացնէ եւ հոն քու ֆութպոլի խումբի ախոյեան 10 խաղընկերներուդ միանալով, միասին խաղաղ ու հանգիստ ապրիք եւ ննջէք:

Վարձքը կատար, անմահ, հաւատաւոր եւ հարազատ եղբ. Սուրէն Երէցեան, փոխան խունկի, մոմի եւ գեղեցկագոյն ծաղկեփունջի, այս անկեղծ, սրտաբուխ եղբայրական խօսքերը կը ներկայացնեմ, իբրեւ բարձր գնահատանքի եւ եղբայրական ջերմ սիրոյ արտայայտութիւն:

Միշտ պիտի յիշենք քու ուրախ դէմքդ, քաղցր ժպիտդ ու քաղցրահամ խօսքերդ:

19 Մարտ 1965, Դամասկոսի քաղաքապետարանի դաշտ.
Հ.Մ.Ը.Մ.Սուրիոյ բանակ դարձի մրցումը հովանաւորող Սուրիոյ հարաւային շրջանի գորավարը կը շնորհաւորէ ախոյեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:
Նկարին մէջ եղբ. Սուրեն եւ գորավարը:

ՎԱՀԱՆ ՉԵՐԱԶԻ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆԸ ԳԹԱՍՐՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԱՊՈԼՈՒՄ՝

Ստորել տրուած գրութիւնը լոյս տեսած է Շիրակի հայագիտական հետազոտութիւններու կեդրոնի «Գիտական աշխատութիւններ» պարբերականի 26-րդ հատորին, 2023-ի թիւ 2-ին մէջ, էջ 99-110:

Յեղինակը՝ Յայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկի ակադ աշխատակից Յեղինէ Արտակի Յովհաննիսեան (hovhannisyan@mail.ru) աշխատասիրութեան պատրաստութեան համար կատարած է լայն հետազոտութիւն եւ օգտագործած է բաւական հարուստ աղբիւրներ, որոնց ցանկը ներկայացուցած է գրութեան ակարտին:

Գրութիւնը, իբրեւ զեկուցում, ներկայացուած է 19 Մայիս 2023-ին, Կիւմրիի Գիտութիւններու Ազգային Ակադեմիայի հայագիտական հետազոտութիւններու կեդրոնի «Ալեքսանդրապոլ. գրութեան քաղաք» խորագրեալ միջազգային գիտաժողովին:

Թիրիմացութեամբ թէ գրաշարական վրիպումով գրութեան մէջ Յայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութեան յապաւումը Յ.Մ.Ը.Մ.ի փոխարէն ամէն տեղ կատարուած է... Յ.Բ.Ը.Մ., նոյնիսկ այն պարագային, երբ օգտագործուած աղբիւրը եղած է Յ.Մ.Ը.Մ.ի պաշտօնական կայքէջը: Յետեւաբար, «Մարզիկ» գրութիւնը լոյս կ'ընծայէ անհրաժեշտ սրբագրութեամբ:

Յեղինէ Ա. Յովհաննիսեան
Յայոց Ցեղասպանութեան թանգարան-հիմնարկ
ԵՐԵՒԱՆ

ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Նախաբան. Հայոց Ցեղասպանութեան տարիներին եւ դրանից յետոյ կարեւորագոյն խնդիրներից մէկը որբերին որբանոցներում տեղակայելու եւ հայկական միջավայր տեղափոխելու խնդիրն էր: Ստորեւ ներկայացւում է Վահան Չերազի գործունէութիւնը եւ նրա համագործակցութիւնը Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատոյց Կոմիտէի հետ: Վահան Չերազը Ալեքսանդրապոլում աշխատել է Նպաստամատոյցում, զբաղուել հայ որբերի խնամակալութեամբ, դաստիարակութեամբ, ինչպէս նաեւ կազմակերպել է սկսնակական եւ մարզական մանկապատանեկան խմբեր: 1919 թ. Նպաստամատոյցի ջանքերով Ալեքսանդրապոլի փողոցներից հաւաքում էին թափառաշրջիկ հայ որբերին, որոնց բժշկական զննման ենթարկելուց յետոյ տեղաւորում էին կա'մ հիւանդա-

նոցներում, կա'մ որբանոցներում: Այս որբերից Չերազը ձեւաւորում էր իր խմբակները: Ալեքսանդրապոլի որբանոցներում երեխաները օրական երեք անգամ սնունդ էին ստանում այն դէպքում, երբ նրանց թիւը չուրջ 25.000 էր: Սա մարդկութեան պատմութեան մէջ երբեւիցէ գոյութիւն ունեցած ամենամեծ որբանոցն էր եւ կոչւում էր «Որբաքաղաք»:

Մեթոդներ եւ նիւթեր. յօդուածը գրելիս օգտագործել ենք պատմահամեմատական, պատմահետազոտական, պատմաքրոնական, գուգորդման, վերլուծութեան, մասնակիէն ընդհանուր եւ ընդհանուրէն մասնակի ուղղուող մեթոդներ: Յօդուածը խարսխուած է Չերազին վերաբերող փաստաթղթերի, տեղեկութիւնների, այլ նիւթերի եւ գրականութեան մէջ առկայ նմանօրինակ նիւթերի վերլուծութեան վրայ:

Վերլուծութիւն. յօդուածում ներկայացուել է Չերազի կերպարը՝ որպէս սկսնակապետի, որը ջանում էր ցեղասպանութիւն վերապրած երեխաներին մարմնակրթութեան եւ սկսնակութեան միջոցով առողջացնել հոգեպէս՝ հասկանալով, որ այս սերունդն է դառնալու խորհրդային Հայաստանի հասարակութեան հիմքը: Լինելով խորապէս հաւատացեալ

մարդ՝ նա հաւատ էր սերմանում որբերի մէջ: Նա դարձաւ նաեւ Խորհրդային Հայաստանում սպորտի հիմնադիրներից մէկը:

Արդիւնքներ. այսօր Կիւմրիում Չերազի կերպարը օրինակ է բոլոր սպորտդպրոցներ եւ խմբակներ յաճախող երեխաների եւ երիտասարդների համար: Նրա անունն է կրում Շիրակի պետական համալսարանի լսարաններից մէկը: Չերազի արձանը կանգնած է համանուն փողոցի սկզբնամասում, իսկ Կիւմրեցի եւ Հայաստանցի սկսնակ տապետերը փորձում են Չերազի մանկավարժական մօտեցումներով դաստիարակել եւ կրթել իրենց սաներին:

Բանալի բառեր՝ Ամերկում, Վահան Չերազ, Օննիկ Եագմաճեան, Տիգրան Խոյեան, ազատագրում, որբեր, Ալեքսանդրապոլի որբանոց:

Ինչպէս յղել՝ Յովհաննիսեան Յ., Վահան Չերազի գործունէութիւնը գլխարտութեան քաղաք Ալեքսանդրապոլում //ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատութիւններ»: Կիւմրի, 2023: Հ. 2 (26) 99-109 էջեր: DOI:

ՆԱԽԱԲԱՆ

Կետայեանների կամ Չերազների տոհմն Ակնայ Չերազ աւանից է: Հետագայում Կ. Պոլիս տեղափոխուած Մահտեսի Մինաս ամիրայի ճիւղից է սերունդ տոհմի թուով ութ ամիրա, որոնք վարել են ազգային ու պետական պաշտօններ⁶:

Վահան Չերազը ծնուել է 1886 թ. Օգոստոսի 16-ին, Օսմանեան կայսրութեան մայրաքաղաք Կ. Պոլսում: Սովորել է Պոլսի Կենտրոնական վարժարանում եւ նոյն վարժարանի տղաներին սովորեցրել Փութպոլ խաղալ: Այնուհետեւ Չերազը կազմում է «Սանթրալ» Փութպոլի խումբը եւ «Փրոթի կըդզի» Փութպոլի համանուն խումբը⁷: Փութպոլային թիմեր կա-

յին ստեղծուած նաեւ Ալեքսանդրապոլի որբանոցներում՝ Պոլիգոնում «Ալեքսանդր Մարտունի Միասնիկեան»¹⁴ (էջ 388):

1914 թ., երբ սկսւում է առաջին Աշխարհամարտը, Վահան Չերազը մեկնում է Թիֆլիս, ընդգրկւում Զօրավար Անդրանիկի կամաւորական ջոկատում եւ նրա հրամանատարութեամբ մասնակցում տարածաշրջանում ընթացող մարտական գործողութիւններին՝ ընդհուպ մինչեւ 1919 թ.⁹ (էջ 148): Անդրանիկի ջոկատի կազմալուծումից յետոյ Չերազը մեկնում է Պոլիս, իսկ 1920 թ. Հ.Հ. կրթութեան նախարար Նիկոլ Աղբալեանի հրաւերով Պոլսից տեղափոխւում Ալեքսանդրապոլ, որպէսզի հայրենիքում զարգացնի մարզական կյանքը¹⁶:

ՍԿԱՌԻՍԱՊԵՏԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԵՏ

1920 թ. Տիգրան Խոյեանի եւ Օննիկ Եագմաճեանի հետ Չերազը միանում է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի եռանդամ այն մարմնին, որ Հայաստանի կառավարութեան հրաւերով պիտի մեկնէր հայրենիք՝ սկսնակական եւ մարզական շարժում կազմակերպելու համար⁸: Այդ տարիներին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի գործունէութեան կարեւոր բնութագրերից էր համագործակցութիւնը արտասահմանեան տարբեր բարեսիրական կազմակերպութիւնների, մասնաւորապէս Ամերիկեան Նպաստամատոյց կազմակերպութեան հետ, որը մեծ դեր խաղաց հայ որբերի փրկութեան եւ խնամատարութեան գործում¹¹ (էջ 142): Այս կազմակերպութեան հետ սերտօրէն համագործակցեցին երեք սկսնակները:

1915-1931 թթ. ցեղասպանութիւնը վերապրած որբերի խոշորագոյն հատուածը կենտրոնացած էր Ալեքսանդրապոլում⁸ (էջ 950-952): Հայաստանի խորհրդայնացումից յետոյ Չերազը նախընտրում է մնալ հայրենիքում, 1921 թ. մասնակցում է Փետրուարեան ապստամբութեանը: Արդէն խորհրդային կար-

գերի օրոք Վահան Զերազը Ալեքսանդրապոլում աշխատում է Ամերիկեան Նպաստամատույց Կոմիտեում, զբաղվում է հայ որբերի խնամակալութեամբ, կազմակերպում սկսողական եւ մարզական մանկապատանեկան խմբեր⁶:

Ամերիկեան Նպաստամատույցի գործունէութիւնը Ալեքսանդրապոլում Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատույց Կոմիտէն (Ամերկոմ), որին անդամակցում է Զերազը, ստեղծուել է 1918 թ. Ա.Մ.Ն.ի կոնգրէսի որոշմամբ, մինչ այդ գործող եւ Առաջին համաշխարհային պատերազմից տուժած երկրներին օգնութիւն ցոյց տուող Հայաստանի եւ Սիրիայի Նպաստի Ամերիկեան Կոմիտէի հիմքի վրայ⁷: Հ.Հ. խորհրդարանը 1919 թ. Մարտի 2-ին հաստատեց որբերի խնամքը ստանձնելու Ամերկոմի առաջարկը¹⁴ (էջ 57-58): Հ.Հ. խնամատարութեան եւ աշխատանքի նախարար Սահակ Թորոսեանը եւ Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատույց Կոմիտէն ներկայացնող Ճոն Էլտերը 1919 թ. Ապրիլի 12-ին Երեւանում կնքեցին համաձայնագիր որբերի եւ որբանոցների խնամքը 1919 թ. Մայիսի 1-ից Ամերկոմի հոգածութեանը յանձնելու վերաբերեալ¹⁵ (էջ 80-112): Ցարական բանակի լքած զօրանոցներն ու պահեստները ապաստարան դարձան շուրջ 20.000 անտուն որբերի համար¹⁷ (էջ 120-138): 1919 թ. Ալեքսանդրապոլի քաղաքագլխի հետ կնքած պայմանագրի համաձայն՝ Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատույցը ստանձնեց քաղաքի հայ որբերի խնամքը¹: Ստորեւ բերում ենք քաղաքագլուխ Լեւոն Սարգսեանի եւ Ամերկոմի ներկայացուցիչների միջեւ 1919 թ. Մայիսի 22-ին կնքուած փաստաթղթից մի հատուած.-

Հայկական Հանրապետական կառավարութեան եւ Ամերիկեան Նպաստամատույց Կոմիտէի ներկայացուցչի փոխադարձ համաձայնութեամբ Ալեքսանդրապոլում գտնուած տասը որբանոց եւ մի որբերի հիւանդանոց սարքեցեալ ցուցակի համաձայն իրենց բոլոր գոյքերով, ծառայողներով եւ որբերով յանձնել Ամերիկեան Նպաստամատույց Կոմիտէի տեղական ներկայացուցիչներին տիկ. Շէյնին, տիկ. Նիլին եւ պրն. Միտչելին 1919 թ. Մայիսի 1-ին² (էջ 277):

1919 թ. Նպաստամատույցի ջանքերով Ալեքսանդրապոլի

փողոցներից հաւաքում էին թափառաշրջիկ հայ որբերին, որոնց բժշկական գնման ենթարկելուց յետոյ տեղափոխում էին կա'մ հիւանդանոցներում, կա'մ որբանոցներում: Ըստ «Յուշամատեան Մեծ Եղեռնի» աշխատութեան՝ միայն Կազաչի պոստում միաժամանակ պատսպարուել է 15.000 որբ³ (էջ 951): Որբանոցներում երեխաները օրական երեք անգամ սնունդ էին ստանում այն դէպքում, երբ նրանց թիւը շուրջ 25.000 էր: Սա մարդկութեան պատմութեան մէջ երբեքից գոյութիւն ունեցած ամենամեծ որբանոցն էր եւ կոչւում էր «Որբաքաղաք»: Մերձաւոր Արեւելքի Նպաստամատույցը զբաղւում էր ինչպէս որբերի մասնագիտական կրթութեամբ, այնպէս էլ պարտաւորութիւն էր ստանձնել աշխատանք փնտռել որբանոցից հեռացողների համար, նրանց տեղափոխել յարմար ընտանիքներում, հետեւել նրանց ապրելակերպին եւ անհրաժեշտութեան դէպքում ցուցաբերել ցանկացած օգնութիւն: Սրան զուգահեռ՝ Նիկոլ Աղբալեանի ջանքերով առողջ սերունդ դաստիարակելու համար որբերին ներգրաւում էին մարմնակրթական եւ սկսողական խմբակների մէջ: Այստեղ կարեւոր դերակատարութիւն ունեցան Հ.Մ.Ը.Մ.ի եռանդամ մարմնի երեք նշանաւոր սկսողապետերը: Վահան Զերազը, որ իր գործունէութիւնը կազմակերպեց Ալեքսանդրապոլում, Տիգրան Խոյեանը եւ Օննիկ Եղամաճեանը՝ Երեւանում եւ Ղարաքիլիսայում¹⁵: Որբերի տեղափոխման խնդրի լուծման աշխատանքներն սկիզբ են առնում 1925 թ. եւ շարունակւում են մինչ որբանոցների լուծարումը՝ 1929-1930 թթ.: Ոչ մի որբ չէր հեռանում որբանոցից անորոշ կարգավիճակով՝ նրանք որոշ ժամանակ դեռ մնում էին կազմակերպութեան հսկողութեան ներքոյ: Չափահասները, հեռանալով որբանոցներից, աշխատանք էին գտնում եւ հայկական ընտանիքներ էին կազմում¹³: Իսկ ստեղծուած կիսամարզական եւ սկսողական խմբերի անդամները ստացան լիարժէք սպորտային պատրաստուածութիւն, ինչը հայկական նոր առողջ ընտանիքներ ստեղծելու գրաւականն էր: Ամերկոմը առերեւոյթ սերտ յարաբերութիւններ ունէր Անգլիոմի հետ: Համագործակցութեան նախաձեռնութիւն էր երկու կոմիտէների սկսողական խմբերի միացեալ մարզահանդէսի անցկացումը, որին հրաւիրուած էին

Հիւսէ լուսժողկոմի բարձրաստիճան պաշտօնեաներ¹² (էջ 18): 1931 թ. Ամերիկեան դադարեցրեց իր Նպաստամատույց գործունէութիւնը Ալեքսանդրապոլում: Հիմնական պատճառն այն էր, որ Ամերիկեան ցանկանում էր որբերին կրթել ամերիկեան յառաջագէտ, իսկ Խորհրդային Հայաստանը՝ պոլիէկոմի գաղափարներով: Ալեքսանդրապոլում գործում էին նաեւ փոքր որբանոցներ, որտեղ մանուկները նոյնպէս կրթւում եւ դաստիարակւում էին: 1922 թ. Պոտիլ Պիորնի խնամքի տակ գտնուող «Լուսաղբիւր» կոչուող որբանոցում 33 որբուկները նոյնպէս զբաղւում էին մարմնամարզութեամբ⁵: Պիորնի որբախնամ գործունէութիւնը կասեցւում

է 1924 թ.՝ Խորհրդային Հայաստանի կառավարութեան կողմից՝ նրա փոքրիկ որբանոցը լուծարւում է, որբերը տեղափոխւում են Ամերկոմի որբանոցներ⁵: Նրա որբերից մի քանիսը անդամազրկում են Չերազի մարմնամարզական եւ սկաուտական խմբերին: Թէ՛ Չերազը եւ թէ՛ Եագմաճեանը եւ Խոյեանը մի նպատակ էին հետապնդում՝ մարմնամարզութեան միջոցով կերտել առողջ ոգի, հոգեպէս ընկճուած որբերին պարզեւել նոր շունչ՝ ապրելու եւ վերընթելու նպատակով: Բացի այն, որ Չերազը մեծ սկաուտապետ էր, նա նաեւ խորապէս աստուածապաշտ անձնաւորութիւն էր: Այս մասին է վկայում Կազաչի պոստ որբանոցում տեղի ունեցած միջադէպը:

ՎԱՀԱՆ ՉԵՐԱԶԸ ԵՒ ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԸ

1922 թ. աշնանը Չերազն իր տղաներին մի արտասովոր յանձնարարութիւն է տալիս՝ հսկել Ալեքսանդրապոլի Կազաչի պոստում մեծահասակ որբուհիների զբաղեցրած որբանոցները: Այս հրահանգը Չերազն արձակում է, երբ համոզւում է, որ ճիշդ են լուրերն այն մասին, թէ որբուհիների արտաքնոցների մօտ գտնուող թմբերի տակ մեծ թուով վիժած պտուղներ են թաղուած¹⁴ (էջ 286-287): Յանկանալով հաստատել կամ հերքել այդ լուրերը՝ նա որոշեց քննել գործը եւ Մերձաւոր Արեւելեան Նպաստամատուցի սուրհանդակին ուղարկեց ընկերոջ՝ Օննիկ Եագմաճեանի մօտ՝ խնդրելով, որ գայ եւ միանայ գործի քննութեանը: Քննութեան արդիւնքում հաստատւում են Չերազի կասկածները, ուստի Չերազը եւ Եագմաճեանը կազմակերպում են այդ պտուղների քրիստոնէական վերաթաղումը՝ գերեզմանի վրայ դնելով փայտի խաչ: Չերազը խոր աստուածապաշտութիւն էր դաստիարակում նաեւ իր սկաուտներին: Եագմաճեանը իր յուշերում նշում է, որ այդ օրուանից յետոյ սկաուտները գիշեր-ցերեկ հսկում էին մեծահասակ աղջիկների որբանոցները¹⁴ (էջ 286-287): Այս դրուագը հետաքրքիր է նաեւ նրանով, որ Վահան Չերազի

խնամակալութեան եւ դաստիարակութեան տակ գտնուող տղաները դառնում էին իր օգնականները եւ օժանդակում նրան իր աշխատանքներում: Չերազի գործունէութեան կարեւոր նպատակը ցեղասպանուած որբերի առողջ ընտանիքների ստեղծումն էր: Մտահոգուած լինելով իր որբերի ապագայով՝ Չերազը նախաձեռնում է Արիաշէն գիւղի կառուցումը Սարգարապատում: Սակայն Արիաշէնի կառուցումը խորհրդային կառավարութեան ջանքերով կիսատ է մնում¹⁰ (էջ 391):

ՉԵՐԱԶԻ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐԸ ԵՒ ՆՐԱ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

1925 թ. Յունուարի 12-ին էլմիածնի տաճարում Վահան Չերազը պսակադրւում է Վարդանուշ Անդրէասեանի հետ⁷: Հայոց Յեղասպանութիւնը վերապրած Վարդանուշ Անդրէասեանը անցել էր ցեղասպանութեան բռնով, նրա առաջին ամուսնուն՝ դպրոցի տնօրէնին, ողջ-ողջ այրել էին իր աշակերտների հետ¹⁸: Ընտրելով Վարդանուշին՝ նա իր ողջ գաղափարախօսութիւնը փորձում է ներդնել իր նորաստեղծ ընտանիքի հիմքում, սակայն պսակադրութիւնից տանհինգ օր յետոյ Չերազին ձերբակալում են Ալեքսանդրապոլում, բանտարկում Թիֆլիսում, ապա՝ աքսորում Սիպիր⁶: Ըստ 1926 թ. համաներման՝ Չերազը ազատուել է պատիժ կրելուց⁷: Նա կրկին ձերբակալուել է 1927 թ. Սեպտեմբերին Մերձաւոր Արեւելքի օգնութեան այլ հայ աշխատակիցների հետ եւ բանտարկուել Թիֆլիսում: Նրան մեղադրանք է առաջադրուել լրտեսութեան եւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան անդամ լինելու մէջ: Եզրակացութիւնը եղել է հետեւեալը՝

«Չերազին ճանաչել որպէս սոցիալապէս վտանգաւոր եւ լրտեսութեան մէջ չափազանց կասկածելի տարր»¹⁸: Չերազին գնդակահարւում են 1927 թ. Դեկտեմբերի 21-ին Մետեխի բանտում⁶: Ժակատագիրը դաժան գտնուեց նաեւ Վարդանուշի հանդէպ: 1937 թ. նա, 42 տարեկան հասակում, սպանուեց

Կիւմրու բանտում՝ դառնալով Ստալինեան բռնաճշումների զոհ: Նրան առաջադրուել էր կեղծ մեղադրանք, որի համաձայն՝ Վարդանուշը իր տանը ակտիվիստների հետ հանդիպումներ էր կազմակերպել: Նրանց որբացած տասնամեայ աղջկան՝ Բիւրակն Անդրէասեան-Չերազին որդեգրել է մօրեղբայրը՝ Վարդգէս Անդրէասեանը, որը, վախենալով հալածանքներից, փոխել է աղջկան ազգանունը¹⁸:

ԵԶՐԱՅԱՆԳՈՒՄ

Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատոյց Կոմիտէն որբախնամ գործունէութիւն ծաւալելով Արեւելեան Հայաստանում, մասնաւորապէս՝ Ալեքսանդրապոլում, մահուան ճիրաններից փրկեց հազարաւոր որբերի, որոնք ապրեցին, կրթուեցին եւ ստացան զանազան մասնագիտութիւններ Ալեքսանդրապոլի Սեւերսեւկի, Կազաչի պոստ եւ Պոլիգոն որբանոցներում: Որբերի կրթութեան կարեւոր հիմնասիւնը կազմեցին մարմնակրթութիւնը եւ սկստական խմբերի ստեղծումը: Այս գործում աչքի ընկան Վահան Չերազը, Օննիկ Եազմաճեանը եւ Տիգրան Խոյեանը: Սկստականների կարգախօս դարձաւ «Առողջ մարմնում, առողջ ոգի» կարգախօսը, որի արգասիքն էր դառնալու մարմնապէս առողջացած երեխաների՝ վշտով լեցուն հոգիների առողջացումը, առողջ ընտանիքների ստեղծումը եւ սպորտի զարգացումը արդէն Խորհրդային Հայաստանում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

1. Ալեքսանդրապոլի որբերը «Կազաչի պոստ» որբանոցում «100 լուսանկարչական պատմութիւններ Հայոց Ցեղասպանութեան մասին» յատուկ գործ //http://www.genocide-museum.am/arm/online_exhibition_10.php (12.01.2023):

2. Ալեքսանեան Կ., Արեւմտահայ գաղթականութիւնը Ալեքսանդրապոլի գաւառում 1914-1922 թթ. Փաստաթղթերի ժողովածու, Երեւան. 2012. 511 էջ:

3. Ահարոնեան Գ., Յուշամատեան Մեծ Եղեռնի. 1915-1965, հրատարակութիւն «Զարթօնք» օրաթերթի: Պէյրուք: «Ատլաս» հրատ.: 1965. 1119 էջ:

4. Աւետիսեան Ս., Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատոյց Կոմիտէի (Ամերկոմ) գործունէութիւնը Հայաստանում 1918-1930 թթ., Երեւան: «ԳԱԱ ՊԻ» հրատ.: 2009: 227 էջ:

5. Պոտիլ Պիորն, Հայոց Ցեղասպանութեան ականատես եւ լուսանկարիչ (1871-1960) //http://www.genocidemuseum.am/arm/online_exhibition_4.php (02.05.2021):

6. Բրոքի կղզիի ասպետին, Չերազին, Վահան Չերազ // (1886-1927) // http://www.genocide-museum.am/arm/Vahan-Cheraz.php (21.11.2022):

7. Իշխանեան Վ., Ընտանեկան ալպոմ. Վահան Չերազ, Մաս 2 //https://inknagir.org/?p=6573 (21.11.2022):

8. Հ.Ս.Ը.Ս.ի նահատակները, Վահան Չերազ //https://www.Homenetmen.org/hy/martyrs /%D5%8E%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%86+%D5%89%D4%B5%D5%90%D4%B1%D4%B6/2 (12.01.2023)

9. Յովհաննիսեան Յ., Ռուբէն Հերեանի եւ Վահան Չերազի գործունէութեան համեմատական վերլուծութիւն //ԳԱԱ ՇՀՀ կենտրոնի «Գիտական աշխատութիւններ»: Կիւմրի: Հ. 3 (24): 2021: էջեր 148-154:

10. Մարտոյեան Թ., Ալեքսանդրապոլը՝ հայ մանկանց բոյն. Վահան Չերազի բարեխնամ գործունէութիւնը //Հայերի փրկութեան գործը Մերձաւոր Արեւելքում 1915-1923 թթ., Միջազգային գիտաժողովի նիւթերի ժողովածու, Նոյեմբերի 8-9 2019 թ. Երեւան «Հայոց Ցեղասպանութեան թանգարան եւ ինստիտուտ» հիմնադրամ: էջեր 376-396:

11. Մելքոնյան Է. Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան պատմութիւն. Երեւան: «Մուղին» հրատ.: 2005: 582 էջ:

12. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Աշճեան, Անգլիական Օգնութեան Կոմիտէի (Անգլկոմ) գործունէութիւնը Հայաստանում 1920-ական թուականներին. Փաստաթղթերի եւ նիւթերի ժողովածու. Մատենաշար 103: Երեւան: «ԳԱԱ ՊԻ» հրատ.: 2014: 22 էջ:

13. Մերձաւոր Արեւելքի Ամերիկեան Նպաստամատոյցի պատմութիւնը //http://www.genocide-museum.am/arm/online_exhibition_10.php (12.01.2023):

14. Ներսիսեան Ն. Որբաքաղաք, Նպաստամատոյց աշխատողներ, կոմիսարներ եւ «Նոր Հայաստանը կառուցողներ», Ալեքսանդրապոլ-Լենինական 1919-1931: Երեւան: «Զանգակ 97» հրատ.: 2018: 655 էջ:

15. Սպորտի զարգացումն առաջին հանրապետութիւնում. Ինչպէս մոխիրներից յառնեց ամէն ինչ //https://armeniasputnik.am/20200417/sporti-zargacum-n-arajinhanrapetutyunum-22738983.html (11.06.2023):

16. Վահան Չերազ. Որբերի մարմնի, մտքի եւ ոգու կերտողը //http://archive3.anakch.com/article/ 101547/%E2%80%8Bvahan-chyeraz%E2%80%A4-vorbyeri-marmni--mtqi-yev-vogu-kyertvoghe (14.04.2023):

17. James L. Barton. Story of Near east relief (1915-1930) an interpretation. New York. The Macmillan company 1930. 480 p.

18. Birth of Vahan Cheraz (August 16, 1886) <http://thisweekinarmenianhistory.blogspot.com/2016/08/birth-of-vahan-cheraz.html> (18.02.2023).

References

1. Homentmen martyrs, Vahan Cheraz [HBYM-i nahatakneri, Vahan CH'eraz] <https://www.homenetmen.org/hy/martyrs/%D5%8E%D4%B1%D5%80%D4%B1%D5%86+%D5%89%D4%B5%D5%90%D4%B1%D4%B6/2> (12.01.2023) (in Armenian)

2. Aleksanyan K. The Western Armenian emigration in Alexandropol province in 1914-1922. [Arevmtahay gaght' akanut'yuny Alek'sandrapoli gavarrum 1914-1922 t't']. Collection of documents, Yerevan. 2012. 511 p. (in Armenian)

3. Aharonian. G. The Memorial book of Great Crime 1915-65, edition of "Zartonq" daily [Yushamatean Mets Yegherni 1915-65, hratarakut'yun <<Zart'vonk'>> orat'ert'i] Beirut: Atlas publication, 1965. 1119 p. (in Armenian)

4. Avetisyan S. Activities of the American Relief Committee for the Middle East (Amercom) in Armenia 1918-1930 [Merdzavor Arevelk'i Amerikyan npastamatuyts' komite (Amerkom) gortsuneut'yuny Hayastanum 1918-1930 t't']. Yerevan. "Institute of History" ed. 2009. 227 p. (in Armenian)

5. A History of the American Benefit of the Middle East [Merdzavor Arevelk'i Amerikyan npastamatuyts'i patmut'yuny] http://www.genocide-museum.am/arm/online_exhibition_10.php (12.01.2023) (in Armenian)

6. Alexandropol's Orphans At "Kazachi Post" Orphanage. From the special project "100 photo stories about the Armenian Genocide". [Alek'sandrapoli vorbery <<Kazach'i post>> vorbanots'um <<100 lusankarch'akan patmut'yunner Hayots'ts'eghaspanut'yan masin>> hatuk nakhagtsits] http://www.genocide-museum.am/arm/23.11.2019-100photo_sos.php (12.01.2023) (in Armenian)

7. Birth of Vahan Cheraz (August 16, 1886) <http://thisweekinarmenianhistory.blogspot.com/2016/08/birth-of-vahan-cheraz.html> (18.02.2023).

8. Bodil Biorn, Armenian Genocide witness and photographer (1871-1960) [Bodil Byorn, Hayots'ts'eghaspanut'yan akanates yev lusankarich' (1871-1960)] http://www.genocidemuseum.am/arm/online_exhibition_4.php (02.05.2021) (in Armenian)

9. Hovhannisyan H. Comparative analysis of the activities of Ruben Heryan and Vahan Cheraz [Ruben Heryani yev Vahan CH'erazi gortsneut'yan hamematakan verlutsut'yun] // <<Scientifik works>> of SCAS NAS RA, Gyumri, 2021, v. 3(24), pp 148-154 (in Armenian)

10. Ishkhanyan V. Family album. Vahan Cheraz, part 2 [Ishkhanyan V., yntanekan albom. Vahan CH'eraz, mas 2] <https://inknagir.org/?p=6573> (21.11.2022) (in Armenian)

11. Martoyan T. Alexandropol, a nest of Armenian children. The benevolent activities of Vahan Cheraz [Alek'sandrapoli, hay mankants' buyn. Vahan CH'erazi barekhnarm gortsuneut'yuny] // The cause of the salvation of Armenians in the Middle East 1915-1923, collection of materials of the international conference, November 8-9, Yerevan, 2019. "Armenian Genocide Museum-Institute" Foundation. pp 376-

396 (in Armenian)

12. Melkonyan E. History of the Armenian Charitable General Union. [Haykakan Baregortsakan Yndhanur Miut'yan patmut'yun] Yerevan: "Mughni" ed. 2005. 582 p. (in Armenian)

13. Mesrop Archbishop Ashdjian. The activities of the English Relief Committee (Anglicom) in Armenia in the 1920s. [Angliakan Ognut'yan komitev (Anglkom) gortsuneut'yuny Hayastanum 1920-akan t'vakannerin]. Collection of documents and materials. Directory 103. Yerevan: "Institute of History" ed. 2014. 22 p. (in Armenian)

14. Nersisyan N. The City of Orphans. Relief workers, commissars and "Builders of New Armenian" Alexandropol/Leninakan 1919-1931. Yerevan: Publication Zangak - 97, 2018 655 p.

15. The development of sports in the First Republic. how everything rose from the ashes [Sporti zargats'umn Arrajin hanrapetut'yunum. inch'pes mokhirnerits' harnets' amen inch'] <https://armeniasputnik.am/20200417/sporti-zargacumn-arajin-hanrapetutyunum-22738983.html> (11.06.2023) (in Armenian)

16. "To the Knight of the Isle of Broth" by Cheraz, Vahan Cheraz (1886-1927) [<<Brot'i kghzii aspetin>>, CH'erazin, Vahan CH'eraz (1886-1927)] <http://www.genocide-museum.am/arm/VahanCheraz.php> (21.11.2022) (in Armenian)

17. Vahan Cheraz. the builder of body, mind and spirit of orphans [Vahan CH'eraz. vorberi marmni, mtk'i yev vogu kertoghy] <http://archive3.ankakh.com/article/101547/%E2%80%8B8Bvahan-chyeraz%E2%80%A4-vorbyeri-marmni--mtqi-yev-vogu-kyertvoghe> (14.04.2023) (in Armenian)

ՀԱՅ ՍԿԱՌՈՒՏ ԸԼԼԱԼԸ ՏԱՐԱԶ ԿՐԵԼԷՆ ԱՆՌԻՆ Է

(Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ ՍԿԱՌՈՒՏ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏՈՒՀԻ
ՔՈՅՐ ԿԱՐԻՆԷ ՍԻՍԵՌԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝
ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻ «ՀԱՅ ՍԿԱՌՈՒՏԻ ՕՐ»ՈՒԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ)

Հ. Մ. Ը. Մ.-Ֆրանսի Սկառուտ. Խորհուրդին անունով հպարտութեամբ խօսք կ'առնեմ այսօր՝ «Հայ սկառուտի օր»-ու ան առիթով, միասին նշելու այն ինչ որ բոլորս կը միացնէ. մեր նուիրումը Հայ սկառուտութեան արժէքներուն եւ մեր կապը Հ.Մ.Ը.Մ.ի ժառանգութեան հետ:

Աւելի քան մէկ դար է, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը անհատականութիւններ կը կերտէ, սերունդներ կը կամըրջէ եւ հայկական ինքնութիւնը կը պահպանէ: Մեր նշանաբանը՝ «Բարձրացի՛ր-բարձրացուր»-ը այսօր այն ուժգնութեամբ կը հնչէ, ինչպէս 1918-ին, երբ մեր շարժումը ծնաւ ցաւոտ անցեալի մոխիրներէն՝ մարմնաւորելու մեր ժողովուրդին յոյսն ու վերածնունդը:

Հայ սկառուտը ըլլալը տարազ կրելէն անդին է: Անիկա կը նշանակէ տէր կանգնիլ հազարամեայ մեր պատմութեան եւ նուիրումիլ համընդհանուր արժէքներու պաշտպանութեան: Տարազ կրելով կը սորվինք միասին ապրիլ, բնութիւնը յարգել, ըլլալ ինքնուրոյն, պատասխանատու եւ ղեկավար անձեր, միշտ հաւատարիմ մնալով մեր հայկական ինքնութեան:

Այսօր յուզումով կը դիտեմ մեր ամենափոքր սկառուտները՝ դայիկ-արծուիկները, որոնք կը յայտնաբերեն բարեկամութեան, ինքնագարգացման եւ չարքաշութեան հաճոյքները: Կը տեսնեմ ինչպէս մեր պատանի արի-արեւոյճները մարտահրաւրներու դիմաց կը հասունանան եւ աւելի ինքնավստահ կը դառնան:

Յատկապէս հպարտ եմ ձեզի հետ բաժնեկցելու 17 տարեկան եւ վեր մեր երիտասարդներուն՝ երէց-պարմանուհիներու նորակազմ փաղանգը: Ահաւասիկ կարեւոր քայլ մը, որ կը հաստատէ մեր կամքը՝ ուղեկցելու մեր սկառուտներուն դէպի չափահասութեան տարիներ, պատրաստելով զանոնք դառնալու վաղուան առաջնորդները: Նորակազմ այս խումբը ապացոյց է Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի կենսունակութեան, ինքզինք վերանորոգելու կարողութեան եւ աւանդութիւններուն հանդէպ իր հաւատարմութեան: Այս երիտասարդները կը ներկայացնեն մեր ներկան ու ապագան. անոնք այսօրու օրինակներն են մեր ամենափոքր սկառուտներուն, իսկ վաղուան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի սիւները:

«Հայ սկառուտի օր»-ը առիթ է յիշելու, որ մենք մաս կը կազմենք մեծ ընտանիքի մը, որ կը տարածուի Ֆրանսայի սահման-

ներէն անդին: Ամերիկայէն մինչեւ Լիբանան, Աւստրալիայէն մինչեւ Հայաստան, Արժանթինէն մինչեւ Գանատա, հազարաւոր Հայ սկառուտներ այսօր նոյն արժէքները կը բաժնեկցին: Այս յատուկ օրը եկէք միասին վերանորոգենք մեր խոստումը՝ ըլլալու հաւատարիմ Աստուծոյ, ազգին ու հայրենիքին: Միշտ օգնելով ուրիշին եւ մեր լաւագոյնը ընելով՝ ըլլալու արժանի մեզի վստահուած ժառանգութեան եւ մեր փորձառութեամբ հարստացած՝ զայն փոխանցելու գալիք սերունդներուն:

Կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել մեր բոլոր ղեկավարներուն, որոնք իրենց նուիրումով ու կամաւոր աշխատանքով ամէն օր կ'ապրեցնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ը: Շնորհակալութիւն ձեզի, սիրելի սկառուտներ, ձեր խանդավառութեան, կորովին եւ հաւատարմութեան ոգիին համար: Վերջապէս, սիրելի ծնողներ, այս շարքերը ձեզի կը պարտինք: Շնորհակալութիւն ձեր վստահութեան եւ աջակցութեան համար:

Կ'ուզեմ նաեւ շնորհակալութիւն յայտնել բոլոր մայրերուն, որոնք իրենց զաւակները թէ՛ հայ եւ թէ՛ Հ.Մ.Ը.Մ.ական կը դաստիարակեն:

Ձեր տօնը շնորհաւոր:

Ինչպէս Հ.Մ.Ը.Մ.ի 1919-ի առաջին Ծրագիր-Կանոնագիրը կ'ըսէ՝

«Հայ մայրեր,

«Վստահութեամբ մեզի յանձնեցէ՛ք ձեր զաւակները, զանոնք պիտի վերադարձնենք ձեզի աւելի ազնիւ, աւելի հզօր, արի եւ գորովոտ»:

«Բարձրացի՛ր-բարձրացուր»:

ԱՐԱՐԱՏԸ ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇ Է ՄԵՐ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՍԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐՈՒՆ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԵԿՈՒՍԻ ՇՐՋԱՆԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ՔՈՅՐ ԱԼԵՆՈՅՇ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆՍԻ ԽՕՍՔԸ՝ «ՍԿԱՌԻՏԻ ՕՐ»ՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ)

29 Մարտ 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի Մեկուսի շրջանը թատերական ներկայացումով մը նշեց «Սկաուտի օր»ը: Ներկայացումը նուիրուեցաւ Արարատին եւ կրեց «Դէպի Արարատ» վերնագիրը:

«Դէպի Արարատ»ը պատմութիւնն էր խումբ մը սկաուտներու, որոնք Արարատի գագաթը կը բարձրանան: Ճամբան տեղի կ'ունենան կարգ մը զարգացումներ, որոնք կը ծանօթացնեն Արարատի կարեւորութիւնը, իբրեւ ազգային ինքնութեան խորհրդանիշ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ընդհանրական նպատակներու արտայայտիչ:

Այս առիթով, մասնաճիւղին խօսքը փոխանցեց վարչութեան ատենապետ քոյր Ալենոյշ Գրիգորեանս: Ստորեւ՝ խօսքին ամբողջութիւնը:

Գերաշնորհ Յովակիմ Եպս. Մանուկեան,
Արժանապատիւ Տէր Նշան Քհնյ. Ալավերտեան,
Յարգելի հիւրեր եւ ծնողներ,
Միւսերի քոյրեր եւ եղբայրներ,

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի Մեկուսի շրջանի վարչութեան անունով բարի գալուստ կը մաղթենք ձեզի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի «Սկաուտի օր»-ու անակատարութեան: Այս առիթով, մեր սիրելի սկաուտները եւ խմբապետները

ընդ պատրաստած են շարք մը ներկայացումներ, որոնք վստահ եմ որ բոլորս միասին պիտի վայելենք այսօր:

Անցեալ տարի, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի Մեկուսի շրջանը տօնեց իր 45-ամեակը: Շատ հպարտ ենք, որ մեր միութիւնը հասած է այս նշանաւոր մղուքին: Միութեանս պատրաստած ծրագիրները եղան մեր ներկան անցեալին եւ ապագային միացնողը: Այնչափ կարեւոր է, որ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի

նի շարքերէն անցած անդամները միութիւնը նկատեն իբրեւ ՄԵՐ միութիւնը, որ իրաքանչիւրիս կը պատկանի, եւ բոլորիս պարտականութիւնն է պահել եւ շարունակել զայն: Տեսնելով անցեալ տարուան ծրագիրներուն յաջողութիւնը, կրնանք վստահ զգալ, որ միութեանս ապագան ապահով է, որովհետեւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի անդամները եւ շրջանակը պատրաստ են յառաջ տանելու մեր միութիւնը:

Այս տարուան «Սկաուտի օր»-ու ան ծրագիրը նուիրուած է Արարատին: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի աշխարհասփիւռ միութիւն է եւ մեր ընդհանուր նպատակները ուղղուած են դէպի հայ երիտասարդութեան հայապահպանում, ապահովելու մեր ազգին ապագան: Միութիւնս ստեղծուած է 1918-ին, երբ մեր հիմնադիրները որոշեցին Հայոց Յեղասպանութեան որբերը մէկտեղել եւ խնամել: Տարիներու ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շարունակ զարգացուցած է իր ծրագիրները հայութեան կարիքներուն համապատասխան, եւ այսօր կարեւոր դեր կը կատարէ մեր համայնքի երիտասարդներուն համար, քաջալերելով որ անոնք պահեն իրենց հայկական ինքնութիւնը եւ ապահովեն մեր ազգին ապագան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նշանաբանն է «Բարձրացի՛ր-Բարձրացու՛ր»: Այսօր պիտի տեսնենք այս նշանաբանին իրականացումը ո՛չ միայն գաղափարական իմաստով, այլեւ՝ ֆիզիքապէս եւ Արարատ լեռան լանջերուն:

Արարատը խորհրդանշիչ է մեր միութեան սկզբունքներուն: Մեր երիտասարդներուն կը յիշեցնէ հայ ազգին անցած դժուարութիւնները: Զանոնք կը մղէ դէպի արդարութիւն, դէպի յաղթանակ եւ դէպի Ազատ, Անկախ ու Միացեալ Հայաստան:

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐՑԱԽԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ԳՐԱՆՑՈՒԵԼ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միությունը (Հ.Մ.-Ը.Մ.) մոտաք գործեց Արցախի Հանրապետություն՝ նպաստելով ազգային ու երիտասարդական արժեքների տարածմանն ու ամրապնդմանը: Ժամանակի ընթացքում միութեան աշխատանքները կարճ ժամանակով դադարեցին, սակայն 2019 թվականին պաշտոնական Հ.Մ.-Ը.Մ.-ն նոր թափով վերադարձրեց իր ներկայությունը՝ Արցախում:

Նոր իրողությունների պայմաններում՝ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Արցախի Մեկուսի վարչությունը վերսկսել է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում՝ նպատակ ունենալով համախմբել Հայաստանի տարբեր մարզերում եւ երեւանում բնակվող արցախցի պատանիներին ու երիտասարդներին: Կազմակերպություն հիմնական նպատակները է ձեռնարկել միասնական գաղափարական հենք՝ հիմնված հայրենասիրության, պայքարի ոգու պահպանման, Արցախեան բարբառի եւ մշակութի առանձնատկույթի լինելու փոխանցման վրա: Այս ամենի առանցքում շարունակվում է մնալ կարեւորագույն նպատակը՝ վերադարձ Արցախ:

Վերջերս Հ.Մ.-Ը.Մ. Արցախը մեծ յառաջընթաց է գրանցել՝ պաշտոնապես գրանցվելով որպես հասարակական կազմակերպություն Հայաստանում: Այս քայլը նոր հնարավորություններ է ստեղծում կառույցի զարգացման եւ գործունեության ընդլայնման համար:

Գրանցման շնորհիւ, արդեն որպէս Արցախի Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միություն Հասարակական կազմակերպություն կարող է առաւել հաստատուն հիմքով գործել Հայաստանում, ընդլայնել իր ծրագրերն ու համագործակցությունները՝ յատկապէս Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Հայաստանի Կենտրոնական Վարչություն (Հ.Ա.Ս.Կ.) հետ:

Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Արցախի վարչության աշխատանքային ծրագրում առաջնահերթություն է տեղահանուած արցախցի պատանիների հետ աշխատելը, ինչպէս նաեւ պատրաստել աշխատասէր, արի, ազգասէր եւ հայրենասէր, օրինապահ սերունդ:

2.6.2025

Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի ԱՐՑԱԽԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

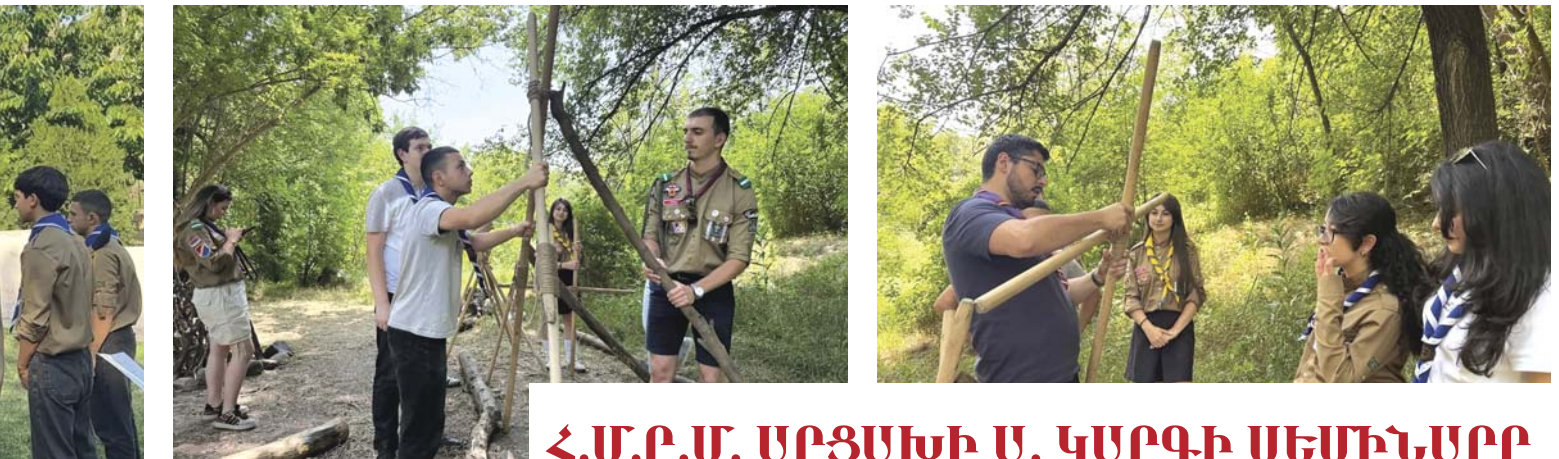

Թղթակից ԵՐԵՒԱՆ

Այս ամենի ետեւում 9 ամիսների քրտնաջան եւ մանրակրկիտ աշխատանքն է, որի ընթացքում մեր պատասխանատուները միասնաբար անցել են տարբեր փորձություններով եւ յաղթահարել դրանք՝ մէկը միւսին օգնելով:

Սեմինարի ընթացքում պատասխանատուները իւրացրել են բոլոր դասա-

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐՑԱԽԻ Ա. ԿԱՐԳԻ ՍԵՄԻՆԱՐԸ ՀԱՍԱԻ ՏՐԱՄԱԲԱՆԱԿԱՆ ԻՐ ԱՒԱՐՏԻՆ

խօսուլթիւնները եւ յանձնել քննուլթիւն, որի արդիւնքների հիման վրայ էլ ստացել են կարգը:

Սեմինարի գործնական մասը ամփոփել են «Հայկ Յուլսէփեան» բանակավայրում, որտեղ էլ տեղի է ունեցել Ա. կարգը յանձնելու արարողութիւնը: Արարողութեանը ներկայ էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կենտրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Սանտրա Վարդանեանը եւ Արցախի Մեկուսի շրջանի վարչութեան անդամները:

Ուզում ենք շնորհակալութիւն յայտնել քոյր Մարո Քէշիշեանին, ում հետ անցել ենք սեմինարի տեսական մասը, եղբայր Սեւակ Նազարեանին, ում հետ անցել ենք գործնական մասը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Հ.Ա.Ս.Կ.ի «Վահան Զեփազ» մասնաճիւղի աստիճանաւորներին, ովքեր աջակցել են գործնական փուլում:

Շնորհաւորում ենք բոլորին:

ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ 12-ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ ՔԱՐՈՉՉԱԿԱՆ ՕԺԱՆԴԱԿ ԽՈՒՄԲԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԸՆԹԱՅՔ Կ'ԱՌՆԵՆ

Ուրբաթ, 23 Մայիս 2025-ի երեկոյեան ժամը 8.30-ին, իր առաջին առցանց հանդիպումը ունեցաւ համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերու քարոզչական օժանդակ խումբը, որուն մաս կը կազմեն 18 քոյր-եղբայրներ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայաստանի, Արցախի, Սիւնի Արեւելքի, Եւրոպայի, Մ. Նահանգներու եւ Հարաւային Ամերիկայի շրջաններէն:

Խումբի անդամներուն պարտականութիւնն է մարզախաղերու նախօրեակին եւ ընթացքին, Հայաստանէն թէ իրենց ապրած շրջաններէն, գործնական աշխատանքներով օժանդակել Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին:

Առցանց հանդիպումին սկիզբը, Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբի ներկայացուցիչ եղբ. Վիգէն Աւագեան բացատրեց խումբին ստեղծման նպատակը, աշխատանքներուն ծիրը եւ նշեց, որ առաջին անգամն է, որ նման խումբ մը կը ստեղծուի համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական նախաձեռնութեան մը քարոզչութիւնը ազդեցիկ, հետեւողական եւ նորարար ձեւով կատարելու համար:

Ապա, Կեդրոնական Վարչութեան տեղեկատուական արհեստագիտութեան պատասխանատու եղբ. Շանթ Տէմիրճեան խումբի անդամներուն ներկայացուց Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին մշակած քարոզչական ծրագիրը, որուն գործադրութեան համար աշխատանքի հրաւիրուած են քոյրերն ու եղբայրները: Եղբ. Տէմիրճեան լայնօրէն անդրադարձաւ ծրագրի զանազան բաժիններուն եւ անոնց իրագործման համար պահանջուող ճիգին ու ժամանակին: Խումբի անդամները իրենց հարցումներով եւ տեսակէտներով աւելի եւս հարստացուցին հանդիպումը, որ տեւեց շուրջ երկու ժամ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻՔԱՆԱՆԻ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՄԵԾԱՇՈՒՔ ՓԱՌԱՏՕՆՈՎ ՆՇԵՑ ՄԱՅԻՍԵԱՆ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ 107-ԱՄԵԱԿԸ

Թղթակից
ՊԵՅՐՈՒԹ

Բարձր հովանաւորութեամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին, հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան, նախագահութեամբ Լիբանանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Շահէ Արք. Փանոսեանին եւ կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան, Կիրակի, 1 Յունիս 2025-ի կէսօրէ ետք ժամը 5.00-էն սկսեալ Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ տեղի ունեցաւ Հայաստանի անկախութեան նուիրուած Մայիսեան աւանդական եւ տպաւորիչ փառատօն:

Գօտեպնդիչ, յուսադրիչ եւ դէպի ապագայ նայող խօսքեր արտասանուե-

ցան, խոստմնալից ու խրոխտ կեցուածքով, վճռական քայլերով, բարձր ճակատներով տողանցեցին՝ մոկկէն մինչեւ երիցագոյն տարազաւորները, ներկայացուցչական թէ՛ աւազմիայի մարզիկները, աշակերտները, ԼԵՄ-ականներն ու պատանիները՝ բոլորը միասին մարմնաւորելով Լիբանանահայութեան ապագան: Մայիսեան սըլբանքներու ոգին, տարած յաղթանակին հպարտութիւնը վերանորոգուեցան բոլորին մօտ, որոնք համախմբուած էին նորագոյն հայոց պատմութեան մէջ իր դերն ու աւանդը ունեցող Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շուրջ, որ իր գոյութեան ամբողջ ըն-

թացքին գործեց հետեւելով իր նշանաբանին՝ «Բարձրացիր-բարձրացուր»ին, բարձրացաւ իր միութենականներով եւ բարձրացուց իր ժողովուրդը եւս:

ԲԱՅՈՒՄԸ

Մայիսեան փառատօնը ընթացք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շեփորախումբին կողմէ Լիբանանի, Հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական քայլերգներուն կատարումով, Լիբանանի, Հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի դրօշներուն ծածանումով ու ջահավառութեամբ, որոնց համար Լիբանանի բոլոր մասնաճիւղերու սկաուտները միասնա-

բար պատրաստած էին գեղեցիկ, 30 մեթր լայնքով եւ 12 մեթր բարձրութեամբ տպաւորիչ ձեւակերտ դրօշակի կայմ եւ անմար կրակի յատուկ բաժին: Նման ձեւայինի մը պատրաստութիւնը ժամանակ, ջանք ու միացեալ ծրագրում եւ գործադրութիւն պահանջած էր տարազաւորներէն, որոնց աշխատանքին արգասիքը դաշտը զարդարեց ամբողջ փառատօնին ընթացքին:

«ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱՆ» ԿԱՐԳԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային խմբապետութեան 2024-2025 տարեշրջանի «Ընդհանուր ծառայութեան

շրջան» կարգին իրենց մասնակցութիւնը բերած եւ աւարտած 18 երէց-պարմանուհիներ ստացան «Ծառայութեան» շրջանի կարգ:

ԼԵՎԱՄ-Ի ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՀԱՆԻ ՏՈՒՉՈՒԹԻՒՆ

Յաջորդեց ԼԵՎԱՄ-ի 2024-2025 տարեշրջանի լաւագոյն մարզիկի եւ մարզիկուհիի մրցանակի եւ վահանի տուօնութիւնը: Այսպէս, տարեշրջանի լաւագոյն մարզիկուհիի մրցանակը ստացաւ Լորէն Զերմակեան՝ Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարանէն, լաւագոյն մարզիկի մրցանակին արժանացան երկու աշակերտներ՝ Կի Խանճեան եւ Գա-

լէ-Դրօ Հարպոյեան՝ Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարանէն: Դպրոցը տիրացաւ նաեւ ԼԵՎԱՄ-ի վահանին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍԲԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան խօսքը արտասանեց ատենապետ եղբ. Վահան Համամճեան, որ ըսաւ, թէ նորանկախ Հայաստանի հետ ծնունդ առած Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր ստեղծման առաջին օրէն ինքզինք դտաւ բազմաթիւ մարտահրաւէրներու դէմ յանդիման եւ անմիջապէս լծուեցաւ Յեղասպանութեան ականատես դարձած, սակայն

հրաշքով ճողողալով հազարաւոր որբերու փրկութեան, դաստիարակութեան եւ հոգեմտաւոր կազմաւորման աշխատանքին, աւելցնելով, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը նոյն օրերուն ձեռնարկեց նաեւ հայրենի ժողովուրդի, պետականութեան եւ բանակին օժանդակութեան գործին, հաւատարիմ իր նշանաբանին՝ «Բարձրացիր՝ բարձրացուր»-ին եւ սկստական խոստումին՝ ազգին ու հայրենիքին ծառայելու պարտաւորութեան:

Եղբ. Համամեան շեշտեց, որ այս միութիւնը կարողացաւ դիմակայել բոլոր դժուարութիւնները եւ դարձաւ ուժեղ բանակ՝ թուրքին տալով բարձրադասակ պատասխան: Կամաւորութեան եւ նուիրումի արժէքներուն վրայ խարրախըւած այս միութիւնը Սփիւռքի մէջ հայութեան կազմաւորման հիմնական սիւներէն եղաւ, ժողովուրդին կողքին կանգնեցաւ, տէր եղաւ սերունդներու եւ ստանձնեց անոնց ֆիզիքական, մտային եւ հոգեկան կազմաւորումը, հաստատելով, որ այս բոլորը կարելի եղաւ իրականացնել՝ շնորհիւ ազգ-միութիւն անքակտելի կապին, զաղափարախօսական ամուր հիմունքներու կառչածութեան, ազատ, անկախ ու միացեալ հայրենիքի հանդէպ անսասան հաւատքին եւ մանաւանդ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական յաջորդական սերունդներու անձնագործ նուիրումին ու վճռական պայքարին:

«Հրաշքի համագոր է այսքան երկար ժամանակ մարզական եւ սկստական միութիւն մը պահելը եւ թիւով ու որակով տեսաբար յառաջդիմելը, իսկ այդ հրաշքը մենք կը պարտինք մեր սքանչելի ժողովուրդին, որ մնայուն համակիրն ու քաջալերողն է մարզական խումբերուն, անփոխարինելի ներշնչումի աղբիւրն ու խրախուսողը՝ սկստական շարքերուն, իր զաւակը այս միութեան յանձնողն ու վստահողը», հաստատեց եղբ. Համամեան՝ դիտել տալով, որ այս միութիւնը իր գոյութիւնը հիմնականօրէն խարսխեց մարզական ազնիւ ոգիի վրայ, որուն մէջ համադրուած են մարդկային բոլոր առաքելութիւնները:

Շարունակելով իր խօսքը՝ եղբայրը դիտել տուաւ, որ մարզական ոգիի զուգընթաց, իբրեւ հայկական միութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներուն գլխաւոր նպատակներէն մէկը եղաւ հայ մատղաշ

Հոգիներուն մէջ քանդակել հայու ոգին, որուն շնորհիւ այս միութիւնը կարողացաւ դիմագրաւել ամէն տեսակի դժուարութիւն եւ հայ պատանիին ու երիտասարդին մէջ նախ կերտեց մարդը, հայը եւ ապա՝ սկստանալ ու մարզիկը:

Այսօր նաեւ կը նշենք հպարտութիւնը 1918 թուականին կերտուած Մայիսեան հրաշք անկախութեան: Մայիս 28-ը շունչ տուաւ հայութեան, ապրելու եւ յարատեւելու վճռական կամք ներշնչեց անոր, հաստատեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետը եւ աւելցուց. «Այսօր մենք միասնաբար կ'երդնունք կրկին ծառայել ազգին ու հայրենիքին, շարունակել մեր սրբազան պայքարը՝ մինչեւ ազատագրուի Արեւմտահայաստանը, մինչեւ վերատիրանանք մեր հօր Արցախին, որովհետեւ մենք քաջ հաւատացողն ենք ու բարձրաձայն կը կրկնենք՝ Արարատը հայկական է, Արցախը համայն հայութեան է, Հայ Դատի հետապնդումը նուիրական պարտականութիւնն է բոլորիս, մինչեւ որ Եռագոյնը ծածանի Կարսի, Արտահանի եւ Նախիջևանի մէջ, իսկ Արցախի դռնը՝ Ստեփանակերտի ու Շուշիի մէջ», իր խօսքը եզրափակեց եղբ. Վահան Համամճեան:

ԿԵՆԴԱՆԻ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ

Ապա, տարագաւորները հանդէս եկան կենդանի պատկերով մը՝ ներկայացնելով բանակումի մը նախապատրաստական աշխատանքները եւ բանակումի միջնորդը՝ հիմնականօրէն առանցք ունենալով այս տարուան 15-19 Յուլիսին Լիբանանի Պասքինթա շրջանին մէջ տեղի ունենալիք Միջին Արեւելքի ցամաքամասային առաջին բանակումը, որուն իրենց մասնակցութիւնը պիտի բերեն շուրջ 1000 սկստաներ, որոնցմէ 175-ը՝ Միջին Արեւելքի զանազան շրջաններէն:

Երկրորդ կենդանի պատկերին թեման համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզախաղերն էին, որոնք 24 Յուլիսէն 2 Օգոստոսին տեղի պիտի ունենան Երեւանի մէջ: Խաղերուն պիտի մասնակցին միութեան 18 շրջաններէն եւ Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութենէն աւելի քան 725 մարզիկ-մարզիկուհիներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԳԱՄԸ

Փառափառ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան պատգամը արտասանեց քոյր Թալին Օրտողլեան: Ան հաստատեց, որ Մայիսը կերտեց Հայաստանի առաջին անկախութիւնը, ականատեսը եղաւ հերոսական Շուշիի ազատագրման, նաեւ իրաւանահայութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ. ականներուն տարեկան ժամադրաւարը դարձուց Պոլսի Համուտի քաղաքապետարանի դաշտը, ուր ամէն տարի տեղի կ'ունենայ 1918-ի փառահեղ յաղթանակին նուիրուած տոգանքը:

Քոյրը նկատել տուաւ, որ անսահման ուրախութեամբ եւ հոգեկան անխառն գոհունակութեամբ այս շարքերը վստահաբար կը դիտէ նաեւ երախտաւորներու այն սերունդը, որ 107 տարիներ առաջ յանդուգն գաղափարը յղացաւ հիմնելու Հ.Մ.Ը.Մ.-ը, որ աւելի քան հարիւրամեայ իր երթին ընթացքին ուղեւորուելու եւ բազմացաւ, դարձաւ համատարած ու համահայկական միութիւն, որ այսօր իր շուրջ կը համախմբէ աւելի քան քսանհինգ հազար անդամներ եւ նոյնքան ու թերեւս աւելի համակիրներ:

Քոյր Օրտողլեան հարց տուաւ, որ ինչո՞ւ այս սէրը եւ վստահութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի հանդէպ, ի՞նչն է, որ զայն կը տարբերէ ուրիշներէ եւ եզակի եւ իւրայատուկ կը դարձնէ զայն, ո՞րն է այն գաղտնիքը, որ 107-ամեայ այս հսկան կը պահէ միշտ երիտասարդ, բացատրելով, որ Հ.Մ.Ը.Մ. կը մնայ երիտասարդ, որովհետեւ իւրաքանչիւր նոր մանուկի կամ պատանիի մը մուտքը իր շարքերէն ներս՝ նոր աւելն ու կենսունակութիւն

կը բերէ իրեն հետ, նոր արիւն կը ներարկէ անոր երակներուն:

«Տասնամեակներու ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ.-ը վստահութիւն ներնշնչելով՝ դարձած է հարազատ ու ապահով բոյնը հայ մանուկին ու պատանիին: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ակումբներն ու կեդրոնները պարզապէս հաճելի ժամանցի վայրեր չեն, այլ անոնք, ծնողքին ու հայ վարժարանին կողքին, հայեցի դաստիարակութեան դարբնոցներ են եւ հայապահպանման ամբոցներ», հաստատեց քոյր Օրտողլեան աւելցնելով, որ դիւրին չէ նման դերակատարութիւն ստանձնելը եւ զայն անխախտ պահելը, յատկապէս՝ 21-րդ դարու նոր աշխարհին մէջ եւ անոր ամենօրեայ մարտահրաւէրներուն դիմաց: Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.-ը չի կրնար տեղափոխ մէջ մնալ, երբ արհեստագիտութիւնն ու անոր ընձեռած միջոցները կը կլանեն բոլորիս առօրեան, այլ պիտի գտնէ ձեւերն ու միջոցները՝ ըլլալու ա'յս դարու կազմակերպութիւնը՝ քայլ պահելով փոփոխութիւններուն հետ՝ առանց սակայն զիջելու իր անխախտ

սկզբունքներէն ու նպատակէն: Այս բոլորին գուգահեռ, Հ.Մ.Ը.Մ.-ը պիտի պահէ ազգային իր ինքնուրոյն դիմագիծը եւ ազգային հարցերով տողորուած միութիւն ըլլալու յատկութիւնը: Միութիւն, որ իր հիմնադրութեան օրէն սկսեալ գործօն դերակատարութիւն ունեցած է հայ ժողովուրդի պատմութեան բոլոր փուլերուն՝ ճերմակ թէ սեւ օրերուն: Իբրեւ համահայկական կառույց՝ Հ.Մ.Ը.Մ. կը շարունակէ տարածուիլ գաղութներու մէջ՝ բարձրացնելով իր շրջաններուն եւ մասնաճիւղերուն թիւը:

Եզրափակելով իր խօսքը՝ քոյր Թալին Օրտողլեան շնչեց, որ երթը պիտի շարունակուի՝ հակառակ բոլոր մարտահրաւէրներուն եւ դժուարութիւններուն (խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 12):

ՏՈՂԱՆՑՔԸ

Այնուհետեւ հասաւ սպասուած պահը. Հ.Մ.Ը.Մ.ի չեփորախումբին երաժշտութեան կշռոյթներով խորիստ, հպարտ եւ հաստատ քայլերով, պահանջատէր եւ

ինքնավստահ հայու դոփիւնով տողանցեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ի մասնաճիւղերը, Շրջանային խմբապետութիւնը, վեթերան խմբապետները, Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզական ներկայացուցչական խումբերը, մարզական դպրոցի աշակերտները, մասնաճիւղերու մարզիկները, ԼԵՎԱՄ-ի մրցումներուն մասնակցած հայկական վարժարաններու աշակերտները, ԼԵՄ-ականներն ու պատանիները:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆԻՆ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՊԱՏԳԱՄԸ

Աւարտին, եզրափակիչ իր պատգամը ուղղեց Լիբանանի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Շահէ Արք. Փանոսեան: Ան ողջունեց Հայոց պատմութեան չքեղագոյն դէպքին հետ մեզ հաղորդակցութեան մէջ դնող Մայիսեան այս փառատօնը, որ արդէն իսկ լիբանանահայ մեր կեանքին ու ապրումներուն հետ սերտօրէն հիւսուած նուիրական աւանդ է: Առաջնորդը դիտել տուաւ, որ ներկայիս հայութեան կեանքին մէջ չունինք Արամ Մանուկեաններ, բայց անիկա պատճառ

չէ, որ մեր զաւակներուն նայելով՝ մենք չսպասենք նորերը, որոնք պէտք է զանմեր հայրենասիրական ապրումներէն, Հայաստանի անկախութիւնը ամէն բանէ վեր դասող մեր ուխտապահ ժողովուրդի գիտակցութենէն, որ հակառակ իր ցան ու ցրիւ վիճակին՝ կը շարունակէ Հայաստանի տեսլականով վարել իր հոգեւոր, կրթական, մշակութային, մարզական ու համայնական աշխատանքներն ու կեանքը, մեր ազգի լուսաւոր ապագայով ներշնչելու համար զալիք սերունդները:

«Մայիս 28-ը փառաւոր ժառանգութիւնն է մեր անցեալին, որ մեզի կը յիշեցնէ, թէ պատմութիւնն ու հայրենական յիշատակները պէտք է անեղծ մնան մեր յիշողութեան մէջ: Հետեւաբար այս առիթը, մեզ ուխտադրութեան հրաւորող սրբազան պահ է, որպէսզի նախ յիշենք, որ մեր ժողովուրդի նահատակութիւնն էր մեր ազգի անկախութեան գինը, ու նաեւ մեր ազգային երազներուն ու դարաւոր իտէալներուն հասնելու գիտակցութեամբ լաւապէս ըմբռնենք, թէ

անոնք, որոնք կ'ուզեն հաւատարմութեամբ ու պատուով մեր պատմութեան երթը շարունակել, պէտք է անցեալին չափ կարեւոր նկատեն ներկան ու ապագան ու անդրադառնան, որ մեր հայրենիքին անկախութիւնը պաշտպանելու համար պէտք է հաշտ ըլլանք մենք մեզի հետ եւ մեր ազգի ամբողջութեանը հետ: Առանց այդ գիտակցութեան՝ գոյութիւն չունի անկախութիւն, շեշտեց Առաջնորդը եւ ըսաւ, որ Մայիսեան հերոսներու հոգին դարձեալ մեզ պէտք է հաւաքէ ու նոր սլացք տայ մեր կեանքին ու ապրումներուն: Մասնաւորապէս ներկայ քաղաքական ու շրջանային անորոշ դասաւորումներուն մէջ ուշադիր պէտք է ըլլանք մեր ժողովուրդի ոգեղէն վիճակին ու հայրենանուէր կեցուածքին նկատմամբ, որպէսզի Արցախի անփառունակ ու անժամանակ կորուստէն ետք դաւադրութեանց զոհը չդառնայ նաեւ Հայաստանը, որուն հորիզոնին վրայ այսօր կուտակուած են մուլթ ամպեր: Հետեւաբար, բոլոր ժամանակներէն աւելի, Հայաստան եւ Սփիւռք այսօր իրարմով ու միասին պէտք է ըլլանք, որպէսզի զալիքին համար քաջութիւն գտնենք:

«Փա՛ռք ու պատիւ Հայաստանի անկախութեան համար զոհուած բոլոր դիւցազուններուն, որոնց քաղցր յիշատակը կը շարունակէ լուսաւորել մեր կեանքի ճամբան: Պատիւ անոնց, որոնք հայրենի հողին ժառանգութիւնը պահելու ու անկախութիւնը պահպանելու համար ուժ եւ կամք կը տրամադրեն, եզրափակեց Շահէ Արք. Փանոսեան:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Յաւա՛րդ նահատակ» քայլերգով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ 100-ԱՄԵԱԿԻ ԿԱԼԱ-ԸՆԹՐԻՔԸ

ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ ԵՂԲ. ԱՏՈՄ ԵՒ ՔՈՅՐ ՍԵԼԼԱ ԹՆՃՈՒԿԵԱՆՆԵՐՈՒ

Թղթակից ՊԷՅՐՈՒԹ

ՀՄԸՄ-ի Պէյրուլթի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 100-ամեակը մեծ շուքով նշուեցաւ մասնաճիւղի վարչութեան կազմակերպած հանդիսաւոր կալա-ընթրիքին, որ տեղի ունեցաւ 29 Մարտ 2025-ի երեկոյեան ժամը 8:30-ին, Պէյրուլթի «Ֆենիսիա

ինթըրքոնթինէնթը» պանդոկի մեծ դահլիճին մէջ:

Կալա-ընթրիքին ներկայ էին նախագահ եղբ. Ատոմ եւ քոյր Սելլա Թնճուկեաններ, որոնք յատկապէս այս հանդիսութեան մասնակցելու համար արտասահմանէն ժամանած էին Պէյրուլթ, ՀՄԸՄ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետն ու ղիւանի անդամները, ՀՄԸՄ-ի Լիբանանի Շրջանային Վար-

չութեան ատենապետն ու անդամները, Հ.Յ.Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչը, Լիբանանի խորհրդարանի ներկայ եւ նախկին հայ երեսփոխաններ, Պուրճ Համուտի քաղաքապետը, Լիբանանի քոյր մասնաճիւղերու ատենապետներ, անդամներ եւ մասնաճիւղի վեթերան քոյրեր եւ եղբայրներ:

Կալա-ընթրիքը անցաւ ընկերական մտերմիկ ու ջերմ մթնոլորտի մէջ: Հայրենի արուեստագէտներ Վարդան Պատալեան, Արփի եւ Ալիա Սեդրակեան յաւելեալ փայլք տուին երեկոյին եւ ճոխացուցին մթնոլորտը:

Մասնաճիւղին կողմէ երեկոյին բացման խօսքը արտասանեց վարչութեան ատենադպրուհի քոյր Լուսիկ Աֆարեան: Ան անդրադարձաւ ՀՄԸՄ-ի առաքելութեան, որ եղած է եւ կը մնայ ծառայութիւն՝ ազգին ու հայրենիքին, իսկ Պէյրուլթի մասնաճիւղը իւրայատուկ դերակատարութիւն ունեցած է համալիբանանեան միութեանական առաքելութեան մէջ:

Ան ըսաւ. «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պէյրուժի մասնաճիւղը հարիւր տարիներէ ի վեր հաստատուն կաղնիի նման կանգուն է, միշտ երիտասարդ ու աշխոյժ. ան տըլած է վաստակաշատ մարզիկներ, երախտաւորներ եւ շքանշանակաւիւրներ, որոնք իրենց անջնջելի կնիքը դրած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի փառապանծ պատմութեան տարեգրութեան մէջ»:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պէյրուժի մասնաճիւղի վարչութեան խօսքը արտասանեց ատենապետ եղբ. Զաւէն Տէր Պետրոսեան: Ան անդրադարձաւ միութեան եւ մասնաճիւղին կատարած ազգապահպանման գործունէութեան եւ շեշտեց մասնաճիւղին վճռակամութիւնը շարունակելու դէպի պանծալի ապագայ: Ան ըսաւ. «Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պէյրուժի մասնաճիւղը արդէն թեւակոխած է իր գոյութեան 101-րդ տարին, իր ետին ձգելով հարիւր փառաւոր տարիներու աւանդ՝ նուիրուած հայ սերունդներու դաստիարակութեան եւ ղեկավարներու կերտման»:

Եղբ. Տէր Պետրոսեան իր խօսքը շարունակեց ըսելով. «Մեր մասնաճիւղին 100-ամեայ ուղին լեցուն է յաջողութիւններով,

ներով, յաղթանակներով եւ փառաւոր հանդիսութիւններով, բայց նաեւ՝ աննախընթաց մարտահրաւէրներով եւ մեծ խոչընդոտներով, որոնք կրնային յանգեցնել որեւէ ուրիշ միութեան մը անկումին կամ ձուլումին, բայց Հ.Մ.Ը.Մ. Պէյրուժը չեղաւ որեւէ այլ միութիւն: Իւրաքանչիւր անգամ, որ մասնաճիւղին ակումբը վնասուեցաւ, դարձեալ վերաշինուեցաւ: Իւրաքանչիւր անգամ, որ քաղաքի հայութիւնը գաղթեց, վերապրողները անգամ առ անգամ վերստին հաւաքուեցան: Այսօր մասնաճիւղին 100-ամեակը կը տօնենք շնորհիւ այն Հ.Մ.Ը.Մ. ականներուն, որոնք երբեք չյուսահատեցան եւ փիւնիկի մոխիրներէն վերակերտեցին այս մասնաճիւղը»:

Այս առիթով իրենց սրտի խօսքերը փոխանցեցին եղբ. Ատոմ եւ քոյր Սելլա Թնճուկ-

եանները, որոնք իրենց յուշերով վերապրեցուցին անցեալի քաղցր յիշատակներ: Պաշտօնական եւ սրտի խօսքերուն նախորդեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Պէյրուժի մասնաճիւղին պատմութիւնը ներկայացնող տեսերիկին ցուցադրութիւնը:

Աւարտին, տեղի ունեցաւ 100-ամեակի կարկանդակի հատում:

Նուիրատուութիւններէն գոյացաւ ակնկալուածէն աւելին, որ աւելնալով նախապէս կատարուած նուիրատուութիւններու գումարին վրայ, հասաւ պատկառելի գումարի մը, զոր մասնաճիւղին վարչութիւնը խոստացաւ յատկացնել քաղաքի ակումբի վերանորոգութեան աշխատանքներուն, նոր մարզախաղերու կիրարկման եւ պասքեթպոլի ակադեմիայի հիմնադրութեան:

Բարի երթ կը մաղթենք Հ.Մ.Ը.Մ. Պէյրուժին եւ մեր հայեացքները կը սեւեռենք դէպի նոր, պայծառ, երկրորդ 100-ամեակ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԿԱՌՈՒՏՆԵՐՈՒՆ ՅԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔԸ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Թղթակից ՊԵՅՐՈՒԹ

Հայոց Յեղասպանութեան 110-ամեակին առիթով, 22 Ապրիլ 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը, Շրջանային Սկաուտ-Խորհուրդն ու խմբապետութիւնը, մասնաճիւղերու սկաուտական խորհուրդները, խմբապետական կազմերը, երէց-պարմանուհի փաղանգները եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի չեփորախումբը համախմբուեցան Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին վանքի շրջափակ, ուր կատարուեցաւ մէկուկէս միլիոն սրբադասուած նահատակներու յիշատակի ոգեկոչում:

Այնուհետեւ ներկաները ուղղուեցան

յուշակոթող եւ ծաղկեպսակ գետեղեցին նահատակաց յուշարձանին առջեւ՝ առ ի յարգանք սրբադասուած նահատակներու անթառամ յիշատակին: Ներկաներու շարքին էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Վահան Համաձեւան եւ ազգային բարերար, վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Ալէքս Պէգիքեան եւ զաւակը՝ Զարեհ Պէգիքեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի չեփորախումբին կողմէ Լիբանանի, Հայաստանի եւ Արցախի քայլերգներուն կատարումէն ետք, օրուան պատգամը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Սկաուտ-Խորհուրդի ատենապետ քոյր Ժանէթ Փամպուքեան-Տէր Ղազարեան: Քոյրը ղիտել տուաւ, որ Հայոց պատմութեան ամէնէն ահաւոր էջերէն հանդիսացող Հայոց Յեղասպանութիւնը պարզապէս փուլ մըն էր Թուրքիոյ կողմէ որդեգ-

րուած այն քաղաքականութեան, որ դրեր է ի վեր կը գործադրուէր Հայ ժողովուրդը բնաջնջելու եւ Հայաստանը թրջացնելու համար: «Քաղաքականութիւն մը, որ այսօր եւս կը շարունակուի, սակայն այս անգամ Հայաստանի իշխանաւորներուն կամայական մեղսակցութեամբ, լուրթեամբ եւ յանձնուողական ուղեգիծով, որուն մեծագոյն հարուածները հանդիսացան հերոսական Արցախի կորուստը եւ Արցախի հայութեան բռնազաղթը՝ իր հարազատ օրրանէն: Այդ քաղաքականութեան պատճառով նաեւ այսօր հանգիստ չէ Հայաստանի սահմանը, ապահով չէ մեր հայրենիքը, ուրեմն մտահոգ է ամբողջ հայութիւնը, ի սիրուս աշխարհի», շեշտեց ան:

Քոյր Ժանէթ Փամպուքեան-Տէր Ղազարեան նկատել տուաւ, որ թէեւ 110 տարիներ առաջ թուրքը փորձեց ամբողջութեամբ բնաջնջել հայութիւնը, զայն խլեց իր հայրենի հողէն, արմատներէն, հեռացուց հարազատ օճախէն, կարծեց, թէ թրքացման իր քաղաքականութեամբ

կրնայ տարիներու ընթացքին քիչ-քիչ ջրն-ջել ամէն ինչ որ հայկական է, ոչնչացնել հայ ազգը լրիւ, բայց եւ այնպէս, այսօր աշխարհի մէջ, ամէնուրեք, հայերը կ'առաջնորդուին հայր, Հայաստանն ու Հայ Դատը անսակարկելի նկատելու սկզբ-բունքով: Քոյրը յիշեց Յեղասպանութե-նէն ճողոպրած սերունդը, որ, հակառակ իր կրած տառապանքին՝ ձեռնարկեց շի-նարարական աշխատանքի եւ ապրեցաւ վերազարթօնք մը. կերտեց ո՛չ միայն շէնք, եկեղեցի ու ակումբ, այլեւ՝ կեր-տեց սփիւռքահայութիւնը, որ կ'ապրի հայկականութեամբ, կը խօսի մայրենի լեզուով, տէր է իր մշակոյթին եւ արժէք-ներուն, նեցուկ կանգնեցաւ Հայաստա-նին ու Արցախին: «Այս զարթօնքի ծի-րին մէջ էր, որ հիմը դրուեցաւ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ին, որ մարմինով ու միտքով, առողջ սերունդներ կազմաւորելու իր առաքելութեան կողքին, յատկապէս հիմնադրութեան առաջին տարիներուն, մեծ ուշադրութիւն դարձուց եւ մասնա-կից դարձաւ որբահաւաքի աշխատանք-ներուն եւ օգնութիւն ցուցաբերեց Յե-ղասպանութենէն մազապուրծ փրկուած հայ գաղթականներուն», յայտնեց ան:

Շարունակելով, քոյրը ըսաւ, որ այ-սօր Հայ Դատի եւ պահանջատիրութեան թղթածրարին մէջ աւելցան Արցախի ու Արցախի հայութեան հարցերը, Պաքոյի բանտերուն մէջ ապօրինաբար պահուող Արցախի ղեկավարներուն ու գերիներ-ուն ազատ արձակման պահանջը, բայց այս բոլորին մէջ հայութիւնը առանձինն կը թուի ըլլալ, որովհետեւ խօսքի ու գործի իրաւատէր Հայաստանի իշխա-նաւորները Արցախի հարցը փակուած կը

նկատեն, չեն հետապնդեր գերիներու վերադարձի եւ Արցախի հայութեան տունդարձի հարցերը, ամէն օր քիչ մը աւելի կը գիշին թուրքին ու ազերիին, որոնց պահանջները ամէն օր քիչ մը աւելի կ'ըլլան: Առ այդ, ան շեշտեց, որ այսօր մենք կոչուած ենք պայքարելու տարբեր ճակատներու վրայ, իսկ մենք կրնանք կրկին վերատիրանալ մեր իրա-ւունքներուն եւ սուրբ հողին՝ մեր մղե-լիք պայքարով, պայքար՝ առանց ընկեր-կումի, առանց յուսահատութեան, մեր արդար Դատին նկատմամբ մնալով հա-ւատարիմ եւ անհաճախդիր գործելով անոր լուծման համար:

Իր խօսքը եզրափակելով, քոյրը ըսաւ. «Նոր պատմութիւնը կը սպասէ մեզի: Չենք կրնար անտարբեր մնալ, յու-սահատ ըլլալ, այլ՝ հետեւելով Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի նշանաբանին՝ մենք պէտք է բարձրա-նանք ու մեզի հետ բարձրացնենք մեր ժողովուրդը, հայկական արժէքներն ու հայոց պահանջատիրութիւնը»:

Ապա, ներկաներուն իր պատգամը ուղղեց Դպրեվանքի տեսուչ Պարոյր Վրդ. Շէնհէզեան: Ան ըսաւ. «1915 թուա-

կանին, Օսմանեան կայսրութեան ղեկա-վարութիւնը համակարգուած ծրագիր մը մշակեց՝ նպատակ ունենալով հայ ժո-ղովուրդին բնաջնջումը: Աւելի քան մէ-կուկէս միլիոն հայորդիներ նահատակ-եցան, կիներ ու մանուկներ բռնի իսլա-մացան, իսկ մեր մշակութային ժառան-գութիւնը՝ եկեղեցիներ, վանքեր ու դպ-րոցներ ոչնչացաւ եւ օտարացաւ: Թէեւ Յեղասպանութիւնը այսօր ճանչցուած է բազմաթիւ երկիրներու եւ պատմաբան-ներու կողմէ, սակայն Թուրքիա մինչեւ օրս կը մերժէ զայն ընդունիլ: Հետեւա-բար, հայ ժողովուրդը եւ աշխարհի չորս ծագերուն ապրող հայ համայնքները կը շարունակեն իրենց պայքարը՝ ի խնդիր Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման, արդարութեան եւ յիշողութեան պահ-պանման: Արդ, մենք մեր սրբադասուած նահատակներուն հանդէպ պարտք մը չունինք կատարելիք, այլ՝ ամբողջ կեանք մը մատուցելիք»:

Հուսկ, «Յառաջ նահատակ» քայլեր-գի երգեցողութենէն ետք, ներկաները ծաղիկներ դրին նահատակաց յուշար-ձանին առջեւ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻՆ ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ ՔԱՅԼԱՐՇԱԲԸ

Չորեքշաբթի, 24 Ապրիլ 2025-ին, Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Պէյրութի մասնաճիւղի սկսողական բոլոր խումբերը, ծնողներն ու բարեկամները մաս-նակցեցան մասնաճիւղի աւանդութիւն դարձած պահանջատիրա-կան տողանցքին: Քայլարշաւը ընթացք առաւ Հայաշէնի «Ժողովուրդային Տուն»-էն, անցնելով «Ազատամարտ» ակումբէն, հասնելով էշրէֆիէի Հայ կա-թողիկէ Պատրիարքարան, ուր տեղի ունեցաւ ծաղկեպսակի զետեղում՝ Ապ-րիլեան յուշակոթողին առջեւ, Յեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն սրբա-դասուած նահատակներու յիշատակին:

Ապա, արի, արենոյշ, երէց եւ պարմանուհի խումբերը ուղղուեցան Անթիլիասի Մայրավանք, ուր մասնակցեցան Ապրիլեան տողանցքին եւ ոգե-կոչման:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԱՍՆԱԾԻԼՂԻՆ ՋԱՀԵՐԹԸ՝ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ

Թղթակից
ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ

Հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի վարչութեան, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի Սկաուտ-Խորհուրդին եւ խմբապետական կազմին, Ուրբաթ, 25 Ապրիլ 2025-ի երեկոյեան տեղի ունեցաւ Ջահերթ՝ ի յիշատակ Հայոց Ցեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն սրբադասուած նահատակներուն:

Ջահերթը սկսաւ Հ.Յ.Դ. «Սարդարապատ» ակումբէն: Մասնաճիւղին անդամները Ջահերթով, պահանջատիրական նշանախօսքերով պաստառներ բռնելով եւ կանչերով տողանցեցին Պուրճ Համուտի մէջ: Անոնք ուղղուեցան Պուրճ Համուտի հրապարակ, ուր կանգնած էր Հայոց Ցեղասպանութեան 110-ամեակին նուիրուած խորհրդանշական ձեռագիր մը:

Ջահերթէն ետք, Պուրճ Համուտի հրապարակին վրայ տեղի ունեցաւ Հայոց Ցեղասպանութեան 110-ամեակի նշում եւ գեղարուեստական յայտագիր՝ պատրաստուած մասնաճիւղի սկաուտներուն կողմէ: Լիբանանի, Հայաստանի, Արցախի եւ «Ով հայ արի» քայլերգներու ունկնդրութենէն ետք, մասնաճիւղի սկաուտութեան խօսքը փոխանցեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պուրճ Համուտի մասնաճիւղի խմբապետ՝ քոյր Էւա Ղազարեան:

Քոյրը իր խօսքին մէջ ըսաւ, որ Հայոց Ցեղասպանութեան նշումը եզակի առիթ մըն է համայն աշխարհին յիշեցնելու, որ 1915-ին հայր տեղահան ըլլալով հաստատուեցաւ օտար երկիրներու մէջ, իբրեւ անտէր ու անօթեւան, սակայն հակառակ այս բոլորին, հայու աննկուն կամքին շնորհիւ՝ օտար երկիրներու մէջ եւս կառուցեց տուններ, եկեղեցիներ, դպրոցներ, ակումբներ, մշակութային եւ մարզական միութիւններ: Չանազան ցամաքամասերու մէջ կառուցուեցան «փոքրիկ Հայաստան»ներ:

Քոյր Ղազարեան խոր վիշտով անդրադարձաւ Արցախի մէջ կատարուած ցեղային գտումին եւ հայ գերիներու ապօրինաբար Պաքուի մէջ բանտարկութեան եւ նշեց, որ հակառակ այս բոլորին, մենք իբրեւ պահանջատէր եւ Յեղասպանութեան ենթարկուած ազգի ժառանգորդներ պէտք է շարունակենք աննահանջ պայքարիլ մինչեւ որ հայ ժողովուրդը տիրանայ իր արդար իրաւունքներուն: 1.5 միլիոն սրբադասուած նահատակներու արեան կանչը կը սպասէ մեր պոռթկումին, ըսելով «Ելէ՛ք հայեր, ելէ՛ք պայքարի, բաւ է՝ տանջուենք, բաւ է՝ լռենք»:

Իր խօսքը եզրափակելով՝ մասնաճիւղին խմբապետը ընդգծեց, որ սփիւռքահայութեան սիրտին մէջ, Պուրճ Համուտի հրապարակին վրայ կազնած, կը վերանորոգենք մեր ուխտը՝ շարունակելու համար մեր աննահանջ պայքարը: Կը դատապարտենք ցարդ անպատիժ մնացած Թուրքիոյ ոճրագործութիւնները եւ համայն աշխարհէն կը պահանջենք արդարութիւն եւ հայ ժողովուրդի իրաւունքներու հատուցում: Մեր հաւաքական լուրթիւնը մեզի կ'առաջնորդէ անկումի: Հետեւաբար, ո'չ լուրթեան, ո'չ բռնատիրութեան, ո'չ ստրկութեան, ո'չ զիջումնային-յանձնողական քաղաքականութեան եւ ո'չ նորանոր ցեղասպանութեան, չեւտեց քոյրը:

Խօսքին յաջորդեց գեղարուեստական յայտագիր: Արենոյշ խումբի անդամները արտասանեցին Վահան Տէրեանի «Մի՛ խառնէք մեզ» քերթուածը, «Շուշի» պարմանուհի փաղանգի անդամները պարեցին նագպար մը, իսկ Արի խումբէն անդամներ նուագեցին «Թող հնչէ շեփոր» երգը:

Աւարտին, մասնաճիւղին անդամները հաւաքաբար երգեցին «Պիտ պաշտպանեմ» երգը:

Յայտագիրը աւարտեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ՔՈՅՐԵՐ ՄԱՐԻԱ ԳԵՈՐԳԵԱՆ ԵՒ ԼԱՐԱ ՔԷՉԷՊԱՇԵԱՆ ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՒ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԿԸ ՏԻՐԱՆԱՆ ՊԱՏՈՒԱԲԵՐ ԲԱՐՁՐ ԴԻՐՔԵՐՈՒ

Անցնող Ապրիլին, Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան անդամ քոյրեր Մարիա Գեորգեան եւ Լարա Քէչէպաշեան տիրացան Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի եւ Հայութեան համար պատուաբեր երկու պաշտօններու, երբ առաջինը դարձաւ արաբական երկիրներու աթլէթի ֆետերասիոնի փոխ նախագահ, իսկ երկրորդը՝ Լիբանանի փինկ-փոնկի ֆետերասիոնի հաւաքական խումբերու յանձնախումբի կանանց հաւաքականի պատասխանատու, փինկ-փոնկի Լեռնալիբանանի նահանգի մարզիչ, ներկայացուցիչ եւ Լեռնալիբանանի ֆետերասիոնի մարզիչներու յանձնախումբին մօտ ներկայացուցիչ:

Քոյրեր Մարիա Գեորգեան եւ Լարա Քէչէպաշեան անծանօթ անուններ չեն Հ.Մ.-Ը.Մ.ականներու եւ լիբանանեան մարզական շրջանակներու համար:

Վաստակալատ Հ.Մ.-Ը.Մ.ական, աթլէթի Լիբանանի ֆետերասիոնի երկար տարիներու անդամ եղբ. Վարուժան Գեորգեանի դուստրը՝ Մարիա Գեորգեան մարզական աշխարհին մէջ առաջին քայլերը առած է 1982-1989, իբրեւ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Լիբանանի աթլէթի խումբի անդամ: 1989-2002 ան Լիբանանի ախոյեան հանդիսացած է սկաւառակ, նիզակ եւ գունտ արձակելու մրցումներուն: Կիրարկած է նաեւ մէկ քայլ ուսում:

Իբրեւ մարզիկ ան մասնակցած է լիբանանեան եւ արաբական բազմաթիւ մրցաշարքներու: 1996-ին ստացած է իրաւարարի վկայական եւ յնուհետեւ 13 տարի (1996-2009) մարզական ասպարէզը շարունակած է իբրեւ իրաւարար:

2009-ին իրեն վստահուած է ֆրանսախօս երկիրներու մարզախաղերու արձակումի խաղերու (նիզակ, մուրճ, սկաւառակ, գունտ) իրաւաւորներու պատաս-

խանատու պաշտօնը:

Մասնակցած է աթլէթի միջազգային ֆետերասիոնին կողմէ կազմակերպուած բազմաթիւ սեմինարներու՝ Եգիպտոս, Յորդանան, Թայլանտ եւ այլուր: Եղած է թեքնիք պատասխանատու աթլէթի արաբական ախոյեանութիւններու:

2023-ին քոյր Մարիա տիրացած է աթլէթի միջազգային իրաւաւորութեան վկայականի եւ նոյն տարին վարած է աթլէթի Ասիոյ խաղերուն իրաւաւորութիւնը Քուէյթի մէջ:

Քոյր Մարիա բազմիցս նշանակուած է Լիբանանի աթլէթի ազգային խումբի զանազան պատուիրակութիւններու պատասխանատու:

2016-2025 ան վարած է աթլէթի արաբական ֆետերասիոնի կանանց յանձնախումբի փոխ նախագահի պաշտօնը: 2020-2024 մաս կազմած է Լիբանանի աթլէթի ֆետերասիոնին, զանձապահի եւ իրաւարարներու պատասխանատուի պաշտօնով:

2023-2026 ան մաս կազմած է աթլէթի Ասիոյ ֆետերասիոնի կանանց յանձնախումբին,

2024-2028, երկրորդ քառամեակի համար ան ընտրուած է Լիբանանի աթլէթի ֆետերասիոնի անդամ, դարձեալ իրաւարարներու պատասխանատուի պաշտօնով:

Քոյր Մարիա 2022-ին վարած է համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական 11-րդ մարզախաղերու աթլէթի խաղերու պատասխանատուի պաշտօնը: Այս տարի, ան նոյն պաշտօնը կը վարէ համա-Հ.Մ.-Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերուն:

Քոյր Մարիա Գեորգեան Նոյեմբեր 2023-էն մինչեւ օրս մաս կը կազմէ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան:

Ապրիլ 2025-ին, չորս տարուան համար ան ընտրուեցաւ աթլէթի արաբական ֆետերասիոնի փոխ նախագահ:

ԳՈՅԺ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութիւնը կը գումէ միութեան «Արժանեաց» շքանշանակիր, բազմավաստակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական՝

ԵՂԲ. ՅԱՐՈՒԹ ՄԱՐԿԱՐՈՍԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 20 Մարտ 2025-ին, Պէյրութ:

Քոյր Լարա Քէչէպաշեան, իր կարգին, վաստակաւոր անուն մըն է Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Լիբանանի մարզական շրջանակներուն համար: Ան երկար տարիներ եղած է Լիբանանի ախոյեան, բաժակի մրցումներու ախոյեան եւ գարնանային ու ամառնային մրցաշարքներու զոյգ աղջկանց ախոյեան: 20 տարի, խմբակիցներու հետ, տիրացած է փինկ-փոնկի Լիբանանի աղջկանց խմբային ախոյեանութեան: 2017-ին ան տիրացած է համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 10-րդ մարզախաղերու փինկ-փոնկի առաջնութեան տիտղոսին:

Մասնակցած է արաբական երկիրներու անհատական, խմբային, զոյգ աղջկանց եւ խառն զոյգերու մրցումներու եւ տիրացած է մետալներու: Խմբակիցներու հետ չորս անգամ հանդիսացած է փինկ-փոնկի արաբական աշխարհի աղջկանց խմբային ախոյեան:

Քոյր Լարա Քէչէպաշեան ութը անգամ մասնակցած է փինկ-փոնկի աշխարհի ախոյեանութեան մրցումներու: Մասնակցած է նաեւ Ֆրանսախօս երկիրներու, Միջերկրականեան երկիրներու եւ Ասիոյ երկիրներու մրցաշարքներուն:

Ներկայիս ան Լիբանանի փինկ-փոնկի աղջկանց հաւաքականին մարզիչն է եւ Նոյեմբեր 2023-էն ի վեր մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան:

Քոյր Լարա Քէչէպաշեան այս ամառ տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական 12-րդ մարզախաղերու փինկ-փոնկի պատասխանատունն է:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄԱՐՄՆԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐԻՆ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը, Շրջանային Սկաւուտ. Խորհուրդը եւ Խմբապետութիւնը ներկայացնող պատուիրակութիւն մը, գլխաւորութեամբ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ Եղբ. Վահան Յամամճեանի, 11 Մարտին այցելեց եւ շնորհաւորեց Լիբանանի երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նոր նախարար՝ դոկտ. Նորա Պայրազտարեանը, անոր մաղթելով յաջողութիւն:

Պատուիրակութիւնը նախարար Պայրազտարեանին ներկայացուց վարչութեան եւ միութեան տասը մասնաձիւղերուն գործունէութիւնն ու ծրագիրները Լիբանանի զանազան շրջաններուն մէջ, ինչպէս նաեւ անդրադարձաւ միութիւնը մտահոգող ընդհանուր հարցերուն:

Այցելութեան աւարտին, Եղբ. Յամամճեան նախարարին յանձնեց յուշանուէր մը, որ կը ներկայացընէ Լիբանանի քարտէսը եւ կ'ընդգրկէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի 10 մասնաձիւղերը՝ իրենց հիմնադրութեան թուականներով:

ԵՂԲ. ՎԱՀԷ ԾԱՏՈՒԹԵԱՆ ՀԵԾԵԼԱՐՇԱԽԻ ԱՍԻՈՅ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԹԵՔՆԻՔ ՏՆՕՐԷՆ

10 Յունիս 2025-ին, Եղբ. Վահէ Ծատուրեան նշանակուեցաւ հեծելաընկեր Ասիոյ Ֆետերասիոնի թեքնիք տնօրէն:

Եղբ. Ծատուրեան, որ Ֆրանսախօս երկիրներու հեծելաընկեր Ֆետերասիոնին նախագահն է, նոր պաշտօնին նշանակուեցաւ հեծելաընկեր աշխարհին մէջ իր լայն փորձառութեան համար: Եղբոր պարտականութիւններէն մէկն է հեծելաընկեր մարզաձեւի զարգացման քայլերու դիմել՝ թեքնիք սեմինարներ կազմակերպելով վարչական եւ կազմակերպչական բարելաւումներու համար:

Այս առիթով, հեծելաընկեր Ասիոյ Ֆետերասիոնը կոչ ուղղեց իրեն մաս կազմող 45 երկիրներու Ֆետերասիոններուն համագործակցելու Եղբ. Ծատուրեանի հետ՝ լաւագոյն արդիւնքներու հասնելու համար:

Նշենք, որ Եղբ. Վահէ Ծատուրեան տարիներով գլխաւորած է Լիբանանի հեծելաընկեր Ֆետերասիոնը: Ան ախոյեան մարզիկ է՝ մեծ թիւով ախոյեանական տիտղոսներ չահած է, ապա վարչական գործեր ստանձնած է՝ լքելէ ետք մարզական իր ասպարէզը:

Ան մասնակցած է 1992-ի ամառնային ողիմպիական խաղերուն:

Այս առիթով, հեծելաընկեր Ասիոյ Ֆետերասիոնը կոչ ուղղեց իրեն մաս կազմող 45 երկիրներու Ֆետերասիոններուն հետ՝ լաւագոյն արդիւնքներու հասնելու համար:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱԼԷՊԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ 100-ԱՄԵԱԿԻ ՓԱՌԱՏՕՆԸ

Թղթակից ՀԱԼԷՊ

Կամքի, հաւատքի եւ գոհողութեան երեք սիւներու վրայ հաստատուած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի մասնաճիւղը բոլորած է իր 100-ամեակը՝ կերտելով առողջ մարմինով եւ արթուն միտքով սերունդներ:

Արդարեւ, նախագահութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Ազգարեանի, հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի մասնաճիւղի Վարչութեան, Կիրակի, 11 Մայիս 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մարզահամալիրին մէջ տեղի ունեցաւ Հալէպի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 100-ամեակի փառատօնը՝ ներկայութեամբ Սրբազան հօր, հոգեւոր հայրերու, պատկան մարմինին, Ազգային Վարչութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչին, Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան եւ Շրջանային

Սկսուած. Խորհուրդին, քոյր միութիւններու ներկայացուցիչներու եւ ծնողներու:

ԲԱՑՈՒՄԸ

Փառատօնին բացումը կատարուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով, ապա հանդիսավար քոյր Գարօլին

Քիւրքեան-Առոյեան ներկաները հրաւիրեց մէկ վայրկեան յօտնկալս յարգելու մեզմէ յաւէտ բաժնուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն յիշատակը:

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

Վարչութեան խօսքը արտասանեց

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հայկալի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Արամ Աւետիսեան: Ան դիտել տուաւ, որ 100 տարիներու ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզական եւ սկաւտական շարքերուն միացած են հազարաւոր Հայկազայեր: Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հայկալի մասնաճիւղը 100 տարեկան է, բայց երիտասարդ է, որովհետեւ ինքզինք կը նորոգէ: Ապա, ան երախտագիտական խօսքեր ուղղեց Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդին, Ազգային Վարչութեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական եւ Սուրբոյ Շրջանային Վարչութիւններուն, Շրջանային Սկաւտա-Խորհուրդին, ՍՕԽ-ին, Համազգայինին, ինչպէս նաեւ փառատօնը կազմակերպող Կեդրոնական յանձնախումբին: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Հ.Յ.Դ-ին, որուն հովանաւորութեամբ գործող Հ.Մ.Ը.Մ-ը ամէնէն դժուար պայմաններու մէջ նոյնիսկ գոյատեւեց եւ շարունակեց իր ազգային առաքելութիւնը:

ԶԱՀԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Փառատօնը սկսաւ մասնաճիւղի գայլիկ-արծուիկ, արի-արեւոյշ եւ երէց-պարման միաւորներէն խումբ մը քոյրերու եւ եղբայրներու բացման պատկերով, մասնաճիւղի շեփորախումբին նուագով:

Այնուհետեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Հայկալի 100-ամեայ ջահը փոխանցուեցաւ 91-ամեայ եղբ. Կարպիս Պետրեանին, որ իր կարգին զայն փոխանցեց երիտասարդ սերունդին, որպէսզի ան միութեան առաքելութիւնը շարունակէ պատասխանա-

տրուութեան բարձր գիտակցութեամբ: Ապա, եղբ. Յակոբ Ուրիշիկեանի փոխանցած ջահով 100-ամեակի կրակը բռնաւառեցաւ եւ երկու կրտսեր Հ.Մ.Ը.Մ-ականներ կատարեցին 100-ամեակի նշանակին բացումը:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Համագգայինի «Ն. Աղբալեան» մասնաճիւղի «Շուշի» մանկապատանեկան պարախումբը հանդէս եկաւ «Կիւմրիի պար»ով, որմէ ետք ելոյթ ունեցաւ մասնաճիւղին շեփորախումբը:

Փառատօնին միջնորդողը ճոխացուց Յովիկ Պարսումեան, մենեքերով «Օ՛ն յառաջ, Հ.Մ.Ը.Մ.» երգը:

Սկստական շարքերու յատուկ կարգապահական վարժութիւններ ներկայացուցին մասնաճիւղին աստիճանաւորական եւ խմբապետական կազմերը: Ապա, Յովիկ Պարսումեան «Հ.Մ.Ը.Մ. պանծալի» երգով խանդավառեց հանդիսականները:

Տողանցեցին մասնաճիւղին սկստական եւ մարզական խումբերը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ Շրջանային խումբը:

բապետ եղբ. Ռաֆֆի Կարապետեան եւ խմբապետուհի քոյր Թամար Աւետեան-Գատէհեան դիմաւորեցին տողանցողները: Այսպէս, յաջորդաբար, հպարտ քայլերով ներկաներուն առջեւէն անցան մասնաճիւղին «Յովհաննէս Հինգլեան» երէց-պարման միաւորը, «Շաւարշ Քրիսեան» արի-արեւոյշ միաւորը, «Գրիգոր Յակոբեան» գայլիկ-արծուիկ միաւորը, պասքեթպոլի խումբերը եւ ֆութպոլի խումբը:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՊԱՏԳԱՄԸ

Փառատօնին եզրափակիչ պատգամը ուղղեց Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեան:

Առաջնորդը ըսաւ, որ նոր սերունդի զաւակները այսօր իրենց ներկայութեամբ եկան վկայելու, որ հայու հոգին միշտ յաղթական է, կենսունակ է եւ երբեք նահանջ չի ճանչնար, ինչ ալ ըլլան կեանքի պայմաններն ու մարտահրաւէրները:

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանը՝ «Բարձրացիր-բարձրացուր»ը Աստուածաշնչական հիմք ունի: Եթէ մարդ Աստուծային ներգործող շունչը իր մէջ չունենայ, չի կրնար իր կեանքը զոհել ուրիշը բարձրացնելու համար: Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանը ո՛չ միայն բարձրացիր է, այլեւ՝ բարձրացուր: Կը բարձրանաս եւ քոյրդ, եղբայրդ ու նմանդ կը բարձրացնես», ըսաւ Սրբազան հայրը: Ապա ան շնորհաւորեց Հ.Մ.Ը.Մ.ականները եւ ժողովուրդը հրաւիրեց ծափողջոյններով քաջալերելու զանոնք:

Փառատօնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով եւ «Պահպանիչ»ով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱՄԼԵՊԻ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԸ ՆՇԵՑ «ՀԱՅ ՍԿԱՈՒՄԻ ՕՐ»Ը

Թղթակից
ՀԱՄԼԵՊ

Վարդանանց սերունդի դիւցազնական ոգիով, ամէն տարի, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտները կը նշեն «Հայ սկաուտի օր»ը:

Հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի մասնաճիւղի Սկաուտ. Խորհուրդին, ներկայութեամբ մասնաճիւղի վարչութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին եւ խմբապետութեան, Կիրակի, 30 Մարտ 2025-ին, «Թեր

Սանթ» վանքին մէջ տեղի ունեցաւ «Հայ սկաուտի օր»ուան տօնակատարութիւն, մասնակցութեամբ՝ 142 քոյր-եղբայրներու:

Գործունէութիւնը սկիզբ առաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով: Մասնակիցները բաժնուեցան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադիր եղբայրներու անունները կրող եօթը խմբակներու: Յայտագրէրը ընդգրկեց նախաճաշ, չափական մարզանք, ռալի, ձեռային աշխատանք (փողկապիկ) եւ դասախօսութիւն: Դասախօսան էր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ Շրջանային Խմբապետուհի քոյր Թամար Աւետեան-Գատէհեան, նիւթ ունենալով «Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի մասնաճիւղին պատմութիւնը»:

Ճաշէն ետք, քոյրերն ու եղբայրները տողանցեցին, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի մասնաճիւղի չեփորախումբին:

Մասնաճիւղի խմբապետ եղբ. Յակոբ Ուրիշիկեան զնահատեց ռալիի մրցումին առաջին հանդիսացած խումբը, անդամներէն իւրաքանչիւրին նուիրելով իր ձեռքով աշխատեցուած փողկապիկ մը:

Աւարտին, ներկաները Սուրիոյ Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին կողմէ ստացան յուշանուէրներ: Գործունէութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

64 ՏԱՐՈՒԱՆ ԸՆԴՀԱՏՈՒՄԷ ԵՏՔ՝

Հ.Ա.Ը.Մ.Ը ԿԸ ՎԵՐԱԿԵՆԴԱՆԱՆԱՅ ՀԱՄԻՉԷՒ ՄԷՁ

Հասիչի մատղաշ սերունդը Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշին տակ համախմբելու նպատակով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութիւնը նախաձեռնեց նոր միաւորի մը յառաջացման:

Արդ, անցնող ամիսներուն, Շրջանային Վարչութեան անդամ քոյր Անի Սարգիս եւ Գամիշլիի մասնաճիւղի վարչութիւնը յաջողակա՛ն այցելութիւններ կատարեցին Հասիչ, ուր համագործակցաբար ծրագրեցին տեղւոյն միաւորի կազմութեան աշխատանքները եւ յառաջացրին ենթայանձնախումբ մը, բաղկացած հետեւեալ քոյր-եղբայրներէն. քոյր Ալին Սարգիսեան, եղբ. Յովսէփ Յովսէփեան, եղբ. Սեւակ Աւագեան, եղբ. Տաճատ Քէչիշեան, եղբ. Աւօ Ներսիսեան, եղբ. Քրիստ Մելքոնեան, եղբ.

Կարէն Սարգիսեան, քոյր Մակի Փանոսեան, քոյր Գաթիա Ղազարեան, քոյր Աննա Մարտո եւ քոյր Ռուպա Գոչեան:

Եւ ահա, 27 Ապրիլ 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութիւնը պաշտօնական այցելութեամբ մը ժամանեց Հասիչ:

Գամիշլիի մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Անդրանիկ Սարգիսեան միաւորի կազմութեան նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին ամփոփ զեկուցում մը տալէ ետք, հրաւիրեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարութ Օգճեանը, վարչութեան անդամներ՝ եղբ. Աբիկ Խաչոյեանն ու քոյր Անի Սարգիսը հովանաւորելու դրօշակի փոխանցման արարողութիւնը:

Քոյր Անի Սարգիս ընթերցեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչու-

թեան խօսքը, ապա բեմ հրաւիրեց Արշակ Ա. Քհնյ. Ալաճաճեանը՝ կատարելու համար դրօշի օրհնութիւնը:

Եղբ. Յարութ Օգճեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշը յանձնեց քոյր Ալին Սարգիսեանին, ապա քահանայ հայրը օրհնեց ներկաները եւ յաջողութիւն մաղթեց Հասիչի նորակազմ միաւորին:

Նշենք, որ Հասիչի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ը առաջին անգամ հիմնուած է 1939-ին եւ գործած է սկաուտական ու մարզական զոյգ ճիւղերով, ապա քաղաքական անընդամստ պայմաններու բերումով դադարած է 1961-ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԳԱՄԻՇԼԻԻ ԵՒ ՀԱՄԻՉԷԻ ՄԿԱՌԻՏՆԵՐԸ ՄԱՍՆԱԿՑԵՑԱՆ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 110-ԱՄԵԱԿԻ ՁԱՀԵՐԹԻՆ ԵՒ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

Կիրակի, 27 Ապրիլ 2025-ին, Հասիչէի մէջ տեղի ունեցաւ Հայոց Յեղասպանութեան 110-ամեակի ջահերթը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրբ Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչները, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գամիշլիի մասնաճիւղի վարչութիւնն ու Սկաուտ. Խոր-

հուրդը, Գամիշլիի շեփորախումբն ու սկաուտները, ինչպէս նաեւ Հասիչէի նորակազմ միաւորին սկաուտները:

Նոյն օրը երեկոյեան տեղի ունեցաւ նաեւ Հայոց Յեղասպանութեան 110-ամեակի հանդիսութիւնը, ուր ազգային երգերով ելոյթ ունեցան Հասիչէի սկաուտները:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՔԵՍԱՊԻ ՄԱՍՆԱՃԻԴԸ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ ՆՇԵՑ «ՄՈԿԼԻԻ ՕՐ»Ը

Թղթակից ՔԵՍԱՊ

Հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Քեսապի մասնաճիւղի վարչութեան, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Քեսապի մասնաճիւղի Սկաուտ. Խորհուրդին եւ խմբապետական կազմին, ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրբ Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչին, Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդի անդամներուն եւ խմբապետութեան, Չորեքշաբթի, 4 Յու-

նիս 2025-ին, «Սարդարապատ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Մոկլիի օր»ունան հանդիսութիւն:

Հանդիսութիւնը սկիզբ առաւ գայլիկ-արծուիկներու մուտքով, որմէ ետք հնչեց Հայաստանի քայլերգը: Բացման խօսքը արտասանեց գայլիկ-արծուիկ միաւորի Աբելլայ՝ քոյր Շաղիկ Լընդեան-Ղազարեան:

Գեղարուեստական յայտագիրը սկիզբ առաւ «Մեծ կանչ»ով, որուն յաջորդեցին պար, չափական մարզանք, զաւեշտ, հայկական պար, ազգային երգեր, Հ.Մ.Ը.Մ.ական կանչեր, բուրգ եւ թմայլիկ:

Աւարտին տեղի ունեցաւ խմբապետի աստիճանի տուգութիւն ձեռամբ՝ Սուրբ Շրջանային Խմբապետուհի քոյր Թամար Աւետեան-Գատէհեանի եւ Շրջանային Խմբապետ եղբ. Ռաֆֆի Կարապետեանի:

Խմբապետի աստիճան ստացան քոյր Լուսին Քիւրքեան, եղբայրներ Անդրանիկ Հանսքէհեան եւ Յովսէփ Բէնդէգեան:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Ով հայ արի» սկաուտական քայլերգով:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 110-ԱՄԵԱԿԻ ՄԻԱՑԵԱԼ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԱՄՄԱՆԻ ՄԷՋ

Հովանաւորութեամբ Երուսաղէմի Պատրիարքական փոխանորդ եւ յորդանանահայոց առաջնորդ Աւետիս Ծ. Վրդ. Իփրաճեանի, նախաձեռնութեամբ Ամմանի ազգային տեղական խորհուրդի եւ կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի, ՀՕՄ-ի եւ Ազգային Մարզական Միութեան, Ամմանի հայութիւնը Հայոց Ցեղասպանութեան 110-ամեակը ոգեկոչեց հսկումի արարողութեամբ, ծաղկեմատոյցով եւ

յատուկ հանդիսութեամբ մը, որ տեղի ունեցաւ 24 Ապրիլի երեկոյեան:

ՀՍԿՈՒՄԸ

110-ամեակի ոգեկոչումները ընթացք առին Ամմանի Ս. Թադէոս եկեղեցւոյ մէջ կատարուած հսկումի արարողութեամբ, 24 Ապրիլի երեկոյեան ժամը 6-ին: Հսկումը գլխաւորեց եւ յաւուր պատշաճի քարոզեց Երուսաղէմի Պատրիարքական փոխանորդ եւ յորդանանահայ

հայոց առաջնորդ Աւետիս Ծ. Վրդ. Իփրաճեան: Արարողութեան մասնակցեցաւ Ամմանի հայ կաթողիկէ հոգեւոր հովիւ Եղիա Վրդ. Դերձակեան: Եկեղեցւոյ մէջ իրենց ներկայութեամբ աչքի զարկին Ամմանի սկստաւական զոյգ միութիւններու՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի եւ Ա.Մ.Մ-ի սկստաւները:

ԾԱՂԿԵՄԱՏՈՅՑԸ

Եկեղեցական հսկումի աւարտին, Ա.Մ.Մ-ի եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի սկստաւական շեփորախումբերուն առաջնորդութեամբ, ներկաները ուղղուեցան շրջափակ եւ բոլորուեցան Հայոց Ցեղասպանութեան յիշատակին կանգնեցուած խաչքարին շուրջ, ուր տեղի ունեցաւ սրբախօսական կարգ եւ ծաղկեմատոյց՝ Ամմանի ազգային խորհուրդի, Հ.Մ.Ը.Մ-ի, ՀՕՄ-ի եւ Ա.Մ.Մ-ի վարչութիւններուն կողմէ: Ապա, ներկաները խաչքարին մօտենալով մէկական ծաղիկներ խոնարհեցին եւ մոմեր վառեցին Ցեղասպանութեան մէկուկէս միլիոն սրբադասուած նահատակներու յիշատակին:

ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆԸ

110-ամեակի ոգեկոչական հանդիսությունը տեղի ունեցավ երեկոյան ժամը 8-ին, Ա.Մ.Մ-ի «Ալէք Մանուկեան» սրահին մէջ, Ամման, ներկայութեամբ գաղութի հոգեւոր պետերու, մարմիններու ներկայացուցիչներու եւ իբրեւ պատգամախօս Լիբանանէն յատկապէս հրաւիրւած՝ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենադպիր եւ «Մարզիկ» պաշտօնաթերթի խմբագիր եղբ. Վիգէն Աւագեանի:

Հանդիսութիւնը սկսաւ Յորդանանի եւ Հայաստանի քայլերգներուն ունկնդրութեամբ: Հայերէն բացման խօսքով ներկաները ողջունեց Ա.Մ.Մ-ի ատենապետ Մարալ Ներսէսեան: Ան ըսաւ, որ անտեսել կամ մոռնալ Հայոց Յեղասպանութիւնը կը նշանակէ չգիտնալ մեր այսօրուան կացութեան, Սփիւռքի գոյութեան պատճառը: Ներսէսեան անհրաժեշտ նկատեց յաղթահարել Հայութեան դէմ ցցուող դժուարութիւնները եւ շարունակել տասը տարի առաջ ստորագրուած՝ Հայոց Յեղասպանութեան համահայկական հռչակագիրին աշխատանքը, միաժամանակ նոր սերունդին մօտ զարթեցնել պատկանելիութեան զգացումը եւ ազգային հպարտութեան ոգին՝ պատմելով, թէ ո՞վ էր հայը Յեղասպանութենէն առաջ, գիտնալով մեր ազգին դարաւոր պատմութիւնը, ճանչնալով եւ տէր ու պաշտպան կանգնելով մեր հողերուն եւ հայրենի սրբազան ժառանգութեան:

Արաբերէն բացման խօսքով հանդէս եկաւ ՀՕՄ-ի վարչութեան ատենապետ Արսինէ Ծանապեան: Ան ըսաւ, որ հայ ժողովուրդին դէմ գործուած ցեղասպա-

նութիւնը ունէր չորս նպատակ.- հայ մտաւորականութեան եւ ղեկավարութեան գլխատում, հայ հողի բռնագրաւում, տեղահանութիւն եւ ինքնութեան բնաջնջում: Թուրքիա գործեց 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւնը: Յեղասպանութիւն, որ կը շարունակուի մինչեւ օրս, որովհետեւ Թուրքիա տակաւին կը մերժէ իր կատարածը ցեղասպանութիւն նկատել, պատահածը կը ներկայացնէ իբրեւ պատերազմի դէպքերու ընթացքին արձանագրուած վնաս, գոհերը կը նկատէ կատարուածին պատասխանատու եւ կը շարունակէ պահել, խեղաթիւրել եւ ուրանալ ցեղասպանութեան պատմական փաստերն ու տրւեալները: Ծանապեան հաստատեց, որ ցեղասպանութեան գոհերու ժառանգորդները պիտի չմոռնան, պիտի չներեն եւ պիտի չարտօնեն նման ողբերգութիւններու կրկնութիւնը՝ պահանջելով արդարութեան իրականացումը եւ հայութեան բոլոր իրաւունքներուն վերատիրացումը:

Ապա, գեղարուեստական յայտագրի առաջին մասով, Հ.Մ.Ը.Մ-ական սկանուռ Ճօ Մուրքոս ընթերցեց ժագ Ս. Յակոբեանի «Կանք ու կը մնանք»ը, Ա.Մ.Մ-ի սկանուռները ներկայացուցին հայրենասիրական երգեր, իսկ ՀՕՄ-ի կողմէ նախել Սարգիսեան կատարեց մենապար մը:

Օրուան պատգամախօսը բնա հրաւիրեց եւ անոր ծանօթացումը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Ամմանի մասնաճիւղի ատենապետ քյոյր Ռաքէլ Մարգարեան:

Պատգամախօս եղբ. Վիգէն Աւագեան նշեց, որ ցեղասպանութիւնը մեզի համար պատմական անցեալ չէ, ներկայ է, ամէնօրեայ ապրող ողորկանութիւն է, որովհետեւ մենք տակաւին չենք յաղթահարած Ապրիլ 24-ի հետեւանքները: Աննախընթաց իր տարողութեամբ, ցեղասպանութիւնը հայութենէն իւրեք իր թիւին մէկ երրորդը, իսկ հողերուն՝ հինգ վեցերորդը: Յեղասպանութեան յատկանիշները եղան մեր ժողովուրդին դարաւոր հայրենիքէն բռնի տեղահանումը, հայկական տնտեսութեան յափըշտակումը եւ հայ մշակոյթին փոշիացումը: Հայոց Յեղասպանութիւնը ունեցաւ ամբողջական բնոյթ, որովհետեւ ան տարածուեցաւ մեր ժողովուրդի ազգային, տնտեսական, ստեղծագործական եւ քաղաքական կեանքի բոլոր մակարդակներուն վրայ: Հայ ժողովուրդը բնաջնջուեցաւ իր հազարամեայ հողին վրայ: Միջազգային ընտանիքի լուռ ու մեղսակից աչքերուն դիմաց սպաննուեցաւ ո՛չ միայն ցեղը, այլեւ՝ հողը:

Բանախօս եղբայրը նկատել տուաւ, որ ցեղասպանութեան 110-ամեակի ոգեկոչման օրը հրամայական անհրաժեշ-

տուլթիւն է, որ մեր ժողովուրդը պահ մը կանգ առնէ, լուծեան մատնէ իր ներքին զգացումները եւ մտքի պաղարիւնութեամբ ու հանդարտ վերլուծումով քննէ իր վիճակը եւ ըստ այնմ ճշդէ հետեւելիք ուղին: Ան հաստատեց, որ հայ կեանքը կը գտնուի նոր ու դառն իրականութիւններու դէմ յանդիման: Իրականութիւններ, որոնց հետ հաշտուելու որեւէ պատճառ եւ իրաւունք չունինք, ընդհակառակն՝ զանոնք մերժելու եւ

փոխելու պարտքն ու պարտաւորութիւնը ունինք, որովհետեւ պարտուածի հոգեբանութեամբ ապրիլը մեռնիլէն աւելի վատ է: Հարցը պարտութիւնը չէ: Աշխարհի վրայ չկայ ժողովուրդ մը, որուն պատմութիւնը միայն յաղթանակներէ բաղկացած ըլլայ: Հարցը պարտութեան զգացումը կորսնցնելն է, կրաւորական եւ անտարբեր դառնալն է: Անտարբեր՝ Հայաստանի ու հայութեան ապագային նկատմամբ: Անտարբեր՝ հայոց Յեղասպանութեան նկատմամբ: Անտարբեր՝ ազգային արժէքներու եւ սրբութիւններու նկատմամբ:

Հայութեան մերօրեայ կացութեան ընդհանուր ներկայացումն ու արժեւորումը կատարելով, եղբ. Աւագեան իր խօսքը եզրափակեց ըսելով, որ քանի նաւթ ու դաշնակից չունինք, այլ ընտրանք չունինք՝ բացի մեր ուժերուն ապահինէլէ եւ մեր միջոցներով մեր պատասխանատուութիւններուն տէր կանգնելէ: Բոլորս, անհատաբար թէ հաւաքաբար, իբրեւ անհատ ազգայիններ թէ ըն-

տանիքներ, իբրեւ միութիւններ թէ մարմիններ, պարտաւոր ենք ազգային խոր գիտակցութեամբ ու հաւատքով, մեր առաւելագոյն ներդրումը ունենալ հայութեան պայքարին, տէր կանգնելու համար դարաւոր մեր ժողովուրդի ամբողջութեան, որովհետեւ միայն զօրաւոր Սփիւռքով, իր իրաւատիրոջ վերադարձած Արցախով եւ ամուր հայկական պետականութեամբ կրնանք Թուրքիոյ եւ ռազմաքաղաքական իր դաշնակիցներուն պարտադրել Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչումն ու հատուցումը:

Հանդիսութեան գեղարուեստական յայտագիրի երկրորդ մասով, Հ.Մ.-Ը.Մ.-ական սկաուտ Յովսէփ Չգրըգճեան դաշնամուրով նուագեց «Վաղարշապատի պարը», Ա.Մ.Մ.-ի սկաուտ Մարինէ Շսայեան ընթերցեց Ռազմիկ Դաւոյեանի «Աշխարհը լիքն է կործանումներով» բանաստեղծութիւնը, իսկ Հ.Մ.-Ը.Մ.-ական սկաուտ Դարար Խանոյեան ներկայացուց Հայոց Յեղասպանութեան մասին իր պատրաստած վաւերագրական արաբերէն կարճ տեսանիւթը:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ Երուսաղէմի Պատրիարքական փոխանորդ եւ յորդանանահայոց առաջնորդ Աւետիս Ծ. Վրդ. Իփրաճեանի փակման խօսքով: Հայր Սուրբը շեշտեց հայկական ինքնութեան պահպանման կարեւորութիւնը եւ Ապրիլ 24-ը տարուան բոլոր օրերուն յիշելու անհրաժեշտութիւնը: Հոսակ, կազմակերպչներուն ուղղուած շնորհակալական խօսքով եւ «Պահպանիչ»ով ան փակեց Հայոց Յեղասպանութեան 110-ամեակի ոգեկոչական միացեալ հանդիսութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԵԿՈՒՄԻ ՇՐՋԱՆԻՆ ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ 79-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՐ

Թղթակից ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Շաբաթ, 26 Ապրիլ 2025-ին գումարուեցաւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Երոսաղէմի Մեկուսի շրջանի անդամական 79-րդ Ընդհանուր Ժողովը, ներկայութեամբ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Ֆէտի-Խաթակ Գազանճեանի եւ 48 միութենականներու:

Անդամական Ընդհանուր Ժողովին ղեկանի անդամներ ընտրուեցան եղբ. Յակոբ Սեւան՝ ատենապետ եւ քոյր Շողիկ Տէմիրճեան՝ ատենադպիր:

Ժողովը ընթացք առաւ մէկ վայրկեան լուծութեամբ՝ առ ի յարգանք մեզմէ բաժնուած Հ.Մ.-Ը.Մ.ականներու:

Ընթացաւ արտ վարչութիւնը իր երկամեայ տեղեկագիրը ներկայացուց ըն-

թերցումով եւ տեսերիզով, ապա ներկայացուց իր նիւթական տեղեկագիրը:

Ներկաներուն հարցումներէն եւ քննարկումներէն ետք, վարչութիւնը աւարտեց պաշտօնավարութեան իր ժամանակաշրջանը:

Կատարուեցան նորընտիր վարչութեան առաջարկներ, իսկ ժողովի աւարտին հետեւեալները երկու տարուան ժամանակաշրջանի համար ընտրուեցան մասնաճիւղի նոր վարչութեան անդամներ.՝ քոյր Թամար Կիրակոսեան, եղբայրներ Վազգէն Տէմիրճեան, Ճան Տէմիրճեան, Գէորգ Թաշճեան, Պէնո Մինասեան, Ռաֆֆի Եզեկէլեան եւ Աթո Կիրակոսեան:

Հ.Մ.-Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչին փակման խօսքով եւ Հ.Մ.-Ը.Մ.ի քայլերգով ժողովը աւարտեցաւ:

Ապա, նորընտիր վարչութիւնը, ներկայութեամբ Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչին եւ ժողովի ղեկանին, իր ղեկանը ընտրեց հետեւեալ ձեւով.՝

Ատենապետ- Վազգէն Տէմիրճեան
Ատենադպիր- Թամար Կիրակոսեան
Գանձապահ- Ճան Տէմիրճեան:
Նոյն նիստին կազմը եղբ. Զօհրապ Գրիգորեանը նշանակեց մարզական յանձնախումբին մօտ ներկայացուցիչ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ Ի ՊԱՏԻ ԵՂՔ. ԺԱԳ ԻՒՐԷՃԵԱՆԻ

Թղթակից
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

Երկուշաբթի, 2 Յունիս 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Երուսաղեմի ընտանիքը իր ակումբին մէջ մեծ ուրախութեամբ հիւրընկալեց նախկին սաղիմահայ եղբ. Ժագ Իւրէճեանը: Եղբոր ընդունելութեան ներկայ էին Հ.Մ.Ը.Մ-ական երէց անդամներ: Միջոցառումը մտերմիկ էր, անկեղծ եւ հարազատ:

Ընդունելութիւնը կը նպատակադրէր շնորհակալութիւն յայտնել եղբոր՝ իր ցուցաբերած սրտագին օժանդակութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ-ին շարունակական աջակցութեան համար:

Եղբ. Ժագ յուզուած անդրադարձաւ իր յուշերուն՝ նշելով, որ մօտ 60 տարիներ առաջ ինքն ալ եղած է Հ.Մ.Ը.Մ-ի Երուսաղեմի սկսող եւ միշտ հաւատացած է միութեան հայապահպան գործին եւ դաստիարակչական առաքելութեան՝ մանաւանդ հայ ժողովուրդի դժուարին օրերուն:

Այն ըսաւ, որ ի պատիւ իրեն կազմակերպուած հաւաքոյթը իր մէջ վերազարթնեց մանկութեան տարիներու հարազատ զգացումները, եւ ինք երախտապարտ է, որ իր հայեցի դաստիարակութիւնը եւ նախնական ուսումը ստացած է Երուսաղեմի մէջ:

Մտերմիկ սեղանին շուրջ խօսք առնող եղբայրները դրուատեցին եղբ. Ժագին բարեմասնութիւնները, վերջի-ջեցին Հ.Մ.Ը.Մ-ական անցեալի օրերը եւ նորանոր յաջողութիւններ մաղթեցին եղբոր ծրագիրներուն:

Շաբաթ, 3 Մայիսի երեկոյեան ժամը 5.30-ին, Նիսի «Պարսամեան» համալիրին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Ֆրանսայի չորրորդ մասնաճիւղին հիմնադիր ժողովը, ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեանի, Կեդրոնական վարչութեան Եւրոպայի ներկայացուցիչներ եղբայրներ Ֆէտի-Խաթակ Գազանճեանի եւ Սեւակ Թորոսեանի: Հիւրաբար ներկայ էին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-Ֆրանսի (Փարիզի) վարչութեան եղբ. Պօղոս Մահպուդեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Մարսէյի վարչութեան եղբայրներ Յովիկ Զարուպեան եւ Էրիք Սարաճեան, Մարսէյի սկսող խմբապետներ եղբ. Նարեկ Հաննէեան եւ քոյր Նանօր Բանոյեան:

Հիմնադիր այս ժողովին ներկայ գտնուեցան 42 քոյրեր եւ եղբայրներ:

Ժողովին սկիզբը, մասնաճիւղի հիմնադրութիւնը կազմակերպող նշանակեալ կազմին կողմէ վեցամսեայ գործու-

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆՈՐ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՀԻՄՆԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

նշույթեան բարոյական եւ նիւթական տեղեկագիրներ ներկայացուցին քոյրեր Սոնիա Գասապեան եւ Սօսի Շէխոյեան: Կատարուեցան լուսաբանական հարցումներ եւ տրուեցան պատասխաններ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Սեւակ Թորոսեան զնահատանքի խօսք փոխանցեց կազմակերպիչ կազմին, որ բժախնդրութեամբ հետեւեցաւ Կեդրոնական Վարչութեան ցուցմունքներուն եւ յաջողեցաւ իրականացնել այս ժողովը:

Ընտրութեան օրակարգով, մասնաճիւղի անդրանիկ վարչութեան անդամ ընտրուեցան քոյրեր Մակի Զործեան, Սոնիա Գասապեան, Սօսի Շէխոյեան-Թաթարեան, Հռիփսիմէ Պոչնագեան եւ Ալլիք Արսլանեան:

Ապա, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան նորընտիր վարչութեան փոխանցեց միութեան դրօշը, եղբ. Սեւակ Թորոսեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան դրօշը, իսկ եղբ. Ֆէտի-Խաթակ Գազանճեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի կանոնագիրը:

Այս առիթով սրտի ողջոյնի խօսքեր արտասանեցին Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի եւ Մարսէյի ներկայացուցիչները՝ եղբայրներ Պօղոս Մահապուկեան եւ Էրիք Սարաճեան:

Հուսկ, փակման եզրափակիչ խօսքը արտասանեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան: Ան ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ի հայապահպանման մեծ դերակատարութիւնը, նշելով, որ 107-ամեայ այս միութեանը

թիւնը աշխարհասփիւռ հայ երիտասարդութիւնը կը համախմբէ սկաուտական, մարզական եւ դաստիարակչական ծրագիրներով, առիթ տալով որ բոլորը իրարու ծանօթանան, հայերէն խօսին, հայերէն մտածեն եւ հայօրէն գործեն, մինչեւ որ կատարենք մեր ուսերուն դրուած պարտքը՝ փոխանցուած այս դրօշները զետեղենք Արարատի գագաթին, իսկ մեր սկաուտները իրենց բանակումը կատարեն Արարատի լանջերուն:

Հիմնադիր ժողովը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով եւ խմբանրկարով:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐՈՒ ՄԻՋ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիսի մասնաճիւղի հիմնադրութենէն օր մը ետք, Կիրակի, 4 Մայիսի առաւօտեան ժամը 9:30-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեանի, Կեդրոնական Վարչութեան Եւրոպայի ներկայացուցիչներ՝ եղբայրներ Ֆատի-Խաթակ Գազանճեանի եւ Սեւակ Թորոսեանի ներկայութեամբ, տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆրանսայի մասնաճիւղերուն՝ Փարիզի, Մարսէյի եւ Նիսի վարչութիւններուն միջ-դիւանական ժողովը: Բացաւ կայեցաւ չորրորդ մասնաճիւղին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.-Վալանսի վարչութեան ներկայացուցիչը:

«Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍ, 50 ՏԱՐԵԿԱՆ, 50 ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ» ԳԻՐՔԻՆ ԳԻՆԵՁՈՆԸ

Թղթակից ՓԱՐԻՉ

Կան պահեր, որոնք պատմութիւն կը գրեն, ու կան պատմութիւններ, որոնք կեանքեր ու ապրումներ կը ստեղծեն:

Նման դրսեւորում մըն էր 7 Փետրւար 2025-ի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի ձեռնարկը, որ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի նորաչէն ակումբին մէջ, որուն պաշտօնական բացման արարողութիւնը պիտի կատարուի մօտ ապագային:

Երեկոյին շարժառիթն էր «Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս, 50 տարեկան, 50 պատմութիւն» գիրքին (Ֆրանսերէն) գինեձօնը: Գիրքին հեղինակ-պատմողն է Հ.Մ.Ը.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Սեւակ Թորոսեան, որ նման աշխատանքի մը նախաձեռնած է քանի մը տարի առաջ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու յիշողու-

Թիւններու ու պատմութիւններու ընդմէջէն կազմած է Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսի ապրիլեան կեանքէն դրուագներու շարք մը, որոնք իրենց մէջ կը կրեն յաջողութիւններու թէ դժուարութիւններու հետքեր, երբեմն տեսակէտներ ու շատ անգամ յիշատակներ:

Գիրք մը, որ վաւերագրական ըլլալու չի ձգտիր, այլ՝ տալու պատմութիւններ ու ապրումներ:

Ձեռնարկին ներկայ էին Իսի լէ Մուլինոյի քաղաքապետ Անտրէ Սանթինի, փոխ քաղաքապետ Յարոլթ խանճեան, մասնաճիւղին «Իմաստուններու խորհուրդ»ը, վարչականներ եւ աւելի քան 120 նախկին ու ներկայ անդամներ:

Երեկոյին բացման խօսքը արտասանեց վարչութեան կողմէ եղբ. Ռաֆֆի Պաղտասարեան, որ ողջունեց քաղաքապետ Սանթինիի հաւատքը Հ.Մ.Ը.Մ.-ի

նկատմամբ եւ անոր ցուցաբերած ճիգը, որպէսզի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանսը իր կեդրոնը ունենայ Իսի լէ Մուլինոյի մէջ, ինչ որ

Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու տարիներու երազն էր՝ օժտուիլ իր սեփական ակումբով:

Այնուհետեւ իր սրտի խօսքը փոխանցեց քաղաքապետ Սանթինի, որմէ ետք եղբ. Սեւակ Թորոսեան ներկայացուց իր աշխատանքը, անոր նպատակն ու անցած ճամբան: Եղբ. Թորոսեան նաեւ ընթերցեց գիրքէն հատուածներ, ապրեցնելով այդ պահերը բոլորին մօտ:

Տեղւոյն վրայ վաճառուեցան գիրքէն օրինակներ:

Աւարտին տեղի ունեցաւ քոթէյլ մը, ուր մտերմիկ մթնոլորտի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ վերլիչեցին իրենց անցեալի օրերը, ոգեւորուեցան ներկայով, ու նաեւ փայփայեցին լուսաւոր ապագայի մը երազը:

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՖՐԱՆՍԻ «ՀԱՅ ՍԿԱՌՈՒՏԻ ՕՐ»Ը

Թղթակից ՓԱՐԻՉ

25 Մայիս 2025-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.-
Ֆրանսի Մեկուսի շրջանը
մեծ խանդավառությամբ
նշեց «Հայ սկաուտի օր»ը, որ կազմա-
կերպուած էր Սկաուտ- Խորհուրդի եւ
խմբապետական կազմին կողմէ: Հան-
դիսութեան ներկայ էին Իսի լէ Մուլի-
նոյի փոխ քաղաքապետ Արթիւր Խանճ-
եան, Հ.Մ.Ը.Մ-ի Կեդրոնական Վար-
չութեան անդամ եղբ. Սեւակ Թորոս-

եան, շրջանի Սկաուտ- Խորհուրդն ու
վարչութիւնը եւ սկաուտներու ծնողնե-
րը:

Հանդիսութիւնը բացուեցաւ Հ.Մ.-
Ը.Մ.-Ֆրանսի նուագախումբով: Թըմ-
բուկներու ինքնավստահ հարուածները
թափ տուին ձեռնարկին, ինչպէս նաեւ՝
գայլիկ-արծուիկ, արի-արեւոյշ եւ նորա-
կազմ երէց-պարմանուհի խումբերու
սողանցքին:

Ազգային քայլերգներու երգեցողու-
թեան եւ Մեկուսի շրջանի խմբապետու-
հի քոյր Կասիա Վէքիլեանի բարի գա-

լուստի խօսքին յաջորդեց կարգերու տուգութեան արարողութիւնը, գնահատականներու եւ պէճերու բաշխումը, ինչպէս նաեւ խմբապետական կազմի աստիճանատուցութիւնը: Արարողութիւններէն ետք հանդիսութեան գլխաւոր խօսքը արտասանեց Սկաուտ-Խորհուրդի ատենապետուհի քոյր Կարինէ Սիսեռեան (խօսքը տեսնել էջ 24):

Խօսքեր արտասանեցին նաեւ վարչութեան ատենապետ եղբ. Անտրէ Տատայեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Սեւակ Թորոսեան եւ Իսի լէ Մուլինոյի փոխ քաղաքապետ Արթիւր Խանճեան:

Ձեռնարկը շարունակուեցաւ ծնողական յանձնախումբին կողմէ կազմակերպուած ուտելիքի ճոխ վաճառքով եւ հաճելի մթնոլորտով: Վերջապէս, հանդիսութիւնը փակուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.-

Ֆրանսի սկաուտներուն կողմէ պատրաստուած գեղարուեստական յայտագիրով մը, որ ընդգրկեց պար, երգ, թա-

տերական կարճ ներկայացումներ, բուրգի կազմութիւն եւ երէց-պարմանուհիներու վազքայլ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ ԱՐԻ-ԱՐԵՆՈՅՇՆԵՐՈՒՆ ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

Թղթակից ՎԱԼԱՆՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Վալանսի մասնաճիղի արի-արենոյշներուն երկօրեայ սեմինարը տեղի ունեցաւ Մարտ ամսուան վերջին շաբաթավերջին, 29 եւ 30 Մարտին:

Սեմինարին առաջին օրը լեցուն էր ուրախ եւ յիշարժան պահերով: Սկսանք սեմինարի բացումով, ապա լրացուցինք «Նորագիր»ը: Այնուհետեւ, կարգը հասաւ խաղերուն եւ շարքերու փորձին՝ պատրաստուելու համար փողկապի արարողութեան, որուն իւրաքանչիւր սկաուտ կը սպասէ լրջութեամբ եւ ոգեւորութեամբ:

Երեկոյեան, պատիւը ունեցանք վայելելու համեղ փիցցան, որմէ ետք օրը աւարտեցինք տեսերիզի ցուցադրութեամբ: Ապա, իւրաքանչիւրը մտաւ իր քնապարկը...

Սեմինարին երկրորդ օրը զարթնումը եղաւ բաւական դժուար: Այսուհանդերձ, օրը սկսանք լաւ տրամադրութեամբ: Առաջին հերթին, քայլարշաւ մը կատարեցինք դէպի Սուրբ Սահակ եկեղեցի: Եկեղեցոյ մէջ արի-արենոյշները ունեցան հոգեւոր մտամփոփումի պահեր:

Վերադարձին, քիչ մը հանգստանալէ ետք, վերջնականացան շարքերու փորձերը՝ պատրաստուելու համար խոստման արարողութեան, որ սեմինարին ամէնէն կարեւոր պահերէն մէկն էր: Քիչ մը խաղեր խաղալէ եւ նոր ուժ ստանալէ ետք, օրը աւարտեցինք Հայ Մշակութային Տոմար մաքրելով:

Հ.Մ.Ը.Մ. ՎԱԼԱՆՍԻ ՍԿԱՈՒՏՆԵՐՈՒ ԽՈՍՏՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Թղթակից ՎԱԼԱՆՍ

Շաբաթ, 5 Ապրիլին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վալանսի սկաուտները իրենց խոստման արարողութիւնը կատարեցին մասնաճիղին տարեկան խրախճանքին ընթացքին, որուն ներկայ գտնուեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Սեւակ Թորոսեան:

Մօտ քառասուն սկաուտներ մասնակցեցան խրախճանքին բացման արարողութեան, ինչ որ եղաւ տարուան կարեւոր պահերէն մէկը: Քսան սկաուտներ ստացան իրենց փողկապները եւ վկայագիրները՝ անցնող տարուան ընթացքին իրենց ցուցաբերած նուիրումին եւ անխոնջ աշխատանքին համար:

Մեծ շնորհակալութիւն բոլոր անոնց, որոնք մասնաճիղին աջակցեցան, մասնաւորաբար՝ ծնողներուն, որոնք հպարտօրէն ներկայ եղան իրենց զաւակներու միութենական կեանքի նշանակալից այս արարողութեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆՈՐ ԱԿՈՒՄԲԻ ԲԱՑՈՒՄ ՎԵՍԹԵՐՈՍԻ ՄԷՋ

Թղթակից ՎԵՍԹԵՐՈՍ

Շաբաթ, 17 Մայիս 2025-ին, Շուշուի Վեսթերոս քաղաքին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի տեղւոյն նոր ակումբին բացման պաշտօնական հանդիսութիւնը:

Հանդիսութեան մեկնարկը տրուեցաւ, երբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի սկաուտները, ընկերակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սթոքհոլմի շեփորախումբին, ակումբի մուտքին շարուած՝ «Պատուի ա՛ռ»ով ողջունեցին ժողովուրդը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի չըրջանի ատենապետ եղբ. Տիգրան Կէօվչէնեան հրաւիրեց Մկրտիչ Քհնյ. Գրիգորեանը, Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Յովսէփ Տէր Գէորգեանը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Ֆէտի-Խաթակ Գազանճեանը եւ Հ.Յ.Դ. «Հիւսիսեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Սիմոն Տէր Սահակեանը՝ միասնաբար կըտրելու կարմիր ժապաւէնը եւ պաշտօնապէս բացուած յայտարարելու ակումբը:

Ապա, վարչութեան մնացեալ անդամները հրաւիրեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սթոքհոլմի, Ստաերթելիոյ եւ Օրէպրուի չըջաններու, եկեղեցական խորհուրդներու եւ քոյր միութիւններու ներկայացուցիչները, ինչպէս նաեւ շուշուական կարգ մը կազմակերպութիւններու պատուիրակները եւ հանրութիւնը՝ մուտք գործելու նորաբաց ակումբ:

ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ
Օրուան յայտագիրը սկիզբ առաւ Շուշուի, Հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի քայլերգներով: Հանդիսավարներ քոյր Նարինէ Քիրազեան (հայերէն) եւ քոյր Մարինա Կէօվչէնեան (շուշուերէն) ներկաներէն խնդրեցին մէկ վայրկեան

յարգել Հայաստանի եւ հայութեան ազատագրութեան պայքարի ճամբուն ինկած բոլոր նահատակներուն յիշատակը:

Բարի գալուստի խօսքերով քոյրեր Անի Թովմասեան (հայերէն) եւ Միրնա Գազանճեան (շուշուերէն) դիմեցին ներկաներուն եւ խօսեցան հանդիսութեան հիմնական առիթներուն՝ Մայիս 28-ի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի չըջանի հիմնադրութեան 10-ամեակին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր ակումբին մասին:

Տեղի ունեցաւ վաւերագրական տե-

սերիզի ցուցադրութիւն՝ կենդանի մեկնաբանութեամբ քոյրեր Միրնա Սարգիսեանի եւ Նարինէ Քիրազեանի: Տեսերիզը նուիրուած էր Հ.Մ.Ը.Մ. Վեսթերոսի Մեկուսի շրջանի հիմնադրութեան 10-ամեակին: Տեսերիզը եւ քոյրերուն հոյակապ մեկնաբանութիւնը զգացական եւ յուզիչ պահեր առթեց ներկաներուն,

ինչպէս նաեւ վերլիշել տուաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ ընտանիքին եւ մասնաւորապէս Վեսթերոսի շրջանին անցեալի ձեռքբերումները եւ միութեան հիմնադրութեան ընդհանուր նպատակները:

ՄԵԿՈՒՍԻ ՇՐՋԱՆԻ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

Այս առիթով, Մեկուսի շրջանի ատենադպիր եղբ. Վազգէն Մարգարեան փոխանցեց վարչութեան խօսքը: Եղբ. Վազգէն նախ ամփոփ ձեռով խօսեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան եւ առաջին տարիներու դիմագրաւած դժուարութիւններուն ու անոնց յաղթահարման մասին: Ան խօսեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի դերին եւ գործին մասին՝ հայակերտման եւ հայեցի դաստիարակութեան ծիրէն ներս: Եղբայրը յիշեց Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի շրջանի հիմնադրութեան տարիները եւ տեղոյն հայութեան դիմագրաւած դժուարութիւնները: Ան անդրադարձաւ նաեւ սփիւռքահայութեան համար դասական իմաստով ակումբ ունե-

նալու կարեւորութեան մասին եւ դիտել տուաւ, որ ինչո՞ւ եւ ի՞նչպէս չըջանը կարողացաւ ակումբ ունենալ:

Եղբ. Վազգէն շեշտը դրաւ կամաւոր բանակի գաղափարին վրայ եւ ըսաւ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի շրջանի անդամները, սկաուտներու ծնողներն ու համակիրները, ընդառաջելով վարչութեան կոչին, բոլորը համախմբուեցան եւ դարձան ազգային բարերարներ՝ օժանդակելով ակումբի ձեռքբերման գործին, որովհետեւ Վեսթերոսի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ը ազգային դաստիարակութիւն տուող եւ հայու տիպարներ կերտող միակ եւ անմրցելի կազմակերպութիւնն է, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ակումբը կրնայ ըլլալ միակ վայրը, ուր ծնողներ իրենց զաւակները կրնան վստահիլ, այնպէս ինչպէս իրենց տան: Ան նաեւ ըսաւ, որ ակումբին մէջ պատանիներն ու երիտասարդները պիտի խօսին ու երգեն հայերէն: Հոս պիտի կասեցուի սերունդներու սպիտակ ջարդը եւ հոս արմատախիլ պիտի ըլլան օտարամոլութիւնը, օտար լեզուները հայերէնէն աւելի սիրելու, օտարին հաճոյանալու եւ օտարէն աւելի օտար ձեւանալու մեր տեսակաւոր հիւանդութիւնները:

Իր խօսքին աւարտին, եղբ. Վազգէն շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք օժանդակեցին եւ կը շարունակեն իրենց նիւթաբարոյական օժանդակութիւնը բերել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի շրջանին՝ տեղոյն հայութեան ակումբ ունենալու երազը իրականութիւն դարձնելու համար:

ԿՈՄԻՏԵԻՆ ԽՕՍՔԸ

Հ.Յ.Դ. «Հիւսիսեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ Սիմոն Տէր Սահակեան չորջանի կոմիտէութեան անունով շնորհաւորեց շուէտահայութիւնը ընդհանրապէս եւ Վեսթերոսի հայ համայնքը մասնաւորապէս՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի չորջանի պատմական այս իրադրոժումին համար:

Ապա, քոյր Պէթի Քիլէճեան արտասանեց Մուշեղ Իշխանի «Հայաստան» բանաստեղծութիւնը, որմէ ետք եղբ. Յարութ Գազէզեան ջութակով ելոյթ ունեցաւ՝ ներկայացնելով Կոմիտասի «Ալալուղս» կտորը:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ԽՕՍՔԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Ֆէտի-Խաթակ Գազանճեան ներկաներուն փոխանցեց Կեդրոնական Վարչութեան խօսքը: Ան ըսաւ, որ այս ակումբը միայն տարածք չէ, այլ վայր մը, ուր մեր երեխաներն ու երիտասարդները պիտի ունենան սորվելու, քննարկելու, ծրագրելու առիթ եւ հայ մշակուած շուէտահայատակ դառնալու եզակի հնարաւորութիւն: Ան իր կարգին շնորհաւորեց կատարուած իրադրոժումը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի վարչութիւնը եւ բոլոր անոնք, որոնք քաջաբար աշխատեցան այս օրուան հասնելու համար:

Հ.Յ.Դ. ԲԻՒՐՈՑԻ ԱՆԴԱՄԻՆ ԽՕՍՔԸ
Վերջին խօսքը արտասանեց Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Յովսէփ Տէր Գէորգեան: Ան խօսեցաւ Մայիս 28-ի նշանակու-

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ ՄԱՍ ԿԵ ԿԱԶՄԷ ՇՈՒԷՏԻ ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սոսերթելիոյ մեկուսի վարչութիւն եւ խմբապետական կազմ ՍՈՏԵՐԹԵԼԻԱ

Շուէտի սկաուտական կազմակերպութեան Soderborn Նահանգին ընդհանուր ժողովը գումարուեցաւ Շաբաթ, 29 Մարտ 2025-ին:

Ժողովի աւարտին ընտրուեցաւ 9 անդամներէ բաղկացած նոր վարչութիւն, որուն առաջին անգամ ըլլալով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սոսերթելիոյ խմբապետութենէն մաս կազմեց խմբապետուհի քոյր Աննա-Մարիա Սարգիսեան: Եղբայրներ Յրակ Տէրտերեան եւ Կարիկ Վարդանեան, իրենց կարգին, ընտրուեցան յաջորդ ընդհանուր ժողովի վարչութեան նախապատրաստական ցանկը պատրաստող յանձնախումբի անդամներ:

Թեան եւ կարեւորութեան մասին, ըսելով, որ Մայիս 28-ը բացարձակ արժէք է: Տէր Գէորգեան անդրադարձաւ այս օրերուն Հայաստանը եւ համայն հայութիւնը յուզող հարցերուն, Հայաստանի դեկին Մայիս 28-ի գաղափարներով առաջնորդուող ազգային իշխանութիւն ունենալու հրամայականին: Իշխանութիւն, որ կարենայ վերադարձնել հայ ժողովուրդին արժանապատուութիւնը, առակ ըլլայ թշնամի երկիրներու հետ արժանապատիւ բանակցութիւններ վարելու եւ հայութեան բոլոր իրաւունքները հետապնդելու: Աւարտելով իր խօսքը,

Յովսէփ Տէր Գէորգեան շնորհաւորեց ներկաներուն Մայիս 28-ը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վեսթերոսի Մեկուսի չորջանի հիմնադրութեան 10-ամեակը եւ նոր ակումբին բացումը:

ՓԱԿՈՒՄԸ

Աւարտին, Մկրտիչ Քէյ. Գրիգորեան իր կարգին շնորհաւորեց ներկայ ժողովուրդը, մասնաւորապէս իրեն հարազատ Վեսթերոսի հայութիւնը նոր ակումբի բացման առիթով եւ Գէորգ Սրկ. Գրիգորի հետ «Պահպանիչ»ով փակեց օրուան յայտագիրը:

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՃԱՆ ԵՒ ՄԻՆԹԻԱ ԱՆՏՈՆԵԱՆՆԵՐ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ 48-ՐԴ ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐՈՒ ԵՒ ՓԱՌԱՏՕՆԻ ՊԱՏՈՒՈՅ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐ

Թղթակից
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նախասարգ-եան 48-րդ մարզախաղերն ու փառատոնը այս փարի դարձեալ մեծ շուքով պիտի կազմակերպուին՝ շնորհիւ Նախասարգեան 48-րդ մարզախաղերու պատուոյ նախագահներ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական եղբ. Ճան եւ Քոյր Սինթիա Անտոնեաններուն, կրկին ոգեւորելու համայնքին մարզիկները, սկաուտները, երիտասարդներն ու անդամները: Տէր եւ տիկին Ճան եւ Սինթիա Անտոնեանները գոհունակ սիրտով յանձն առին այս հովանաւորութիւնը, ի նշան իրենց անխախտ նուիրումին Հ.Մ.Ը.Մ.ին եւ անոր բարձրաժէք սկզբունքներուն՝ թէ՛ շրջանի եւ թէ՛ համաշխարհային մակարդակի վրայ:

«Հ.Մ.Ը.Մ.ը մեր երակներուն մէջ կը հոսի՝ սերունդէ սերունդ փոխանցուելով», կը շեշտեն Անտոնեանները՝ ընդգծելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի խոր ազդեցութիւնը հայութեան կեանքին մէջ: Քոյր Սինթիա կը յիշէ իր հօր՝ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ին մէջ յիսուն տարի շարունակ կատարած նուիրեալ ծառայութիւնը, մինչ եղբ. Ճան Հ.Մ.Ը.Մ.ական իր ուղին սկսած է Հայկալի մէջ, իբրեւ սկաուտ՝ նախքան ընտանիքին հետ 1970-ական թուականներուն Հոլիվուտ հաստատուիլը: Այս նուիրեալ ծառագութիւնը կը շարունակուի նաեւ «Գէորգ Անտոնեան» սրահի միջոցով, որ կը գտնուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանի կեդրոնին մէջ եւ կոչուած է եղբ. Ճանի հանգուցեալ հօր ի պատիւ: Հետաքրքրական է, որ եղբ. Ճան Անտոնեան ընտանիքին երրորդ զաւակն է, որ կը ստանձնէ Նախասարգեան խաղերու պատուոյ նախագահի տիտղոսը:

Քոյր Սինթիա յատկապէս կը շեշտէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բացառիկ ներուժը. «Ընկերային միջավայրն ու պատկանելիութեան զգացումն է»: Այս արժէքը կերտած է ամուր բարեկամութիւններ եւ ստեղծած է ապահով միջոցառում՝ երիտասարդութեան եւ ընտանիքներուն համար: Երբ Անտոնեան ընտանիքը իր արմատները հաստատեց Լոս Անճելըսէն մինչեւ Սան Տիէյէօ, ահանատեա եղաւ, թէ ինչպէ՛ս Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը միաւորէ տեղական հայկական համայնքը եւ կը նպաստէ անոր զօրացման:

«Բարձրացիր՝բարձրացուր» նշանաբանը միշտ ալ եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջնորդող սկզբունքը, որուն մասին եղբ. Ճան

կը նշէ. «Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութիւնը այն է, որ մենք իրարու աջակցելով կը բարձրացնենք զիրար, որպէսզի իւրաքանչիւր անհատ յաջողի եւ իր ներդրումը բերէ համայնքի կեանքին»:

1975-էն ի վեր Նախասարգեան խաղերը դարձած են Քալիֆորնիոյ հայ համայնքի մարզական մեծագոյն իրադարձութիւնը, հիւրընկալելով 3.200 մարզիկ, 1.100 սկաուտ եւ 35.000

հանդիսատես: Այս աշխոյժ եւ կենսունակ համախմբումը կենդանի ապացոյցն է Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութեան, որ նպատակ ունի զարգացնել եւ խրախուսել նորահաս սերունդի ֆիզիքական, բարոյական եւ ընկերային դաստիարակութիւնը:

«Մենք մեր զաւակները տարիներ շարունակ Հ.Մ.Ը.Մ.ի զանազան ձեռնարկներու կը տանէինք, եւ այդ փորձառութիւնները անոնց առիթ տուին ստեղծելու բարեկամութիւններ, որոնք տեւեցին չորս տասնամեակէն աւելի», կը շեշտէ քոյր Սինթիան՝ ընդգծելով միութեան բազմաթիւ սերունդներու վրայ ունեցած ազդեցութիւնը եւ անոր դերը իբրեւ ապահով վայր՝ բոլորին համար:

Անտոնեանները իրենց բարձր գնահատանքը կը յայտնեն նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Հրաշք» ծրագրին, որ ուղղուած է յատուկ կարիքներ ունեցող երեխաներուն: Եղբ. Ճան ներկայ եղած է «Հրաշք» բաժանմունքի փորձին եւ ականատես եղած է, թէ ինչպէս շուրջ 60 երեխաներ, որոնցմէ իւրաքանչիւրը տարբեր տաղանդներով օժտուած է, կը միանան մարզական յատուկ միջնորդութիւն մէջ՝ ստեղծելով անմոռանալի պահեր: Ան շեշտեց ծնողներու ներգրաւածութեան կարեւորութիւնը այս ծրագրի յաջողութեան մէջ, ինչպէս նաեւ միասնութեան եւ դիմադրողականութեան զարգացումը Հ.Մ.Ը.Մ.ի մէջ:

Իբրեւ պատուոյ նախագահներ Անտոնեանները կը տեսնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի պայծառ ապագան՝ յատկապէս սկաուտական ծրագիրներու ընդլայնման, մարզական կեանքի զարգացման եւ համայնքային ներգրաւածութեան ամրապնդման ճամբով: Անոնք համոզուած են, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի արժէքները պէտք է պահպանուին, որպէսզի յառաջիկայ սերունդները եւս գտնեն իրենց տեղը միութեան մէջ եւ դառնան համայնքի ղեկավարներ:

ԵՂԲ. ՎԱԶԳԷՆ ԳԱԼԱՅՃԵԱՆ Կ'ԱՐԺԱՆԱՆԱՅ 2025-Ի «ՏԻՊԱՐ Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ» ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Թղթակից
ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութիւնը 2025-ի «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ական»-ի տիտղոսը շնորհեց Հ.Մ.Ը.Մ-ի Ինընտ Իմփայրի «Արագ» մասնաճիւղի անդամ, վաստակաշատ Հ.Մ.Ը.Մ-ական եղբ. Վազգէն Գալայճեանին, նկատի ունենալով եղբոր երկար տարիներու բեղուն գործունէութիւնը, համեստ ու ազնիւ նկարագիրով միշտ ծառայելու պատրաստակամութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ-ին:

73-ամեայ եղբ. Գալայճեան մարմնաւորումը կը հանդիսանայ Հ.Մ.Ը.Մ-ի առաջնորդող նշանաբանին՝ «Բարձրացիր բարձրացուր»ին: Անոր Հ.Մ.Ը.Մ-ական կեանքը սկսած է Լիբանանէն եւ շարունակուած է Մ. Նահանգներ, ուր 1976-էն ի վեր ան գործօն անդամ է:

«Հ.Մ.Ը.Մ-ը իմ էութեանս մէկ մասն է», նշեց եղբ. Գալայճեան: «Իմ ընտանիքիս կապը Հ.Մ.Ը.Մ-ին հետ մօտաւորապէս մէկ դարու պատմութիւն ունի. Լիբանանի մէջ հայրս եղած է Հ.Մ.Ը.Մ-ի առաջին ֆութպոլի խումբին անդամներէն»:

Տարիներու ընթացքին եղբ. Գալայճեան ստանձնած է պատասխանատու զանազան պաշտօններ. եղած է մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ, քարտուղար եւ խորհրդական: Ներկայիս ան կը վարէ Ինընտ Իմփայրի «Արագ» մասնաճիւղի քարտուղարի պաշտօնը՝ շարունակելով իր ներդրումը ունենալ իբրեւ հաւատարմոր միութեանական:

Լիբանանէն մինչեւ Մ. Նահանգներ եղբ. Գալայճեան իր կեանքը նուիրած է երիտասարդ մարզիկներու եւ ապագայ դեկավարներու դաստիարակութեան գործին: «Երիտասարդներ պատրաստելը աւելի կենսական է, քան միայն մարզանքը. դաստիարակութիւնը արժէքներու սերմանում է, ինչ որ երիտասարդները կը դարձնէ աւելի ուժեղ եւ կարող առաջնորդներ», բացատրեց ան:

Ան կը հաւատայ, որ Հ.Մ.Ը.Մ-ի մարզական կեանքը կը

խրախուսէ նուիրումի եւ ընկերասիրութեան ոգին՝ ապահովելով առողջ միջավայր: «Ան դաստիարակիչ փորձառութիւն մըն է, որ կը զարգացնէ մրցակցութեան ոգին՝ միաժամանակ ամրապնդելով մեր համայնքի միասնութիւնն ու կապերը», նշեց Գալայճեան:

Ծառայութեան մասին իր տեսակէտը պարզ է, բայց խորիմաստ. «Ես հին դպրոցի մարդ եմ: Իմ ժամանակս ու ջանքերս կը նուիրեմ առանց հատուցումի կամ ակնկալիքի»: Երբ հարցուցինք, թէ ի՞նչ պատգամ ունի երիտասարդ կամաւորներուն, ան աւելցուց. «Մենք կը

ծառայենք անկեղծ նուիրումով՝ առանց փոխադարձ ակնկալիքի: Այս տիտղոսը մեծ պատիւ է, սակայն անոր հետ կամ առանց անոր, ես պիտի շարունակեմ ծառայել Հ.Մ.Ը.Մ-ի բարգաւաճման ի խնդիր»:

Եղբ. Գալայճեան անդրադարձաւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի զարգացման՝ բաղդատելով անոր ներկայութիւնը Լիբանանի եւ Արեւմուտեան Մ. Նահանգներու մէջ: «Լիբանանի մէջ մենք կը մրցէինք տարբեր ազգերու, կրօններու եւ մշակոյթներու տէր խումբերու դէմ: Մեր յաղթանակը միայն խումբին չէր պատկաներ, այլ կը խորհրդանշէր Հ.Մ.Ը.Մ-ի եւ ամբողջ հայութեան յաղթանակը», նշեց ան: «Այստեղ, մենք կը մրցինք մեր եղբայրներուն եւ քոյրերուն հետ՝ միացած Հ.Մ.Ը.Մ-ի անսասան դրօշին տակ: Յաղթանակով թէ պարտութեամբ, մեր միասնութեան ոգին է որ կը զօրացնէ եւ կը ներշնչէ բոլոր մասնակիցները»:

Անոր առաջնորդութիւնը եւ ներդրումը մեծ դեր ունի Հ.Մ.Ը.Մ-ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու շրջանին մէջ, նպաստելով կազմակերպութեան առաքելութեան ֆիզիքական, բարոյական եւ ընկերային զարգացման:

Եղբ. Վազգէն Գալայճեանի 2025-ի «Տիպար Հ.Մ.Ը.Մ-ական» տիտղոսին արժանացումը ո՛չ միայն կը մեծարէ անոր տաճարապետներու նուիրեալ ու անհաճախելի ծառայութիւնը, այլեւ կը վերահաստատէ Հ.Մ.Ը.Մ-ի մշտական առաքելութիւնը՝ ձեւաւորելու հայկական երիտասարդութիւնը եւ սերունդէ սերունդ պահպանելու մեր մշակութային ժառանգութիւնը:

«Վերջաւորութեան, Հ.Մ.Ը.Մ-ը միշտ յաղթական է», ըսաւ եղբ. Գալայճեան: «Նայեցէ՛ք, թէ ի՞նչ հիմնած ենք Հարաւային Քալիֆորնիոյ մէջ. մեր աճը արտասովոր է, եւ ես անհամբեր կը սպասեմ այս առաքելութիւնը շարունակելու՝ իմ եղբայրներուս ու քոյրերուս կողքին»:

«Մենք կը ծառայենք անկեղծ նուիրումով՝ առանց փոխադարձ ակնկալիքի: Այս տիտղոսը մեծ պատիւ է, սակայն անոր հետ կամ առանց անոր, ես պիտի շարունակեմ ծառայել Հ.Մ.Ը.Մ-ի բարգաւաճման ի խնդիր»

ՉՄԵՌՆԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄ ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ ՄԷՁ

Հուրիմա ԹՈՐՈՆԹՈ

Բանակումները կարծեք եզրափակիչ յայտագիրներն են սկաուտական տարուան մը գործունեությունը: Ինչպես ինչպես, հոգի է ձևավորվում անպայման անմոռանալի ժամեր կամ յիշատակներ ունեցած է բանակումները ընթացքին:

Ձմեռնային բանակումները տարբեր երանգ ունին, մանաւանդ Գանատայի տարածքին: Յուրտը, հովը եւ ձիւնածածկ դաշտերը կարծեք լիովին կ'ամբողջացնեն ձմեռային բանակումներուն իմաստը:

Հովանաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի մասնաճիւղի վարչութեան, կազմակերպութեամբ մասնաճիւղի Սկաուտ. խորհուրդին եւ խմբապետութեան, 7-9 Յունուար 2025-ին, տեղի ունեցաւ ձմեռնային բանակում մը՝ «Camp Samac» բանակավայրին մէջ, մասնակցութեամբ 200 սկաուտ քոյրեր-եղբայրներու:

Բանակումը սկիզբ առաւ Երեքշաբթի, 7 Յունուարի յետմիջօրէին, դրօշակի արարողութեամբ եւ «Ով հայ արի» սկաուտական քայլերգով:

Եւրօպայ բանակումը կը ձգտէր մէկ

նպատակի՝ բանակողներուն վարժեցնել ինչպէս դիմադրել բնութեան պաղին ու ցուրտին, երբ կը գտնուին անպաշտպան կամ բացօթեայ տեղ մը: Այս գործնական աշխատանքին միջոցով սկաուտները սորվեցան տախտակ կտրելու եւ տնակ կառուցելու ձեւերը, կրակարաններու գործածութիւնը եւ ճաշ պատրաստելու միջոցները:

Բանակումի ընթացքին քոյրերն ու եղբայրները հետախուզական նշաններով արշաւներ կատարեցին եւ օգտագործեցին մորսի ծածկագիրը: Պարմանուհիներու փաղանգը սորվեցաւ ինչպէս սկաուտական պէճեր կարել տարազին կամ վերարկուին վրայ: Անոնք կաւագործութեան որոշ ցուցմունքներ ստանալով պատրաստեցին սկաուտի տարազով կաւէ արձանիկներ, իսկ գայլիկները սորվեցան կարկանդակ պատրաստելու եւ թխելու կանոններ: Անոնք բոլոր թիւերով գայլի գլխու պատկերը աշխատեցան, վեցեակներու դրօշները պատրաստեցին, կարեցին եւ վրան զետեղուած պատկերները փակցուցին: Եզակի էին պարմանուհիներու պատրաստած խմորեղէնները: Անոնք, առանց խօսելու, առանց տեսնելու եւ առանց լսելու, պատրաստեցին համադամ խմորեղէններ:

Բանակողները դահլիճներով կատարեցին ձիւնի խաղեր եւ բերկրանքի պահեր ապրեցան վայելելով բնութեան պարզեւած բարիքները:

Ռատիօժամի մնայուն յայտագիրը եւ ճաշի ժամուն մատուցուած գիտելիքներն ու հարցում-պատասխանի մրցումները բարձր տրամադրութիւն եւ խանդավառութիւն ստեղծեցին բանակողներուն մօտ:

Բանակումի ընթացքին տեղի ունեցաւ գայլիկ-արծուիկ վոհմակ-երամի խոստման արարողութիւն եւ թեկնածուները ստացան իրենց փողկապները:

Բանակումի աւարտին երէց-պարմանուհիներու փաղանգը գնահատուեցաւ իր պարտաճանաչութեան՝ փոխանցուած հրահանգները անմիջապէս կատարելու եւ մաքրութեան օրէնքներուն բժախնդրօրէն հետեւելու համար: Այս գնահատականը խթան հարգիւսացաւ, որպէսզի մնացեալը աւելի բժախնդրօրէն հետեւին եւ կատարեն տրուած բոլոր հրահանգները:

Աշխոյժ եւ արագընթաց միջնորդութիւն մէջ ընթացող եւրօպայ ձմեռնային բանակումը քաղցր յուշերով եւ ամբարշտած գիտելիքներով վերջ գտաւ Կիրակի, 9 Յունուարի յետմիջօրէին:

ՀԱՅ ՄԿԱՈՒՏԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՐԵՔ ՕՐԵՐ...

Հուրինա
ԹՈՐՈՆԹՕ

Գ անատայի Համիլթոնը եւ Սէնթ Գաթրինգ մասնաճիւղերու քոյրերն ու եղբայրները մասնակցեցան վարչութեան, խորհուրդի եւ խմբապետութեան կողմէ կազմակերպուած եռօրեայ սեմինարին, որ տեղի ունեցաւ 7-9 Մարտ 2025-ին, Սէնթ Գաթրինգի հայաբոյր կեդրոնին մէջ:

Սկաուտական գիտելիքներով հարուստ այս սեմինարին քոյրերն ու եղբայրները ունկնդրեցին սկաուտական գիտելիքներ, սորվեցան սկաուտական մարզանքներ, մանրամասնօրէն ծանօթացան Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ սկաուտութեան պատմութեան՝ հարստացնելով սկաուտական իրենց գիտելիքները:

Երգերու եւ կանչերու ուսուցման ընթացքին անոնք մեծ խաղավաճութեամբ լսեցին եւ սորվեցան ազգային երգեր, սկաուտական կանչեր եւ ուրախութեամբ կատարեցին իրենց վստահուած աշխատանքը:

Հայ սկաուտը տարիներ շարունակ շառաւիղը եղած է Վարդանանց սերունդին եւ պահպանելով՝ հայ մշակոյթին ու կրօնքին: Արդարեւ, սկաուտներ մօտէն ծանօթացան Վարդանանց պատմութեան եւ ձեռնարկին աշխատանքներով ամբողջացուցին պատմութիւնը:

Սեմինարի աւարտին տեղի ունեցաւ սրահային տօնակատարութիւն՝ նուիրուած «Հայ սկաուտի օր»-ուն: Տօնակատարութեան ներկայ էին Համիլթոնի վարչութեան ատենապետ եղբ. Արիս Աբգարեան, զոյգ մասնաճիւղերու վարչական քոյրերն ու եղբայրները, համակիրներ եւ ծնողներ:

Տօնակատարութիւնը սկիզբ առաւ «Ով հայ արի» քայլերգով, որմէ ետք Սէնթ Գաթրինգի մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետուհի քոյր Մարիա Քէշիշեան ընթերցեց բացման խօսքը: Քոյրը նշեց եւ աչքի առաջ բերաւ ազգայնաշունչ ոգին Վարդանանց,

որոնք յանուն կրօնքի եւ հաւատքի զոհաբերեցին իրենց կեանքը՝ վսեմ օրինակ դառնալով նորհաս սերունդին: Քոյր Մարիա պատասխանատուութեան հրաւիրեց բոլոր սկաուտները, որպէսզի արժանաւոր ժառագորդները ըլլան Վարդանանց հերոսամարտին՝ միշտ բարձր դասելով իրենց հաւատքն ու ազգութիւնը:

Քոյրեր Փարելի Քէշիշեան, Ալիս Այվազեան, Բարտի Օհան, Սոնիա Այվազեան, Մարալ Այվազեան, Թալիա Էլիա եւ եղբ. Պերճ Մուրատեան տպաւորիչ առողջանութեամբ մը ընթերցեցին միջազգային եւ հայ սկաուտութեան ծագումին, սկաուտի դաւանանքին, սկաուտութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանին մասին տեղեկութիւններ:

Տօնակատարութեան ընթացքին գնահատելի էր քոյրերու եւ եղբայրներու կողմէ բեմականացուած Վարդանանց հերոսամարտը. անոնք ամենայն բժախնդրութեամբ պատմութիւնը պատմեցին եւ համոզիչ խաղաղարկութեամբ ներկայացուցին պատմական դրուագներ, արժանանալով ներկաներու գնահատանքին:

Յայտագիրին ընթացքին սկաուտներու փունջ մը ազգային երգերու գեղեցիկ երգեցողութիւնը բերկրալի պահեր պարգեւեց ներկաներուն:

Գաւազանով մարզանքի համահաւասար շարժումները երանգաւորեցին յայտագիրը:

Խումբ մը քոյրերու յունական պարի ներկայացումը բարձր խանդավաճութիւն արձանագրեց ներկաներուն մօտ, որոնք ծափողջոյններով գնահատեցին ներկայացումը:

Բուրգի հաւաքական ներկայացումը եռանդուն միջնորոտ ստեղծեց ներկաներուն մօտ:

Հանդիսութեան աւարտին տեղի ունեցաւ հաստատագիրներու բաշխում եւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով վերջ գտաւ տօնակատարութիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԹՈՐՈԹՈՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԸ ՕԺՏՈՒԵՑԱԻ 10 «ՎԿԱՅԵԱԼ»ՆԵՐՈՎ

Հուրիմա
ԹՈՐՈՒՆԹՈ

Փոքր տարիքէն երեխաներ կը վայելեն գայլիկական շարքերու բերկրանքն ու խանդավառութիւնը:

Գայլիկը տարուէ-տարի հասակ առնելով կը դառնայ խոստմնալից սկաուտ, որ օժտուած կ'ըլլայ սկաուտական գիտելիքներով, ազգային գաղափարներով եւ հայրենասիրական նկարագիրով: Գիտելիքներու կողքին, սկաուտը կը վայելէ սկաուտական կարգերու եւ աստիճաններու պատասխանատուութիւնը: Ան բարձրագոյն կարգին՝ «Վկայեալ»ին հասնելով, կ'իւրացնէ Շրջանային խմբապետութեան կողմէ ծրագրուած դասընթացները, կը ստանայ սկաուտական գործնական գիտելիքներ ու լիակատար գիտելիքներով կը վկայուի «Վկայեալ» կարգով:

Արդարեւ, Շաբաթ, 3 Մայիս 2025-ի յետմիջօրէին ժամը 6-ին, Թորոնթոյի «Հայ Կեդրոն»ին մէջ ընթացք առաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի «Վկայեալ» կարգի հանդիսութիւնը: Զեւնարկը կը վայելէր ներկայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Լիոնի Սարմազեանի, Կեդրոնական Կո-

միտէի եւ Շրջանային Վարչութեան ներկայացուցիչներու, Շրջանային Սկաուտ-Խորհուրդի ատենապետի եւ անդամներու, Շրջանային Ընդհ. խմբապետի, Շրջանային խմբապետութեան, անցեալին ծառայած խմբապետներու, համակիրներու եւ ծնողներու:

Գանատայի, Հայաստանի եւ Արցախի քայքայներուն Հ.Մ.Ը.Մ.ի շեփորախումբին կատարողութեամբ, տարազաւորներու տողանցքով եւ Շրջանային Ընդհ. խմբապետի «Պատուի ա՛ռ»ի հրահանգով, սկիզբ առաւ «Վկայեալ» կարգի հանդիսութիւնը:

Օրուան հանգիսավարներ՝ քոյրեր

Լուի Պէրպէրեան եւ Անի Աստուրեան ներկաները հրաւիրեցին մէկ վայրկեան յոտնկայս լռութեամբ յարգելու յիշատակը մեզմէ առյաւէտ հեռացած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն:

Շրջանային Սկաուտ-Խորհուրդի անդամներէն եղբ. Արմէն Պալիոզեան հանդէս եկաւ բացման խօսքով: Ան ըսաւ. «Հ.Մ.Ը.Մ.ի նպատակներէն են՝ ծառայել ժողովուրդին, պատրաստել ամուր նկարագիրով հայ մարդը»: Եղբայր Արմէն անդրադարձաւ «Վկայեալ» կարգի թեկնածուներուն ստացած ազգային, սկաուտական, քաղաքացիական, հոգեբանական եւ կրօնական գիտելիք-

ներուն: Այս գիտելիքները ստանալիս ետք, իւրաքանչիւր թեկնածու պատրաստեց թէզ եւ ներկայացուց խումբին: Եղբայրը իր խօսքին աւարտին ըսաւ. «Այսօր ունինք 10 թեկնածուներ, որոնք Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին կողմէ պիտի ստանան «Վկայեալ» կարգ: Կը շնորհաւորենք ձեզ, քաջ գիտակցելով որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ջահը վառ պիտի պահէք եւ պիտի դաստիարակէք սերունդներ՝ միշտ կառչած մնալով Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանին «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր»-ին:

Հանճարեղ Պարոյր Սեւակի «Ապրել» բանաստեղծութեամբ հանդէս եկաւ քոյր Լուի Պէրպէրեան, իսկ հայկական պարով՝ քոյր Անոյշ Յարութիւնեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան խօսքը փոխանցեց եղբ. Անդո Պոյաճեան: Ան ըսաւ. «Մեծ հրճուանքով կը կատարենք այս եզակի տօնախմբութիւնը, ուր Գանատայէն 40 թեկնածուներ կ'արժանանան «Վկայեալ» կարգի: Անոնցմէ տասն կը վկայւին այսօր»: Եղբայրը իր խօսքին մէջ գնահատեց թեկնածուները, որոնք լրջօրէն եւ ամենայն բժախնդրութեամբ հետեւեցան «Վկայեալ» կարգի գործնական եւ տեսական դասընթացներուն, ինչ որ յաւելեալ թափ տուաւ զարգացընելու իրենց գիտելիքները եւ պատրաստելու ապագայի փորձառու եւ գիտակից ղեկավարներ»:

Եղբ. Անդո պատմական հակիրճ ակնարկով մը ներկայացուց Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծառայութեան եւ նուիրումի աշխատանքները, իբրեւ հայ ժողովուրդին յոյս եւ ազգային խանդավառութիւն ներշնչող միութիւն: Երկարամեայ պատմութիւն

ունեցող այս միութիւնը ունեցաւ լայնածաւալ եւ աշխարհացրիւ գործունէութիւն՝ հասնելով մինչեւ Գանատա: Եղբայրը նշեց Գանատայի մէջ գործող աւելի քան 2000 Հ.Մ.Ը.Մ.ականները, որոնց կէսը կը կազմեն սկաուտներ: Անոնք աշխոյժ գործունէութեամբ, սեմինարներով, համահայկական, համագաղութային եւ միջ-մասնաճիւղային բանակում-

ներով կը պատրաստուին դառնալ հայրենասիրական ու ազգային գաղափարներով տոգորուած ապագայ խոստմնալից պատասխանատուներ, հաստատեց ան:

Աւարտին, եղբ. Անդո շնորհակալական եւ երախտագիտական խօսք ուղղեց Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին եւ Խմբապետութեան, ինչպէս նաեւ մասնաճիւղերու Սկաուտ. Խորհուրդներուն եւ խմբապետութիւններուն, որոնք ժրջան, կամաւոր ու հետեւողական աշխատանքով աշխոյժ կը պահեն Հ.Մ.Ը.Մ.ը:

Հանդիսութեան ընթացքին եղբ. Կարօ Ճըրճիի, քոյր Կասիա Կարապետեան-Կիւլեանի եւ Փէկի Աւրեան-Պապօղեանի կողմէ պատրաստուած «Վկայեալ» կարգի դասընթացքին գործնական եւ տեսական աշխատանքներուն տեսերիզը ցուցադրուեցաւ ներկաներուն, որոնք դիտեցին զայն գոհունակութեամբ:

Եղբ. Վարանդ Պետրոսեանի «Գետաշէն» երգին ներկայացումը սաքսոֆոնի ընկերակցութեամբ շատ տպաւորիչ էր:

«Եղբ. Պողոսին ուղեւորութիւնը» թատերական շուքերով ներկայացումը գոհունակ եւ հաճելի արտայայտութիւն ստեղծեց ներկաներուն մօտ: Ապա, եղբ. Պետիկ Տաւուտեան մենեղեց «Երազ իմ երկիր հայրենի» եւ «Կեանքս հայրենիքի» երգերը:

Շրջանային խմբապետներ՝ եղբ. Ռաֆֆի Դաւիթեան եւ քոյր Կասիա Կարապետեան-Կիւլեան ամփոփ տեղեկագրութեամբ մը ներկայացուցին «Վկայեալ» կարգի պատրաստութեան աշխատանքները եւ շնորհակալութիւն յայտնեցին թեկնածուներուն, որոնք անվերապահօրէն մասնակցեցան, ունկնդրեցին, հայերէն լեզուով թէգեր պատրաստեցին եւ իրենց մասնաճիւղին ներկայացուցին:

Այնուհետեւ, Շրջանային խմբապե-

տութեան եւ Սկաուտ. Խորհուրդի ատենապետին ձեռամբ, 10 թեկնածուներ ստացան «Վկայեալ» կարգի իրենց վկայականները:

Աւարտին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Ընդհ. Խմբապետ եղբ. Արուշ Պէրպէրեան ներկայացուց իր խօսքը նշելով. «Դուք այսօր արժանացաք «Վկայեալ» կարգի վկայականին, որովհետեւ մեծ գոհողութեամբ եւ նուիրումով հետեւեցաք այս կարգի դասընթացներուն, ձեր անկարելին կարելի դարձնելով՝ ամէն աշխատանք ի սպաս դրիք արժանանալու անոր»: Եղբ. Արուշ շնորհակալութեամբ վկայականի ապագայ աշխատանքին վրայ եւ իր խօսքը վկայուողներուն ուղղելով ըսաւ. «Դուք այսօր վկայուեցաք սկաուտական ամէնէն բարձր կարգով եւ այսօրունէ

ձեր աշխատանքը կրկնապատկուեցաւ: Հ.Մ.Ը.Մ.ը ձեզմէ շատ ակնկալութիւններ ունի: Ես վստահ եմ, որ դուք արժանաւոր ժառանգորդները պիտի ըլլաք ձեզի կանխած սերունդներուն եւ լաւագոյն ձեւով պիտի կատարէք ձեզի վստահուած պարտականութիւնը: Դաշտը ձերն է եւ աշխատանքը՝ ձեզի: Գործեցէք եւ ծառայեցէք միշտ հետեւելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի նշանաբանին՝ «Բարձրացի՛ր-բարձրացու՛ր»ին»:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ չեփորախումբի «Ու՛ր հայ արի» սկաուտական քայլերգին կատարումով:

Վկայուողները եւ պատասխանատուները հատեցին օրուան կարկանդակը եւ ջերմագին խօսքերով ցտեսութիւն մաղթեցին իրարու:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԼԱՒԱԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻՆ ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՄԱՐ

Թղթակից
ԼՍԻՄԼ

Սկաուտական աշխատանքները, արարողութիւնները եւ գործունէութիւնները ժողովուրդին աւելի ծանօթացնելու նպատակով, մասնաճիւղերու Սկաուտ. Խորհուրդները եւ խմբապետութիւնները կը կազմակերպեն մտերմիկ հաւաքներ, սկաուտական եւ ծնողական հանդէսներ:

Այսպէս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լաւալի մասնաճիւղի Սկաուտ. Խորհուրդն ու խմբապետութիւնը, Շաբաթ, 3 Մայիս 2025-ին կազմակերպեցին ծնողական հանդէս մը, որուն ղեկավարը նպատակն էր գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը հրամցնել ներկաներուն եւ կատարել սկաուտական աստիճանատուչութիւն եւ վկայականաց բաշխում:

Հանդիսութիւնը կը վայելէր ներկայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Մանօ Քէօսէեանի, Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբայրներ Ասատուր Երեմեանի եւ Լեւոն Իսկէնտէրեանի, Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդի անդամ քոյր Անի Երեմեանի եւ ուղեկից միութիւններու ներկայացուցիչներու, ծնողներու եւ համակիրներու:

Թմբուկի եւ չեփորի «Յաւաջ, նահատակ» քայլերգի նուագով սկիզբ առաւ ծնողական հանդէսը, որուն յաջորդեց Լաւալի մասնաճիւղի Սկաուտ. Խորհուրդի ատենապետուհի քոյր Զապէլ Թորոսեանի բացման խօսքը: Քոյրը ըսաւ. «Հ.Մ.Ը.Մ.ը ազգային միութիւն է, ուր երիտասարդը եւ պատանին կը դաստիարակուին կառչած մնալ հայութեան եւ հայրենիքին»: Ատենապետուհին շնորհաւորեց հանդիսութեան ներկայ մայ-

րերուն տօնը եւ հաստատեց. «Հայերու համար մայրը միշտ սուրբ եղած է, որովհետեւ հայրենիքը կը կոչենք մայր Հայաստան, եկեղեցին կը կոչենք մայր տաճար, լեզուն՝ մայրենի լեզու, պետականութեան կեդրոն քաղաքը՝ մայրաքաղաք: Հայուն համար մայրը կը խորհրդանշէ սրբութիւն, հայրենասիրութիւն, զօրութիւն, գութիւն եւ սէր»: Ան անդրադարձաւ նաեւ Հայաստանի անկախութեան 107-ամեակին, ա՛յն անկախութեան, որ իրականացաւ հայ ժողովուրդի զաւակներու հայրենասիրութեամբ եւ զոհաբերութեամբ, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան նուիրեալ ղեկավարներուն եւ հայկական բանակի վճռական կեցուածքին շնորհիւ»:

Հանդիսավար քոյր Նուշիկ Զալօղլեանի հմուտ ներկայացումով, յայտագիրը պահեց իր յաջորդականութիւնը:

Երգչախումբին սկաուտական, ազգային երգերու եւ կանչերու ներկայացումը, ինչպէս նաեւ քոյրեր Մարիա Զըրճիի եւ Մարլա Տունկեանի զուգերգի ընկերակցութիւնը բարձր տրամադրութիւն եւ խանդավառութիւն ստեղծեց ներկաներուն մօտ:

Նարնջագոյն վոհմակի մայրերու նուիրուած պարը, արեւոյշներու եւ աստիճանաւորական կազմի հայկական պարերու կատարումը հաճելի բերկրանք ընծայեց ներկաներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ-ի Լաւալի մասնաճիւղի վարչութեան սրտի խօսքը փոխանցեց ատենապետ եղբ. Յովիկ Համալեան: Ատենապետը ողջոյնի խօսքէն ետք ըսաւ. «Կը խոստանանք, որ մեր շարքերը աւելի խտանան, հաւատքը աւելի զօրանայ, մեր ոտքերուն քայլը աւելի բարձրանայ եւ մեր յաղթանակի ձայները աւելի բարձրանան, որովհետեւ մենք կտակ ունինք կատարելիք եւ ժառանգորդներն ենք հիմնադիր սերունդին»: Ատենապետը իր խօսքին աւարտին երախտագիտութիւն յայտնեց բոլորին՝ իրենց բարոյական աջակցութեան համար եւ խօսքը աւարտեց շնորհակալութիւն յայտնելով ծնողներուն, որոնք իրենց զաւակները վստահած են Հ.Մ.Ը.Մ-ի մեծ ընտանիքին:

Ապա, Անդրանիկ Ծառուկեանի «Ուխտ Արարատին» ասմունքեցին քոյր Արշի Մարի, եղբայրներ Կարէն Գափլանեան եւ Արէն Շաքարեան: Մօր մասին բանաստեղծութիւններու համադրումը ներկայացուցին քոյրեր Ալին Տանեկեան, Էլիանա Տանեկեան, Սթեֆանի Բալուլեան եւ Գարլա Փալանճեան: Անոնք ներկայացուցին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ-ի նուիրուած քառեակներ:

Քոյրեր Մարիթա Սարգիսեան, Գարին Սանոսեան եւ եղբ. Յակոբ Արուշեան յուզումնախառն եւ տպաւորիչ պահեր ապրեցուցին ներկաներուն մօտ: Կարմիր վոհմակի զաւազանով մարզանքի ճշգրիտ եւ համահաւասար շարժումները խանդավառ մթնոլորտ ստեղծեցին հանդիսատեսներուն մօտ: Հաճելի էր ունենդրութիւնը «Մշոյ աղջիկ» եւ «Մշոյ Գորանի» ժողովրդական երգերուն կիթառով կատարումը եղբ. Կարէն Նաճարեանի կողմէ: Իսկ բուրգի չարքաչ, ծնրադիր ձեւերը եւ հանդիսատեսին զնահատական արտայայտութիւնները թափ ու եռանդ տուին կատարողներուն:

Հանդէսի աւարտին տեղի ունեցաւ աստիճանատուջութիւն եւ վկայականաց բաշխում՝ «Կակուղ թաթիկ»ի, «Միաստղ»ի, «Երկաստղ»ի, Փոխ Առաջնորդի, Առաջնորդի եւ Ա. կարգի թեկնածուներու:

Հանդէսը փակուեցաւ «Ով հայ Արի» սկաուտական քայլերգով, որմէ ետք ներկաները հիւրասիրուեցան համադրամ ուտելիքներով:

Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ՀԱՐՈՒՄՏ ԿԵԱՆՔ ՄԸ ԱՊՐԱԾ ԵՂԲ. ՆԱԶԱՐԷԹ ՍԱՊՈՒՆՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

(ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ ԽՕՍՔ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ ԵՂԲՕՐ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ,
9 ՄԱՅԻՍ 2025-ԻՆ, ՊՈՒՐՈՎ ՀԱՄՈՒՏԻ ԱԶԳ. ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ՄԷՁ)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Անթիլիասի մասնաճիւղ ԱՆԹԻԼԻԱՍ

Կանգնած ենք լուրթեան մէջ՝ այնպիսի եղբօր մը յիշատակին առջեւ, որ իր բովանդակ կեանքը ապրեցաւ ո՛չ միայն իր ընտանիքին, այլեւ՝ իր ժողովուրդին, հայրենիքին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ծառայելու բարձր գիտակցութեամբ:

Խոր տխրութեամբ եւ խոնարհ սիրտով հաւաքուած ենք հրաժեշտ տալու Հ.Մ.Ը.Մ.ական մեր սիրելի երէց եղբօր՝ Նազարէթ Սապունճեանին: Միութեան նուիրեալ անդամներէն մէկուն, որուն կեանքը կենդանի վկայութիւն մը եղաւ մեր երդումին, մեր նպատակին ու մեր հաւատքին:

Եղբ. Նազարէթ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերուն միացած է երիտասարդ տարիքին՝ մղուած այն ազնուաշունչ գաղափարներով, որոնք մեզ միացնող հիմքն են՝ անվերապահ նուիրում հաւաքական գործին: Ծուռտով, իբրեւ նուիրեալ ու գործուն անդամ, ան կը ստանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղի Սկաուտ-Խորհուրդի ատենապետութեան պատասխանատու պաշտօնը: Իր ատենապետութեան տարիներուն ան ո՛չ միայն կը նպաստէ շարժումին կազմակերպչական աշխատանքներուն, այլեւ՝ իր բարոյական հովանաւորութեամբ եւ նիւթական օժանդակութեամբ մեծապէս օգտակար կը դառնայ մասնաճիւղի շեփորախումբին հիմնադրման: Այն շեփորախումբը, որ այսօր աշխոյժ ու տեսանելի ներկայութիւն է եւ վերածուած է սկաուտական գործունէութեան կարեւոր բաղադրիչներէն մէկուն, իր նուագով կը խանդավառէ մասնաճիւղին սկաուտական եւ մարզական բոլոր ձեռնարկները: Կը խոստա-

նանք, եղբա՛յր, որ մասնաճիւղի շեփորախումբին ձայնը միշտ լսելի պիտի մնայ, անոր հըն-չիւնները պիտի շարունակեն արձագանգել:

Եղբ. Նազարէթ Սապունճեան կը հաւատար, որ նոյնիսկ ամէնէն փոքր քայլերը կրնան հիմք դառնալ մեծ գործերու: Տարիներ շարունակ ան չի նայեց ժամանակ, ուժ, ո՛չ ալ՝ անձնական հանգիստ: Եղաւ ո՛չ միայն անդամ, այլեւ հիմնասիւն մը՝ սիրտով ծառայող, հոգիով առաջնորդող:

Ան եղաւ բազում սերունդներու խրատիչը՝ իր խաղաղ, բայց հաստատակամ բնաւորով՝

թեամբ, իր փայտով ու սրտբաց զրոյցներով, միշտ պատրաստ՝ լսելու եւ օգնելու:

Այո, եղբա՛յր, դուն յաւէտ բաժնուեցար մեզմէ: Քու բացակայութիւնդ ծանր է, սակայն ներկայութիւնդ անմահ է մեր յիշողութեան մէջ: Քու ձգած ժառանգութիւնդ կը մնայ իբրեւ ջահ՝ մեզ առաջնորդող:

Դուն եղար այն երէց եղբայրը, որուն աչքերուն մէջ տեսանք փորձառութիւն, բայց նաեւ՝ հաւատք, քաջութիւն եւ անսահման սէր հայ մարդու, հայ ընտանիքի եւ անշո՛ւշտ, մեր սիրելի Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

Դուն ապրեցար Հ.Մ.Ը.Մ.ական հարուստ կեանք մը՝ հաւատարիմ մնալով միութեան նշանաբանին՝ «Բարձրացի՛ր՝ բարձրացուր»-ին: Քու ազնիւ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական տիպարովդ եղար օրինակ բոլոր անոնց, որոնք ճանչցան քեզ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղը իր 55-ամեայ պատմութեան ընթացքին ունեցած է պատկառելի ղեկավարներու փաղանգ մը, սակայն հազուադիւս եղած են եղբօր նման ազնիւ եւ նուիրեալ դէմքերը:

Վստահ եղիր, սիրելի՛ եղբայր, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքը ընդհանրապէս եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Անթիլիասի մասնաճիւղը մասնաւորապէս, միշտ պիտի յիշեն քեզ: Թող Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշը միշտ ծածանի քու անմոռանալի փայտիդ ներքեւ:

Վարձքդ կատար, սիրելի՛ եղբայր:

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՐՑԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Թորոս Ոսպիկեան	500 \$
- Շանթ Փանոսեան	500 \$
- Նազ Բիւփեղեան	200 \$
- Ճոն եւ Արփի Աւետիսեան	200 \$
- Մուրատ Մանուկեան	100 \$

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

- Անդրանիկ Օհանէսեան

500 \$

ԱՊՐԻՔ ՏՂԱՔ

Արդար գոհունակութեամբ եւ անխառն հպարտութեամբ կ'ողջունենք ձեր շրջանի Նաւասարդեան մարզախաղերուն իրագործումը:

Ուրախալի է տեսնել Հ.Մ.Ը.Մ.ական տարբեր սերունդներու տղաք ու աղջիկներ, որոնք հպարտ ճակատներով, հայութեան արժէքներով լեցուն հոգիով ու աչքերով, Հ.Մ.Ը.Մ.ին կու գան իբրեւ մարզիկ թէ սկաւուտ, զաւակ թէ ծնողք:

Մեծ է երեք սերունդին երախտիքը շրջանին մէջ: Բազմաթիւ խոնարհ առաջնորդներ եկած ու անցած են շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերէն: Այսօր, անոնք ծնողներ են, հայրեր ու մայրեր, թերեւս ալ՝ մեծ հայրեր ու մեծ մայրեր, սակայն անոնք կը շարունակեն նիւթապէս ու բարոյապէս թել ու թիկունք կանգնիլ միութեան համահայկական ու տեղական նախաձեռնութիւններուն: Յարգանք արժանաւորաց:

Յարգանք նաեւ միջին սերունդի ներկայացուցիչներուն, անոնց՝ որոնք մօտիկ անցեալի հարուստ ներշնչումներով այսօր միութեան կողմնակցութեան յարմար մըքնուորտ եւ միջավայր ստեղծած են: Պատմէջի վրայ են: Իրենց գործերով ու հեռանկարներով նորանոր յաջողութիւններու կ'առաջնորդեն շրջանը:

Իսկ ինչ խօսք հազարաւոր այն փոքրերուն, կրտսեր մարզիկներ թէ սկաւուտներ, որոնք Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղերուն մէջ հասակ կը նետեն խանդավառ ու հաւատաւոր մթնոլորտի մէջ, պաշտպանուած հայեցի դաստիարակութեան վահանով, ձուլուած՝ հայ ժողովուրդի, եկեղեցւոյ, հայրենիքի եւ իտէպներու անկորնչելի սրբութիւններով:

Արդար գոհունակութեամբ մը պէտք է ընդունիլ, որ անոնք են մեր ապագան եւ յաւերժութիւնը մարմնաւորող քաջարի դրօշակակիրները: Անոնց խիտ ու խրոխտ շարքերուն կ'երթայ մեր ցնծութիւնը: Անոնց ժպիտը պայծառ ու գօտեպնդիչ ուժ է մեզի՝ դժնդակ մեր պայմաններուն ու դժուարին կացութիւններուն մէջ:

Անոնց աչքերուն մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ականի ուխտը կայ, անոնց բերաններուն մէջ իրենց անուններէն աւելի երկու մեծ անուններ կան.- Հայաստան ու Հայութիւն:

Անոնց սրտերուն մէջ անթերուած է կրակը մեր պատմութեան, քանի անոնց հոգիներն ու միտքերը հերկուած են մեր ազգային հարուստ ժառանգութեամբ:

Այս է իսկական Հ.Մ.Ը.Մ.ը, երեք սերունդ միեւնոյն յարկին տակ, քով-քովի, ներդաշնակ գոյակցութեամբ: Իսկ այս բոլորը ապրեցնողը, այս բոլորին աղբիւրը յաւերժական հայութիւնն է, որ գիտէ այսքան գործի դիմաց խոնարհիլ ու կրկնել՝

- Ապրի՛ք տղաք, ձեզմով ապրինք մենք:

**Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան խօսքը՝ Արեւելեան Մ. Նահանգներու Նաւասարդեան 33-րդ եւ Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Նաւասարդեան 48-րդ մարզախաղերուն առիթով:

«Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԵԿԱՄՏԱՔԵՐ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի Եկամտաբեր Հիմնադրամ»ը հիմնուած է Մայիս 2019-ին: Հիմնադրամին գումարները անձեռնմխելի են: Կարելի է շահարկել տոկոսները միայն:

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի Եկամտաբեր Հիմնադրամ»ը կը գործէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ նշանակուած յատուկ յանձնախումբով մը: Հիմնադրամը ունի իր ներքին կանոնադրութիւնը եւ Արեւելեան Մ. Նահանգներու մէջ արձանագրուած է իբրեւ ոչ-շահութաբեր կազմակերպութիւն (Non profit corporation), Homenetmen Inc. անունով եւ հարկերէ զերծ կացուցուած ըլլալու կարգավիճակով:

Հիմնադրամը Նոյեմբեր 2023-ին կոչուեցաւ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ժիրայր Սարգիսեան Եկամտաբեր Հիմնադրամ», ի յիշատակ Կեդրոնական Վարչութեան նախկին անդամ եղբ. Ժիրայր Սարգիսեանի, որ 50 հազար տոլարի նուիրատուութեամբ եղաւ Հիմնադրամին առաջին նուիրատուն: Հետագային, իր մահուան առիթով, Հիմնադրամին կատարուեցաւ 30 հազարի նոր նուիրատուութիւն: Հիմնադրամը հարստացաւ նաեւ այլ նուիրատուութիւններով:

«Հ.Մ.Ը.Մ.ի Եկամտաբեր Հիմնադրամ»ին նուիրատուութիւններ կարելի է կատարել հետեւեալ ձեւերով.-

Make a check to Homenetmen Inc and mail to

2324 Colorado

Los Angeles, CA. 90041

Wire Transfer

Wire transfer from outside the USA

SWIFT code - BOFAUS3N

Bank Name - Bank of America, N.A.

Bank Address - 100 West 33rd St, New York, NY, 10001

Wire transfer in foreign Currency

SWIFT code - BOFAUS6S

Bank Name - Bank of America, N.A.

Bank Address - 555 California St. San Francisco, CA. 94104

Wire transfer within the USA

Account number - 325180560611

Routing number - 026009593

ZELLE

(QR Code Attached)

Online

www.homenetmen.org/donate

Թող ուրեմն
բռնկի իսպրոյկը՝
աւելի ուժով,
աւելի կարասողէն: